

REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY OF JUSTICE

DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
DIRECTORATE GENERAL FOR FOREIGN RELATIONS & EU AFFAIRS

ULUSLARARASI HUKUK BÜLTENİ

INTERNATIONAL LAW BULLETIN

Ocak 2021 / January 2021

22. Sayı / Issue 22

4 ayda bir yayımlanır / Published in every four months

ADALET BAKANIMIZ SAYIN ABDULHAMİT GÜL SOMALİ ADALET BAKANI SAYIN ABDULKADİR MUHAMMED NUR'U KABUL ETTİ

THE MINISTER OF JUSTICE MR. ABDULHAMİT GÜL
RECEIVED THE MINISTER OF JUSTICE OF SOMALIA MR. ABDULKADİR MUHAMMED NUR

GÜNCEL GELİŞMELER İŞİĞİNDA UZAY HUKUKU
SPACE LAW IN THE LIGHT OF RECENT DEVELOPMENTS

D-8 EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ
D-8 ORGANIZATION FOR ECONOMIC COOPERATION

BU SAYIDA / IN THIS ISSUE

Sahibi / The Owner

Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü Adına

On Behalf of Directorate General For Foreign
Relations & Eu Affairs

Kasım ÇİÇEK

Genel Müdür / General Director

Yayın Kurulu / Editorial Board

Başkan / Head

Dr. Ahmet ULUTAŞ

Genel Müdür Yardımcısı
Deputy General Director

Üyeler / Members

Dr. Gökçen TÜRKER

Daire Başkanı / Head of Department

Dr. Tamer SOYSAL

Daire Başkanı / Head of Department

Nilgün VARER

Tetkik Hâkimi / Rapporteur Judge

Güliz OKYAR ÇALIŞKAN

Tetkik Hâkimi / Rapporteur Judge

Mehmet Soner ÖZOĞLU

Tetkik Hâkimi / Rapporteur Judge

Nuray KOVANCI

Tetkik Hâkimi / Rapporteur Judge

Ayla SERÇE

Uzman / Expert

Z.Fulya DAŞKIN

Uzman / Expert

Tercüme / Translation

Adem ŞENSES

Ayşe Esra ERDOĞAN

Berkan SEYHAN

Betül DEMİR

Burhan BİLGİN

Dilşat TEKİN

Ezgi AKKAYA

Gülgün HAMAK

Nimet Mediha İŞITMAN

Saygın KARABIYIK

Tasarım - Dizgi / Graphic - Design

Öner ÇINAR

Adres / Address

Millî Müdafaa Cad.

Adalet Bakanlığı Ek Binası No:22 ANKARA

Tel: 0.312 414 80 51 Faks: 0.312 219 45 23

Bültende yer verilen yazılarda ileri sürülen
görüşler yazarına aittir.

The opinions stated in this bulletin belong to the writers.

**ADALET BAKANIMIZ SAYIN ABDULHAMİT GÜL
SOMALİ ADALET BAKANI SAYIN ABDULKADİR MUHAMMED NUR'U KABUL ETTİ**
THE MINISTER OF JUSTICE MR. ABDULHAMİT GÜL RECEIVED THE MINISTER OF
JUSTICE OF SOMALIA MR. ABDULKADİR MUHAMMED NUR

**DR. SELAHATTİN DOĞAN
GÜNCEL GELİŞMELER İŞİĞİNDA UZAY HUKUKU**
SPACE LAW IN THE LIGHT OF RECENT DEVELOPMENTS

AVRUPA KONSEYİ ADALET BAKANLARI KONFERANSI GERÇEKLEŞTİRİLDİ
THE CONFERENCE OF MINISTRIES OF JUSTICE OF THE COUNCIL OF EUROPE WAS HELD

**YAKUP KILIÇ
AB YEŞİL MUTABAKATI VE GÜNDEMİ İLE TÜRKİYE AÇISINDAN BİR DEĞERLENDİRME**
EUROPEAN GREEN DEAL AND GREEN AGENDA AND AN ASSESSMENT ABOUT TURKEY

AGİT TEMSİLCİLERİNİN BAKANLIĞIMIZI ZİYARETİ
THE VISIT PAID BY THE REPRESENTATIVES OF OSCE TO OUR MINISTRY

**MUHAMMED KARACA
D-8 EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ GELİŞMEKTE OLAN SEKİZ ÜLKE**
D-8 ORGANIZATION FOR ECONOMIC COOPERATION DEVELOPING EIGHT COUNTRIES

RUSYA FEDERASYONU BAŞSAVCILIĞI İLE ÇEVİRİMİÇİ TOPLANTI YAPILDI
AN ONLINE MEETING WAS HELD WITH THE RUSSIAN
FEDERATION CHIEF PUBLIC PROSECUTION OFFICE

**LİNA İSLAM
AFRİKA KITASAL SERBEST TİCARET BÖLGESİ**
AFRICAN CONTINENTAL FREE TRADE AREA

AVUSTRALYA BÜYÜKELÇİLİĞİ İLE ÇEVİRİMİÇİ TOPLANTI YAPILDI
AN ONLINE MEETING WAS HELD WITH THE AUSTRALIAN EMBASSY

**SONGÜL BİNİÇİ AKKAŞ
AVRUPA KONSEYİ HUKUK İŞBİRLİĞİ KOMİTESİ (CDCJ)**
EUROPEAN COMMITTEE ON LEGAL CO-OPERATION (CDCJ)

BM İZLEME BİRİMİNİN ZİYARETİ
VISIT OF UN MONITORING TEAM

**MUSTAFA AKSOYAK
ÇOCUK NAFKASI VE DİĞER AİLE NAFKA TÜRLERİNİN
ULUSLARARASI TAHSİLİNE İLİŞKİN LAHEY SÖZLEŞMESİ**
CONVENTION ON THE INTERNATIONAL RECOVERY OF CHILD
SUPPORT AND OTHER FORMS OF FAMILY MAINTENANCE

**MOZAMBİK ADLİ MAKAMLARIYLA
ÇEVİRİMİÇİ TOPLANTI GERÇEKLEŞTİRİLDİ**
AN ONLINE MEETING WAS HELD WITH
THE JUDICIAL AUTHORITIES OF THE REPUBLIC OF MOZAMBIQUE

**SERKAN DALKIRAN
GELENEKSEL BİLGİ KAVRAMI VE HUKUKİ KORUMA YOLLARI**
THE CONCEPT OF TRADITIONAL KNOWLEDGE AND WAYS OF LEGAL PROTECTION

AB'DEN HABERLER
NEWS FROM THE EU

**KOVİD-19 DÖNEMİNDE
RUH SAĞLIĞININ KORUNMASI İÇİN STRESLE BAŞA ÇIKMA YÖNTEMLERİ**
METHODS OF COPING WITH STRESS FOR THE PROTECTION OF MENTAL
HEALTH IN THE COVID-19 PERIOD

2

4

10

12

18

20

26

28

33

34

40

42

47

48

58

62

SUNUŞ \ IN THIS ISSUE

Değerli okurlarımız

2021 yılının ilk sayısı ile karşınızdayız. Küresel Covid-19 salgın süreci neden olduğu tedbir ve kısıtlamalar ile hem sosyal hem de iş hayatımızda çeşitli zorlukları da beraberinde getirdi. Bu noktada bu zorluklara rağmen görevlerini azami gayret ve iyi niyet ile yerine getiren tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür etmek istiyorum.

Bu sayımıza Sayın Cumhurbaşkanımızca kamuoyuna açıklanan “Milli Uzay Programı” ve Türkiye Uzay Ajansının kuruluşu çerçevesinde önemli bir konu halini alan uzay hukukunun genel esaslarını ortaya koyan bir makaleyle başlamak uygun bulduk.

Ardından küresel ısınma ile mücadele alanında önemli bir girişim olarak telakki edilebilecek AB Yeşil Mutabakatını, AB'nin 2021-2027 yıllarını kapsayan Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı olan IPA III dönemi ile bağlantılı olarak ele alıyoruz.

Merhum Başbakan Prof. Dr. Necmettin Erbakan öncülüğünde kurulan Gelişmekte Olan Ülkeler (D-8) Ekonomik İşbirliği Örgütü'ne bu sayıda güzel bir çalışma ile yer veriyoruz. Keza, Dünya Ticaret Örgütü'nden sonra dünyanın en büyük serbest ticaret bölgesi niteliğindeki “Afrika Serbest Ticaret Bölgesi” ile Avrupa Konseyinin Hukuki İşbirliği Avrupa Komitesi (CDCJ), kuruluş ve işleyişi itibarıyla Bültenimizin bu sayısında tanıtılmaktadır.

Lahey Uluslararası Özel Hukuk Konferansının öncülüğünde hazırlanan ve Ülkemizce de taraf olunan, 2007 Tarihli Çocuk Nafakası ve Diğer Aile Nafaka Türlerinin Uluslararası Tahsiline İlişkin Lahey Sözleşmesi, getirdiği yeni rejimin tanıtımı ile Bültenimizde yer bulmaktadır.

Bültenimizde, fikri mülkiyet alanında görece yeni bir tartışma konusu olan ‘geleneksel bilgi’ ve ticarileştirilmesi konusunda Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü'nün yaklaşımı ve ulusal mevzuatımız doğrultusunda genel bir çerçeveyi okuyucumuza takdim ediyoruz.

Genel Müdürlüğümüz güncel faaliyetleri ile birlikte uygulamada üzerinde fazla çalışma bulunmayan alanlardaki çalışmalara yer verdiğimiz bu sayımızın okuyucuya fayda sağlamasını temenni ederken, Bültenimizin hazırlanmasına katkıda bulunan tüm değerli mesai arkadaşlarıma emek ve gayretleri için teşekkür etmek istiyorum. Ayrıca yayın kurulunda yeni görev alan arkadaşlarımızı de tebrik ediyor, ekip olarak başarılı çalışmalar yapmalarını diliyorum. Bir başka sayıda buluşmak üzere...

Dear Readers,

We meet you again in the first issue of 2021. The Covid-19 pandemic has brought about various challenges to both our social and work life with the measures and restrictions it entailed. I would like to thank once again all my colleagues, who have continued their duties with utmost effort and pursuing a goodwill despite all these challenges.

We have decided to begin our issue with an article that lays down the fundamentals of space law, which has become an important subject within the framework of the establishment of the Turkish Space Agency and the “National Space Program” unveiled by our President.

We have also covered in this issue the European Green Deal, which can be considered as an important initiative for combating global warming, in connection with IPA III period, the Instrument for Pre-Accession Assistance of the EU, covering between 2021 and 2027.

D-8 Organization for Economic Cooperation established under the leadership of the late Prime Minister Prof. Dr. Necmettin Erbakan is nicely covered in this issue. Likewise, the “African Continental Free Trade Area”, the largest free trade area after the World Trade Organization as well as the European Committee on Legal Cooperation (CDCJ) of the Council of Europe are presented in this issue of our Bulletin.

The Hague Convention on the International Recovery of Child Support and Other Forms of Family Maintenance of 2007 drafted under the leadership of the Hague Conference on Private International Law and to which our Country is a party, is covered in our Bulletin with the introduction of the new regime it has brought about.

We present our readers in this issue the approach of the World Intellectual Property Organization (WIPO) on “traditional knowledge” and its commercialization, a relatively new topic of discussion in the field of intellectual property as well as a general framework in line with our national legislation.

I hope that this issue, where we include the current activities of our General Directorate and works in areas that have not been studied broadly, will be beneficial to our readers and I would like to thank to all my dear colleagues contributed to our Bulletin for their works and efforts. I would also like to congratulate our friends who have newly joined the editorial board and wish them every success.

See you in the next issue ...

Kasım ÇİÇEK

Hâkim / Judge

Genel Müdür / General Director

ADALET BAKANIMIZ SAYIN ABDULHAMİT GÜL SOMALİ ADALET BAKANİ SAYIN ABDULKADİR MUHAMMED NUR'U KABUL ETTİ

Adalet Bakanımız Sayın Abdulhamit GÜL, Somali Adalet Bakanı Sayın Abdulkadir Muhammed NUR ve beraberindeki heyeti 23 Aralık 2020 tarihinde kabul etmiştir.

Yapılan görüşmede Adalet Bakanımız, Somali ile dost ve kardeş ülke olduğumuzu, başta adli konular olmak üzere her alandaki ilişkilerimizi geliştirmek istediğimizi, özellikle adli anlamda iş birliğinin artarak devam ettiğini ve bunu daha da yukarılara çıkarmakta kararlı olduğumuzu belirtmişlerdir.

Konuk Adalet Bakanı, 1960 yılında Somalinin ülkesinin bağımsızlığını kazanmasıyla beraber, Adalet Bakanlığı olarak kurumsal altyapılarının ve hizmetlerinin geliştirilmesi noktasında büyük çabalar sarf edildiğini, ülkelerinin birçok sivil toplum kuruluşu ve ülkelerle işbirliğini geliştirdiğini, Türkiye'nin bu süreçte önemli bir yere sahip olduğunu, Cumhurbaşkanımız

The Minister of Justice Mr. Abdulhamit GÜL received the Minister of Justice of Somalia Mr. Abdulkadir Muhammed NUR and his accompanying delegation on 23 December 2020.

In the meeting, Minister GÜL stated that we are friends and brothers with the country of Somalia, that we want to develop our relations in every field, especially in judicial matters, and that we are determined to further increase our cooperation especially in judicial terms.

The guest Minister of Justice stated that; together with the independence of Somalia in 1960, their Ministry of Justice made great efforts in terms of the development of institutional infrastructure and services, that their country enhanced cooperation with many civil society organizations and countries and that Turkey has an important role in this process. He emphasized that, thanks to the support of

THE MINISTER OF JUSTICE MR. ABDULHAMİT GÜL RECEIVED THE MINISTER OF JUSTICE OF SOMALIA MR. ABDULKADIR MUHAMMED NUR

Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın yardımları sayesinde Somali'nin önemli bir kalkınma ivmesi sağladığını, özellikle kapsamlı bir barış ortamının inşası, yolsuzlukla mücadele gibi konu başlıklarında ilerlemeler kaydedildiğini ifade etmiştir.

Ayrıca Somali'de insan haklarının güvence altına alınması için büyük uğraşlar verildiğini ve alternatif uyuşmazlık çözüm usullerinin geliştirilmesi için çalışmaların devam ettiğini belirterek, Somali'nin kalkınması için Ülkemiz tarafından sağlanacak her türlü yardım ve destekten memnuniyet duyulacağını bildirmiştir.

Sayın Bakanımız Abdulhamit GÜL konuşmasının devamında, Ülkemizin Somali'ye olan dostluk ve sevgisinin bütün dünyanın malumu olduğunu, başta Birleşmiş Milletler olmak üzere, tüm uluslararası kuruluşlarda Somali'ye destek vermeye hazır olduğumuzu ifade etmişlerdir.

Görüşmenin sonunda iki Ülke arasındaki dostane ilişkilerin önemine vurgu yapılarak mevcut ilişkinin daha da geliştirilmesi hususunda görüş birliğine varılmıştır.

our President Mr. Recep Tayyip ERDOĞAN, a significant development momentum has been achieved in Somalia, and progress has been made especially in issues such as the construction of a comprehensive peace environment and the fight against corruption. In addition, he stated that great efforts have been made to guarantee the human rights in Somalia and that studies are continuing to develop alternative dispute resolution procedures. He added that all kinds of assistance and support to be provided by our country for the development of Somalia will be appreciated.

In his speech, Minister Abdulhamit GÜL stated that the friendship and love of our country for Somalia are known to the whole world and that we are ready to support Somalia in all international organizations, especially the United Nations.

At the end of the meeting, the importance of the friendly relations between the two countries was emphasized and a consensus was reached on the further development of the existing relationship.

Nispeten kısa bir geçmişi olan uzay hukuku esasen II. Dünya Savaşından sonra gündeme gelmeye başlamıştır. Uzaya çıkış, Almanya'nın 1942 yılında uzun menzilli füze göndererek ilk defa dünya atmosferinden çıkması ile gerçekleşmiş ve ardından ABD ve Sovyetler Birliği arasındaki soğuk savaş döneminde hızla artmıştır. Rusya tarafından 4 Kasım 1957 tarihinde Sputnik 1 ve bir ay sonra Sputnik 2 roketleri ile uzaya ilk uydular yerleştirilmişken, en son SpaceX şirketi tarafından uzaya 60 uydudan bir tek füze ile gönderilmiştir.

1957'de ancak bir uydunun gönderilebilmişken bugün uzayda sadece SpaceX şirketi 11.943 uydunun yerleştirme izni almıştır. Sözkonusu şirket, hâlihazırda 1.023 uydunun uzaya yerleştirmiş olup, 2024'e kadar 4.425 uydunun daha dünya yörüngesine yerleştirmeyi planlamaktadır. Bazı devletlerin, daha uzay konusunda bir girişimde dahi bulunmadığı göz önüne alındığında bir şirketin uzaya

1.023 uydunun göndermiş olması, yakın gelecekte 4.425 uydunun ve nihayetinde 11.943 uydunun gönderileceğinin önem taşıdığı düşünülmektedir. Zira süreç içerisinde birçok devlet ve şirketin benzer girişimlerde bulunmak istemesi durumunda çıkar çatışmalarının ve yörünge kesişmelerinin kaçınılmaz olacağı aklı gelmektedir.

Yakın zamanda gerçekleşen gelişmeler ve uzayda uydunun işletmenin faydaları, bu yöndeki istekleri artıracaktır. Kamera ve radar sistemleri ile uçakların görüş açlarına katkıları yanında yukarıdan uydunun dünyanın her yerine sinyal gönderebilmek ve alabilmek, dünyanın her yerini gözlemleyebilmek ve hatta maddelerin yaydığı kızılötesi ışıkların niteliklerine göre maddelerin ayrıştırılabilmesi imkânı uzayı ve uydunun

Space law, which has a relatively short past, started to be brought into the agenda after the World War II. Going into the space was first realised in 1942 when Germany launched a long-range rocket that left the Earth's atmosphere, which was followed by an increase in such activities during the Cold War between the USA and the Soviet Union. While first satellites were sent into the space by Russia with the rocket called Sputnik 1 on 4 November 1957 and one month later, with Sputnik 2, the company called SpaceX recently sent 60 satellites into the space at a single time with one rocket.

While it was possible to send only one satellite into the space in 1957, the company called SpaceX has got the permission to send 11.943 satellites in today's

world. The company in question has put 1.023 satellites into the space in the current situation and is planning to put about 4.425 more satellites into the Earth's orbit by 2024. Given that some of the countries have not made a

single attempt regarding the space activities, the fact that a company sent 1.023 satellites into the space and its sending 4.425 more satellites in the near future, ultimately 11.923 satellites, is considered remarkable. In fact, it makes us think that conflicts of interest and overlap of orbits will be inevitable in the event that many countries and companies want to make similar attempts in the forthcoming years.

Recent developments and benefits of having satellites in the space will increase the desires regarding the outer space. In addition to their contributions to angle of sight of planes via camera and radar systems, satellites up above can send and receive signals anywhere in the world, can observe anywhere in the world and distinguish materials based on the infrared rays emitted by these materials. These opportunities and pos-

ları cazip hale getirmektedir. Bu imkânlar hem ulusal ve uluslararası güvenlik açısından hem de doğal kaynaklar açısından önemlidir.

Devletlerin hava sahasındaki hükümlerinin uzayda devam etmeyeceğine dair görüş üstünlük kazanmıştır. Ancak bu görüşün üstünlük kazanmasının nedeni olarak bunu ileri süren ve destekleyen ülkelerin uzaya çıkan ülkeler olması gösterilmektedir. Gelişmiş ülkeler nasıl kıta sahanlığı ve münhasır ekonomik bölgelerde seyir serbestisi talep ediyorlarsa aynı gerekçelerle uzayda da seyir serbestisi istediği görüşü ileri sürülmektedir.

Bunun yanısıra, hava sahasının üst sınırı ile uzay alanının başladığı alt sınırın ne olduğu hususu da tartışma konusudur. Uzayın alt sınırının uyduların uçuş yapabileceği son alt limit olması gerektiği konusunda görüşler vardır. Sovyetler Birliği tarafından bu sınırın denizden 100-120 km olması yönünde öneriler getirilmişse de halen bu konuda bir anlaşma mevcut değildir.

Uzay hukukunda teamül hukukundan ziyade halen anlık uygulamaların geçerli olduğunu söylemek yanlış olmaz. Bunun yanında birçok uluslararası anlaşmalar imzalanmış; bazı ülkeler bu konuda iç hukuk oluşturmuştur.

Bu noktada, “Ay ve Diğer Gök Cisimleri Dâhil Dış Uzayın Keşfi ve Kullanımına Konusunda Devlet Faaliyetlerini Düzenleyen Anlaşma” (Dış Uzay Anlaşması) 1967 yılında imzalanmıştır. Zaman içerisinde astronotların kurtarılması, uzay araçlarından kaynaklı sorumluluk, uzaya gönderilen objelerin kaydı, ay ve diğer gök cisimlerinde faaliyetler konularında da anlaşmalar imzalanmıştır. Yine uzayla ilgili olarak denizde ve uzayda nükleer silahların testi, program taşıyan sinyallerin uydulardan yayınlanması, uluslararası uydu iletişim organizasyonu kurulması, Avrupa Uzay Ajansı'nın kurulması, Arap uzay iletişim şirketinin kurulması, barışçıl amaçlı dış uzayın keşfi konusunda işbirliği, uluslararası mobil uydu organi-

sibilities make the space and satellites attractive. These opportunities are important for both national and international security and for natural resources.

The idea that countries' sovereignty over the airspace will not extend in the space has prevailed. Nevertheless, it is indicated that the reason behind this idea's prevalence is the fact that the countries who assert and promote this idea are the countries which reach to the space. It is suggested that developed countries do request a freedom of navigation in the outer space on the same grounds as they request freedom of navigation in continental shelf and exclusive economic zones.

Furthermore, the upper and the lower boundary of the outer space is also a matter of debate. There are ideas which propose that the lower boundary of the outer space should be the lowest limit where satellites can fly. Although the Soviet Union suggested that this boundary should be 100-120 km from the sea, an agreement on this matter has not been concluded yet.

It would not be incorrect if it was stated that instant practices are valid in the space law instead of a customary law. In addition, many international agreements have been signed and some of the states prepared their domestic law on this matter.

In this context, “Treaty on Principles Governing the Activities of States in the Exploration and Use of Outer Space, including the Moon and Other Celestial Bodies” (the Outer Space Treaty) was signed in 1967. Other agreements on rescue of astronauts, liability regarding space objects, registration of objects launched into the space, and activities regarding the Moon and other celestial bodies were signed throughout the time. Similarly, agreements regarding the space were signed in time such as nuclear weapon test underwater and in the outer space, distribution of programme carrying signals transmitted by satellites, establishment of international telecommunications satellite organisation, establishment of European Space Agency, Arab satellite communications organisation, cooperation in the exploration of

GÜNCEL GELİŞMELER IŞIĞINDA UZAY HUKUKU

zasyonu kurulması, Avrupa uydu iletişim organizasyonu kurulması, Avrupa meteoroloji uydu kullanım organizasyonu kurulması, uluslararası iletişim birliği kurulması konularında da anlaşmalar yapılmıştır.

Uzay hukukunun kaynakları, uluslararası hukuk, uluslararası deniz hukuku, uluslararası hava hukuku, Antarktika'ya özgü anlaşmalar ve daha çok Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurul kararları ile şekillenen BM düzenlemeleri olarak sayılabilir. BM Dış Uzayın Barışçıl Kullanımı Komitesi 1959 yılında kurulmuştur ve halen çalışmalarını devam ettirmektedir. Uzay hukuku alanında taslak düzenlemeler hazırlayan bu Komite oybirliği ile karar almaktadır. Bu Komite'nin iki alt Komitesi mevcuttur. Bir tanesi bilimsel ve teknik Komite diğer ise hukuk komitesidir.

Uzay hukukunda temel ilke uzayın araştırılması ve kullanımı serbestisidir. Dış uzay tüm devletlere açık ve erişilebilirdir ve tüm ülkeler burada serbestçe faaliyet gösterebilirler. Bu bağlamda uzay araçlarının serbest uçuş hakkı da vardır. Bu ilke 1961 tarihli BM Deklarasyonu ile ortaya konmuştur. Dış Uzay Anlaşması ile dış uzaydaki faaliyetlerin doğası, bu faaliyetlerin konusu ve uluslararası hukukun bu alanda uygulanabilirliği hususları düzenlenmiştir. Dış uzayda bilimsel araştırmaların yapılmasına izin verilmişken gök cisimleri üzerinde askeri faaliyetler ve silah denemeleri yasaklanmıştır. Ancak, askeri personelin bilimsel araştırmalarda kullanımına izin verilmiştir. Anlaşma'da uzayın barışçıl kullanımına izin verilmiştir. Bu tabir, askeri olmayan ve saldırgan olmayan kullanımlar şeklinde yorumlanmakta ise de doğrudan bu nitelikte olmayan bir eylemin nihayetinde askeri ve saldırgan amaçlar taşıması mümkün olabilecektir. Öte yandan, Anlaşmayla uzayda yasaklanan askeri fa-

the outer space for peaceful purposes, establishment of international mobile satellite organisation, establishment of European telecommunications satellite organisation, establishment of European organisation for the exploitation of meteorological satellites, and international telecommunication union.

The sources of space law can be listed as the international law, international maritime law, international air law, agreements specific to Antarctica and United Nations (UN) regulations shaped by many other resolutions of the General Assembly of the UN. UN Committee on the Peaceful Uses of Outer Space was established in 1959 and is still operating. This Committee which drafts regulations in the area of space law renders its decisions unanimously. There are two sub-committees of this Committee, one of which is scientific and technical committee while the other is the committee for law.

The main principle of the space law is the freedom of research and use of the outer space. The outer space is open and accessible for all countries and they can carry out activities freely. In this context, the space vehicles have the right to free flight. This principle was laid down with the UN Declaration of 1961. The nature of activities in the outer space, subject matter of these activities and applicability of international law in this area is regulated with the Outer Space Treaty. While it is permitted to carry out scientific research in the outer space, military activities and testing of weapons on celestial bodies are banned. However, scientific research by the military staff is allowed. The Treaty permits the peaceful use of the outer space. Although this expression is interpreted as non-military and non-offensive use, it might be possible for an activity which is directly not in this nature to ultimately have military or offensive purposes. On the other

aliyetler, nükleer silahların ve toplu imha silahlarının uzay boşluğuna ve gök cisimlerine yerleştirilmesidir. Buna karşın, uydu imha silahları ile uzay boşluğuna çıkarak hedefe giden kıtalararası balistik füzeler yasaklama dışındadır.

Uzay hukukuna egemen olan diğer ilke ise gök cisimlerinin devlet egemenliğine veya özel mülke konu edilememesidir. Egemenlik dış uzaya erişemez ve gök cisimleri işgale konu edilemezler, yani gök cisimleri, iktisaba açık sahihsiz alanlar olarak kabul edilemezler.

Her ne kadar Dış Uzay Anlaşması'nın yapılış sürecinde uzayın ticari olarak kullanımının olmaması nedeniyle bu husus gündeme gelmemiş ise de günümüzde ticari kullanım yoğunlaşmaya başlamıştır. Özel kişi ve kuruluşlar uluslararası hukukun bir öznesi olmadığına ve Dış Uzay Anlaşması devletleri bağladığına göre bu özel ve tüzel kişilerin eylemlerinin düzenlenmesi gereklidir. Dış Uzay Anlaşması devletlere, hükümet ve hükümet dışı eylemler dolayısı ile uluslararası sorumluluk yüklediğini belirterek özel ve tüzel kişi eylemlerinin düzenlenmesi konusundaki yükümlülüğün devletlere ait olduğunu belirtmiştir.

Uluslararası hukuk kuralları dış uzayda egemenlik hususunun olmaması dolayısı ile uygulama alanı bulamayacaktır. Ancak, dış uzay-dünya arası aktiviteler aslında uluslararası hukukun alanına doğrudan girebilecektir. Bunun yanında dünyayı doğrudan etkileyen aktiviteler, dünya veya hava üssünden uzaya yönelik faaliyetler bu kapsamda kalabilecektir. Uzay araçlarının uzaya çıkarken ve yeryüzüne inerken kullanacakları yörüngeler ve bir kaza sırasında farklı egemenlik alanlarının ihlali durumları bu kapsama gidebilecek hususlardır. Bu gibi durumlarda deniz hukukunda yer alan zararsız geçiş ilkesinin uygulama alanı bulup bulmayacağı değerlendirilmeye açıktır.

Yine bir hava aracının hava sahasını ihlal ederek bilgi toplaması, fotoğraf çekmesi ve dinleme yapması

hand, the military activities banned by the Treaty are placing nuclear weapons and weapons of mass destruction into the outer space and on celestial bodies. Nevertheless, anti-satellite weapons and intercontinental ballistic missiles which are targeted into the outer space are excluded from this ban.

The other principle that governs the space law is that the celestial bodies cannot be an object of a state sovereignty or private ownership. Sovereignty cannot reach the outer space and celestial bodies cannot be invaded; in other words, celestial bodies are not considered as areas without owners which are open for acquisition.

Although the commercial use of the outer space was not brought into the agenda during the preparation process of the Outer Space Treaty since such a use was not present at that time, the commercial use is getting increased in today's world. Since natural persons and institutions are not a subject of the international law and the Outer Space Treaty is binding for states, the activities of these natural and legal persons need to be regulated. The Outer Space Treaty provides for that the states are responsible for the activities by the governments or non-government agents and that regulating the activities of natural and legal persons is the liability of the states.

Rules of international law will not be applied in the outer space since there is no sovereignty in the outer space. However, activities between the outer space and the Earth, in fact, could directly fall into the scope of international law. Moreover, activities which directly have an effect on the Earth and activities from the Earth or airbase to the outer space can be addressed within this scope. Orbits of space vehicles which they use when they are going into the space and landing on the Earth and violation of different sovereignty areas in case of an accident are cases that might fall into this scope. Under such circumstances, the issue whether the principle of innocent passage in the maritime law can be applied or not is open to debate.

Similarly, while gathering information, taking pho-

egemenliğin doğrudan ihlali iken aynı eylemlerin dış uzaydan yapılması durumunda egemenlik ihlalinin olup olmayacağı ve bu eylemlerin uluslararası hukukun kapsamında olup olmayacağı da tartışılması gereken ve önem taşıyan hususlar olarak aklı gelmektedir.

Uzay araçlarının sebep olduğu zararların karşılanması da “1972 tarihli Uzay Araçlarının Neden Olduğu Zarardan Sorumluluk Anlaşması”nda yer almıştır. Uzay aracının fırlatılması sırasında ortaya çıkabilecek zarar bir iç hukuk meselesi iken, bu aracın diğer ülkelerin egemenlik alanında meydana getirebileceği zararlar bu Anlaşma kapsamında ele alınacaktır. Anlaşma, sadece devletlere değil, kişilere de oluşan zarar dolayısı ile diğer devlet makamları nezdinde hukuki işlem başlama yetkisi tanımaktadır. Bu tür sorumlulukta hatanın varlığı değil zarar ile uzay aracı arasındaki illiyet bağının varlığı yeterlidir. Uzaya yerleştirilen tüm uzay araçları 1975 tarihli “Dış Uzaya Yerleştirilen Uzay Araçlarının Kaydına Dair Sözleşme” gereğince ilgili ülke tarafından kaydedtirilme-

tographs and interception by an air vehicle with the violation of the airspace is a direct violation of sovereignty, the issue whether the same actions are a violation of sovereignty where they are carried out in the outer space and whether they fall into scope of international law is an important issue that needs to be evaluated.

Compensation of damages caused by space vehicles is covered by “Convention of 1972 on International Liability for Damage Caused by Space Objects”. While damages caused during the launch of a space vehicle is a matter of domestic law, damages that might be caused by these vehicles in the sovereignty areas of other countries is covered under this Convention. The Convention enables initiation of legal proceedings before the authorities of another state for damages to not only the states but also the persons. For this liability, the causal link between the damage and the space vehicle is adequate, instead of the presence of a fault.

All space vehicles put into the space need to be registered by the relevant country in accordance with the “Convention of 1975 on Registration of Objects Launched into Outer Space”. The country in question

lidir. Bu ülke, sınırları Sözleşme’de belirlenmemiş olsa da söz konusu araç üzerinde kontrol sahibi olacaktır.

Her ülke uzaya dair kendi kanunlarını yukarıda belirtilen anlaşmalar çerçevesinde yürürlüğe sokabilecektir. Halihazırda Arjantin, Avustralya, Avusturya, Belçika, Brezilya, Kanada, Şili, Çin, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Almanya, Japonya, Kazakistan, Hollanda, Norveç, Filipinler, Güney Kore, Rusya, Güney Afrika, İspanya, İsveç Ukrayna, Birleşik Krallık ve ABD uzaya dair kanunlar/düzenlemeler yürürlüğe koymuştur.

Ülkemiz 13 Aralık 2018 tarihinde 23 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile tüzel kişiliği haiz, idari ve mali özerkliği ile özel bütçeye sahip bir kuruluş olarak Türkiye Uzay Ajansı (TUA) kurmuştur. TUA; uzay ve havacılık bilimi ve teknolojilerine yönelik orta ve uzun vadeli amaçları, temel ilke ve yaklaşımları, hedef ve öncelikleri, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını da içeren stratejik planlar hazırlamakla görevli devlet kuruluşu olarak faaliyet göstermektedir. Uzay Ajansı, milli program oluşturmak için çalışmalar yapmış olup “Milli Uzay Programı” 9 Şubat 2021 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından duyurulmuştur. Milli Uzay Programı’nda birinci hedef olarak Cumhuriyet’in 100 üncü yılında Ay’a ilk teması gerçekleştirmek olarak belirlenmiştir.

has the control over the vehicle in question even if the limits are not specified in the Convention.

Each country is able to put into effect its own law on space within the framework of the agreements mentioned above. In the current situation, Argentina, Australia, Austria, Belgium, Brazil, Canada, Chile, China, Denmark, Finland, France, Germany, Japan, Kazakhstan, Netherlands, Norway, Philippines, South Korea, Russia, South Africa, Spain, Sweden, Ukraine, United Kingdom and the USA have put into effect laws/ regulations with regard to space law.

Our Country established the Space Agency of Turkey (TUA) as a legal person which has administrative and financial autonomy with its special budget on 13 December 2018 with the Presidential Decree No. 23. TUA acts as a public institution with its duties to prepare mid-term and long-term goals for space and aviation and relevant technologies, identify fundamental principles and approaches, objectives and priorities, performance criteria, methods to reach them, and to prepare strategic plans which include distribution of resources. The Space Agency has carried out works to prepare a “National Space Program” and the national programme was announced by our Mr President on 9 February 2021. The first goal of the National Space Program is to make the first landing on the Moon in the 100th anniversary of the Republic.

GÜNCEL GELİŞMELER IŞIĞINDA UZAY HUKUKU

AVRUPA KONSEYİ ADALET BAKANLARI KONFERANSI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

THE CONFERENCE OF MINISTRIES OF JUSTICE OF THE COUNCIL OF EUROPE WAS HELD

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Dönem Başkanlığı görevini yürütmekte olan Yunanistan'ın, Dönem Başkanlığı etkinlikleri çerçevesinde, AK üye ülkeleri Adalet Bakanları Konferansı “Yargı Bağımsızlığı ve Hukukun Üstünlüğü” başlığı altında 9 Kasım 2020 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Anılan Konferansa Adalet Bakan Yardımcımız Sayın Uğurhan KUŞ, video konferans yolu ile katılım sağlayarak “Hukukun Üstünlüğü ve Yargı Bağımsızlığı” konusunda bir konuşma yapmıştır.

Sayın Bakanımızın söz konusu konuşmasında; demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü ilkelere dayalı olarak kurulmuş olan Avrupa Konseyinin temel ilke ve değerlerinin geliştirilmesine Ülkemizin aktif katkı sağladığı ve Avrupa Konseyi üyesi ülkelerle hukuk alanında karşılıklı işbirliğinin geliştirilmesinin ve bilgi ve tecrübelerin paylaşılmasının mevcut eksikliklerin kolaylıkla belirlenmesini sağlayacağı ifade edilmiş olup bu konferansın, “Hukukun Üstünlüğü ve Yargı Bağımsızlığı” konusunda yapılacak düzenlemelerin ilkelerinin belirlenmesine yapacağı katkının da ayrıca önem taşıdığı dile getirilmiştir.

Within the framework of the activities conducted by the Greek Chairmanship of the Council of Europe Committee of Ministries, the Conference of Ministries of Justice of the Council of Europe was held on 9 November 2020 under the title of “Judicial Independence and the Rule of Law”.

Mr. Uğurhan KUŞ – Deputy Minister of Justice attended to the mentioned conference through video-conference and made a speech on the “Judicial Independence and the Rule of Law”.

In his speech, our Deputy Minister asserted that our Country made active contribution to the development of fundamental principles and values of the Council of Europe which was established on the principles of democracy, human rights and the rule of law. He added that the development of mutual cooperation in the field of law among member countries of the Council of Europe and the exchanging of ideas and experiences would make it easier to detect current deficiencies. He also expressed that the contribution that would be made by this conference in the determination of regulations to be made in the principles of the Judicial Independence and the Rule of Law also carried importance.

SAYIN CRISTIAN URSE'DEN GENEL MÜDÜRLÜĞÜMÜZE NEZAKET ZİYARETİ COURTESY VISIT OF MR. CRISTIAN URSE TO OUR DIRECTORATE GENERAL

Avrupa Konseyi Ankara Program Ofisi Başkanı olarak atanan Sayın Cristian URSE Ağustos 2020 tarihinde görevine başlamış olup Genel Müdürümüz Sayın Kasım ÇİÇEK'e 12 Kasım 2020 tarihinde bir nezaket ziyaretinde bulunmuştur. Görüşme kapsamında Avrupa Konseyi ile yargı sektöründe birlikte uygulanan projeler ele alınmıştır. Görüşmede, Türkiye ve Avrupa Konseyi arasındaki yakın işbirliği ve diyalogun projeler yoluyla artırılarak ilerletilmesi temenni edilmiştir.

Görüşmede Genel Müdür Yardımcımız Dr. Ahmet ULUTAŞ ve AB Proje Uygulamaları Daire Başkanı Dr. Tamer SOYSAL da hazır bulunmuşlardır.

Mr. Cristian URSE who was designated as the Council of Europe Head of Program Office in Ankara took office in August 2020 and he paid a courtesy visit to our Director General Mr. Kasım ÇİÇEK on 12 November 2020. Within the scope of the meeting, the projects implemented in the field of judiciary together with the Council of Europe were discussed. In the meeting, the expectation to increasingly maintain the close cooperation and dialogue between Turkey and the Council of Europe by means of the projects was emphasized.

Our Deputy General Director Dr. Ahmet ULUTAŞ and Head of Department on EU Project Implementations Dr. Tamer SOYSAL also attended during the visit.

AB YEŞİL MUTABAKATI VE GÜNDEMİ İLE TÜRKİYE AÇISINDAN BİR DEĞERLENDİRME EUROPEAN GREEN DEAL AND GREEN AGENDA AND AN ASSESSMENT ABOUT TURKEY

I.GİRİŞ

20. yüzyılda sanayinin ve teknolojinin gelişmesi dünyanın ekolojik düzenini önemli ölçüde etkilemiştir. Tabii kaynakların kirlenmesiyle birlikte doğal hayat hızlı bir biçimde tahrip olmaya başlamıştır. Dünya nüfusunun da gittikçe artmasıyla beraber çevre kirliliği had safhaya ulaşmıştır. Özellikle kapitalizmin egemen olduğu günümüz dünyasında gittikçe artan bilinçsiz üretim neticesinde ortaya çıkan başta zehirli gazlar olmak üzere çeşitli atıklar küresel ölçekte çevre kirliliğine sebep olmaktadır. Tüm bu olumsuz gelişmeler neticesinde çevre sorunlarının yerel bir problemden ziyade bütün toplumları etkileyen küresel bir sorun olduğu anlaşılmıştır. Ancak, bu gerçek idrak edilene kadar çevre kirliliği, ülkelerin tek başına baş edemeyecekleri bir seviyeye ulaşmıştır. AB Yeşil Mutabakatı, küresel anlamda çevre sorunları ile mücadeleyi hedefleyen yeni bir büyüme stratejisi olup, doğuracağı sonuçlar itibarıyla de Türkiye açısından oldukça büyük bir öneme sahiptir.

II.ULUSLARARASI HUKUK AÇISINDAN ÇEVRE HUKUKU

Çevreye ilişkin sorunların ülkelerin tek başlarına çözemeyecekleri seviyeye gelmesi neticesinde uluslararası çevre hukukunun temelleri atılmıştır. Birleşmiş Milletler, 1972 yılında Stockholm Konferansı'nı düzenleyerek bu alanda uluslararası düzenlemelerin ilkinin gerçekleştirmiştir. Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 113 ülkenin yanında birçok çevreci örgütün de katkıda bulunduğu bu konferans, çevre ile ilgili ilk uluslararası konferans olması sebebiyle uluslararası çevre hukukunun ortaya çıkması açısından bir milattir. Konferansa katılan üyeler kabul oyları ile birlikte iyi niyetlerini belirttiler de, burada alınan ilke kararları ve prensipler bağlayıcılık gücü olmadığı için sorunun çözümünde etkisiz kalmıştır. Bu konferanstan 20 yıl sonra Brezilya'nın Rio De Janeiro kentinde Rio Konferansı gerçekleştirilmiştir. 179 ülkenin resmî düzeyde temsil edildiği bu konferansta beş metin kabul edilmiştir. Bunlar; Rio Bildirgesi, Gündem

I.INTRODUCTION

The development of industry and technology in the 20th century has significantly affected the ecological order of the world. Natural life has started to be destroyed quickly upon the pollution of natural sources. Environmental pollution has reached the highest level with the ever-increasing population around the world. Various wastes, primarily the poisonous gasses released due to the increasingly unconscious production in today's world, which especially capitalism dominates, bring about environmental pollution globally. As a result of all these negative developments, it is clear that environmental problems are a global problem affecting all societies rather than a local one. However, until this reality is perceived, environmental pollution has reached a level with which the countries alone cannot cope. EU Green Deal is a new development strategy aiming the fight against environmental problems in the global sense, and it is of great importance concerning Turkey for its results.

II.ENVIRONMENTAL LAW IN INTERNATIONAL LAW

As the problems related to the environment reached a level that the countries alone cannot solve, the foundations of the international environmental law were laid. The United Nations brought about the first of the international regulations in this area by organizing the Stockholm Conference in 1972. In addition to 113 countries, including Turkey, many environmental organizations contributed to this conference, and it was a milestone in terms of the emergence of the international environmental law as the first international conference about the environment. Even though the members attending the conference expressed their good intentions through their aye votes, the resolutions and principles taken in the conference were not effective in the solution of the problem as they were not binding. 20 years after this conference, Rio Conference was held in Rio De Janeiro city of Brazil. In this conference, 179 countries were represented at

21, Ormancılık Prensipleri, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (United Nations Framework Convention on Climate Change-UNFCCC) ve Birleşmiş Milletler Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi'dir. İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi, iklim değişikliğine sebep olan sera gazı emisyonlarının azaltılmasını amaçlamakla kalmaz bunun için alınacak tedbirlerle de değinir. Gündem 21 ise, Rio Bildirgesi'nde yer alan ilkeleri ve sürdürülebilir kalkınma prensibinin hayata geçirilmesi için gereken faaliyetleri içeren bir eylem planıdır. Rio Konferansı, çevrenin uluslararası alanda korunması adına büyük umutların yeşermesine sebep olmuşsa da atılması gereken somut adımların hayata geçmesi uzun süre gecikmiştir. Hem Stockholm Konferansı'nda hem de Rio Konferansı'nda gelişmiş ülkeler ve gelişmekte olan ülkeler arasında ciddi görüş ayrılıkları ortaya çıkmıştır.

1997 yılına kadar gelinen süreçte, iklim değişikliğinin en büyük etkeni konumunda olan sera gazlarının olumsuz etkilerini önlemek konusunda uluslararası anlaşmalar yoluyla fikir birliğine varılmıştır. 1997 yılında yapılan Kyoto Protokolü'yle ise sera gazı emisyonlarını azaltmak amacıyla gelişmiş ülkeler için somut hedefler belirlenmiştir. Kyoto Protokolü'nün iki temel amacı; sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması ve doğayla ilgili gereken tüm koruyucu önlemlerin alınmasıdır. Kyoto Protokolü'nü imzalayan ülkelerin, atmosfere salınan sera gazı miktarını %5'e çekerek motorlu taşıtlardan ve ısıtmadan kaynaklanan sera gazı miktarını azaltmaya yönelik mevzuat düzenleme ve daha az karbon çıkaran teknolojiler tercih etme yükümlülüğü bulunmaktadır. 1992 yılında kabul edilen UNFCCC, iklimi korumaya ve sera gazı emisyonlarını azaltmaya yönelik genel ilkeler, eylem stratejileri ve hukuki bağlayıcılıktan yoksun yükümlülükler getirirken, nihai ve hukuken bağlayıcı emisyon sınırlama ve indirim hedeflerinin belirlenmesi, Kyoto Protokolü ile gerçekleşmiştir. Emisyon azaltma yükümlülüklerinin nasıl yerine getirileceğini ayrıntılı bir şekilde ele alan Kyoto Protokolü ayrıca, taraf ülkelerin bu yükümlülüklerinin hayata geçirilmesi için esnek mekanizmalar ön görmektedir.

the official level, and five instruments were accepted. These are the Rio Declaration, Agenda 21, Forestry Principles, United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) and United Nations Convention on Biological Diversity. The Framework Convention on Climate Change does not only aim to decrease the emissions of greenhouse gases causing the climate change but also addresses the measures to be taken for this end. Agenda 21 is an action plan covering the activities necessary for carrying out the principles and sustainable development principle included in the Rio Declaration. Although the Rio Conference brought about great hopes for protecting the environment in the international area, the required concrete steps were delayed for a long time. Serious differences of opinion came up between developed and developing countries in both the Stockholm Conference and the Rio Conference.

When it was 1997, the consensus was reached through international agreements to prevent the negative effects of greenhouse gases, one of the most important factors of climate change. The Kyoto Protocol concluded in 1997 defined the concrete objectives for the developed countries to decrease greenhouse gas emissions. The two fundamental objectives of the Kyoto Protocol are ensuring sustainable development and taking all protective measures in relation to nature. The countries signing the Kyoto Protocol are under the obligation to decrease their greenhouse gas emissions released to the atmosphere to 5% and enact legislation to decrease the greenhouse gas emissions caused by motor vehicles and heating, and opt for technologies producing less carbon. While UNFCCC accepted in 1992 provided for the general principles for protecting the climate and decreasing greenhouse gas emissions and imposed action strategies and legally non-binding obligations, the Kyoto Protocol was concluded in 1997 the determination of final and legally binding emission limitation and reduction targets was realized with the Kyoto Protocol. The Kyoto Protocol that addressed how to fulfil the obligation to decrease emission also provides flexible mechanisms for the State Parties to meet such obligations.

Kyoto Protokolü'nün 2020 yılında sona ermesi sebebiyle, 2015 yılında 21. Taraflar Konferansı'nda (COP21), 2020'den sonra geçerli olmak üzere Paris Anlaşması imzalanmıştır. Anlaşma, 5 Ekim 2016 itibarıyla, küresel sera gazı emisyonlarının %55'ini oluşturan en az 55 tarafın anlaşmayı onaylaması koşulunun sağlanması neticesinde, 4 Kasım 2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Türkiye, 22 Nisan 2016 tarihinde New York'ta düzenlenen Yüksek Düzeyli İmza Töreni'nde 175 ülke temsilcisiyle birlikte Paris Anlaşması'nı imzalamış ancak söz konusu anlaşmaya henüz taraf olmamıştır.

Avrupa Birliği (AB), aralarında UNFCC ve Kyoto Protokolü gibi antlaşmaların da bulunduğu çevrenin korunmasına dair 40'tan fazla uluslararası antlaşmaya taraftır. AB'nin taraf olduğu antlaşmalar Birlik hukukunun bir parçası olup, gerek Birlik organları gerekse üye devletler bakımından bağlayıcı niteliktedir.

Ülkemiz söz konusu konferanslara katılmış olsa da UNFCCC'ye taraf değildir. Kyoto Protokolü kabul edildiğinde UNFCCC'nin tarafı olmayan Türkiye, Protokolün Ek-B listesine dâhil edilmemiştir. Dolayısıyla, Ülkemizin sayısallaştırılmış emisyon azaltma taahhüdü bulunmamaktadır. ABD, Japonya, Rusya ve Yeni Zelanda gibi önemli ülkeler de Kyoto Protokolü'nün ikinci taahhüt döneminde yer almamışlardır.

III. AB YEŞİL MUTABAKATI (EUROPEAN GREEN DEAL)

Avrupa Birliği 11.12.2019 tarihinde çevreye dair hassasiyetini bir adım ileri taşıyarak, Birliğin çevre ve sürdürülebilirlik konularında kesin ve iddialı adımlar atacağına dair taahhüdü niteliğinde bir inisiyatifler paketi olan AB Yeşil Mutabakatı'nı kabul etmiştir. Yeşil Mutabakat, AB'nin 2050'ye kadar net sera gazı emisyonlarının sıfırlanması, ekonomik büyümenin kaynak kullanımına bağlılığının sona ermesi ve kimse için, hiçbir bölgenin geride bırakılmaması temel hedeflerini içeren yeni bir büyüme stratejisidir. Ayrıca, Mutabakat ile AB'nin sera gazı emisyonlarının 2030 yılına kadar 1990 seviyelerine göre % 50-55 oranında azaltılması amaçlanmaktadır. Mutabakat ile, emisyonlar azaltılırken iş imkânlarının ve yaşam kalitesi-

As a result of the Kyoto Protocol's expiration in 2020, the Paris Agreement was signed in the 21st Parties Conference (COP21) in 2015, valid as of 2020. The Agreement entered into force on 4 November 2016 when the condition of approval of the Agreement by at least 55 countries forming the 55% of the global greenhouse gas emission was fulfilled on 5 October 2016. Turkey signed the Paris Agreement, along with the representatives of 175 countries, on 22 April 2016

at the High-Level Signature Ceremony organized in New York; however, it has not yet become a party to the Agreement.

The European Union is a party to more than 40 international agreements concerning the protection of the environment, including UNFCC and the Kyoto Protocol. The agreements to which the EU is a party are a part of the Union law, and they are binding for both for the Union organs and the Member States.

Even though Turkey attended the related conferences, it is not a party to UNFCCC. Turkey, which was not a party to UNFCCC when the Kyoto Protocol was accepted, was not included in the Annex - B list of the Protocol. Therefore, our country does not have an undertaking for digitized emission decrease. Important countries such as the USA, Japan, Russia and New Zealand did not take part in the second undertaking period of the Kyoto Protocol.

III. EUROPEAN GREEN DEAL

The European Union carried its sensitivity about the environment further on 11.12.2019 and adopted the EU Green Deal, which is an initiatives package in the form of undertakings that the Union will take certain and ambitious steps about the environment and sustainability. The Green Deal is a new growth strategy consisting of the fundamental objectives of zeroing the net greenhouse gas emissions by 2050, ending the dependency of the economic growth on the resource usage, and not leaving behind any one and any region. Moreover, it is aimed through the Deal to decrease the greenhouse gas emission of the EU by 50-55% by 2030 compared to the levels of the 1990s. The Deal aims to increase employment opportunities and

nin arttırılması amaçlanmaktadır. AB Komisyonu bu kapsamda, 2021-2030 dönemi için AB bütçesinden iklim eylemine en az 1 trilyon Avroluk kaynak ayırmayı planlamaktadır. AB’de bu süreçte çevre dostu teknolojilere yatırım yapılması, sanayide çevre dostu dönüşümün desteklenmesi, özel ve toplu taşımanın temiz, ucuz ve sağlıklı hale getirilmesi, enerji sektörünün karbonsuzlaştırılması ve yenilenebilir enerji kaynaklarına geçilmesi beklenmektedir.

AB Yeşil Mutabakatı’nda tanımlanan hedefler genel olarak yedi başlık altında sınıflandırılmıştır. Bunlar; temiz enerji, sürdürülebilir sanayi, inşaat ve yenileme (renovation), tarladan sofraya, kirliliğin ortadan kaldırılması, sürdürülebilir hareketlilik ve biyoçeşitlilik. Böylece mutabakat, iklim değişikliği ile sınırlı kalmaksızın pek çok farklı alanda çevre konularını ele almaktadır. Mutabakatın bir diğer ayırt edici özelliği ise, iklim değişikliği ile mücadelede sadece AB coğrafyası ile sınırlı kalmaktan ziyade küresel ölçekte bir dönüşümü amaçlamasıdır. Dolayısıyla, Yeşil Mutabakat AB’nin partnerleriyle ilişkilerini yeni kural ve yaptırım mekanizmaları getirmek suretiyle etkileyecektir. Mutabakat’ ta AB’nin yakın çevresindeki ülkeleri desteklemesine özellikle önem verileceği ifade edilmektedir. Dolayısıyla AB ile yakın ilişkiler içerisinde olan Ülkemizin hangi stratejileri ve politikaları benimseyeceği önümüzdeki dönemde bizim için belirleyici olacaktır.

IV. AB YEŞİL GÜNDEMİ (EUROPEAN GREEN AGENDA)

Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı ile AB’nin AB dışında kalan ülkelerle ikili ilişkileri artacak ve gerektiğinde bu alana ilişkin işbirliği anlaşmaları gündeme gelecektir. Küresel sera gazı emisyonlarının % 80’inden G-20 ülkeleri sorumludur. Bununla birlikte küresel ölçekte sera gazı emisyonlarının hızlı artışı ve iklim değişikliği, G-20 ülkeleri dışında kalan ülkeler ile de ulusal ve özel coğrafi stratejiler geliştirmeyi zorunlu kılmaktadır. Bu kapsamda, AB yakın komşularını desteklemeye vurgu yapmaktadır. Avrupa için ekolojik geçiş (ecological transition) ancak AB’nin yakın komşuları da etkili adımlar atarsa etkili olacaktır. Bu konuda AB’nin aday ülkeler için öngördüğü “Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (Instrument for Pre-Accession Assistance-IPA)” (2021-

life quality while decreasing emissions. In this regard, the EU Commission plans to allocate a resource for the amount of at least 1 trillion Euro from the EU budget for the climate action for 2021-2030 period. During this period, in the EU, it is expected to invest in environmentally friendly technologies, to support environmentally friendly transformation in industry, to make private and public transformation clean, cheap and healthy, to decarbonize the energy sector and to transit to renewable energy sources.

The objectives defined under the EU Green Deal are classified generally under seven titles. These are clean energy, sustainable industry, building and renovation from, farm to fork, eliminating pollution, sustainable mobility, and biodiversity. Therefore, the Deal addresses the issue of the environment in various fields without being limited to climate change. Another distinctive aspect of the Deal is that it aims for a global transformation in the fight against climate change rather than only being limited to the EU borders. Thus, the Green Deal might affect the EU’s relations with its partners by imposing new rules and sanction mechanisms. The Deal expresses that importance will be attached especially to the EU’s support to the close countries. Therefore, it will be decisive for us in the upcoming period which strategies and policies the EU, with which Turkey has close relations, will adopt.

IV. EUROPEAN GREEN AGENDA

The European Union Green Deal will increase the bilateral relations of the EU with non-EU countries, and the cooperation agreements on this area will be on the agenda when necessary. G-20 countries are responsible for 80% of the greenhouse gas emissions globally. The rapid increase of greenhouse gas emissions in the global level and climate change make it compulsory for the countries apart from G-20 countries to develop national and specific geographic strategies. In this regard, the EU has emphasized on supporting its close neighbours. The ecological transition for Europe will only be effective if also the EU’s close neighbours take effective steps. In the third period of “the Instrument for Pre-Accession Assistance-IPA” (2021-

cession Assistance-IPA)” üçüncü döneminde (2021-2017) Batı Balkanlar ve Türkiye için de “Yeşil Gündem (Green Agenda)” çalışmalarını yürütülmesi ve fonlanması esasını benimsenmiştir. AB Komisyonu, güçlü çevre, enerji ve iklim ortaklığı konusunda çalışmalarını geliştirmesini teşvik etmektedir.

Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında öngörülen Batı Balkanlar dâhil 6 ülke (Arnavutluk, Kosova, Sırbistan, Karadağ, Makedonya ve Bosna Hersek) ile Türkiye tarafından aday ülke olarak çevre mevzuatlarının AB müktesebatı (acquis communautaire) ile uyumlu hale getirilmesi, çevreyi kirleten unsurlar ile sera gazı emisyonlarının azaltılması, enerji, ulaşım ve sağlık politikalarının uyumlaştırılması ile bu konuda IPA projelerinin uygulamaya geçirilmesi önem taşımaktadır. Bu nedenle AB, IPA III kapsamında dört temel tematik pencere belirlemiştir. Bunlar şunlardır:

- i. Hukukun Üstünlüğü, Temel Haklar ve Demokrasi
- ii. İyi Yönetişim, Müktesebat Uyumu ve İyi Komşuluk İlişkileri
- iii. Yeşil Gündem, Çevre, İklim Değişikliği
- iv. Rekabet ve Kapsayıcı Büyüme.

Görüldüğü üzere, bu tematik pencerelerden üçüncüsü “Yeşil Mutabakat” kapsamında belirlenen “Yeşil Gündem, Çevre ve İklim Değişikliği” konularına ilişkindir.

V. KONUNUN ÜLKEMİZ BAKIMINDAN ÖNEMİ

AB Yeşil Mutabakatı çerçevesinde karbon sınır vergisinin (Sınırdaki Karbon Düzenlemesi) uygulanması planlanmaktadır. Karbon vergisi, fosil yakıtların yanması neticesinde ortaya çıkan karbondioksit emisyon miktarı üzerinden alınır. Bu vergi, yakıt fiyatlarına ekstra bir yük getirecektir. Zira fosil yakıtlarının kullanımı, üreticilerin maliyetlerine eklenir. Böylece ürünler tüketicilere daha pahalı fiyata sunulur. Dolayısıyla tüketicilerin daha ucuz ürünlere yönelerek karbondioksit emisyon miktarı yüksek ürünlerin tüketiminin azaltılması hedeflenir. Ayrıca üreticiler, maliyetlerini düşürmek amacıyla daha az karbon emisyonu salan teknolojilere ve enerji kaynaklarına yönelir. Aynı zamanda “kirleten öder (polluter pays principle)” prensibine dayalı uygulanan karbon vergisi, sera etkisine yol açan gaz emisyonlarının azaltılmasında yeni bir finans kaynağı da oluşturur. Karbon vergisi Türkiye açısından oldukça önemlidir. Çünkü AB, 2020 yılında

2017), which the EU provides for the candidate countries, it has been adopted to conduct “Green Agenda” works and funding for the Western Balkans and Turkey. The EU Commission encourages to develop the works on strong environment, energy and climate partnership. It is important that 6 countries of the

Western Balkans (Albania, Kosovo, Serbia, Montenegro, Macedonia and Bosnia-Herzegovina) included in the scope of the Green Deal and Turkey, as the candidate countries, harmonize their legislation on the environment with the acquis communautaire, decrease the elements polluting the environment and their level of greenhouse gas emissions, harmonize their energy, transportation, and health policies, and implement IPA projects on this issue. Therefore, the EU has set out four fundamental thematic windows in the scope of IPA III. These are as follows:

- i. Rule of Law, Fundamental Rights and Democracy
- ii. Good Governance, Acquis Alignment, and Good Neighbour Relations
- iii. Green Agenda, Environment, Climate Change
- iv. Competition and Inclusive Growth.

As seen, the third of these thematic windows is about “Green Agenda, Environment, Climate Change” specified under “Green Deal”.

V. THE IMPORTANCE OF THE ISSUE FOR TURKEY

In the EU Green Deal framework, it is planned to implement a carbon limit tax (Carbon Regulation on the Borders). The carbon tax is levied on the carbon dioxide emission amount released due to the burning of fossil fuels. This tax will bring an extra burden over the fuel prices because the usage of fossil fuels is added to the producers’ cost. Therefore, the products are offered to consumers at a higher price. It aims to direct the consumers to cheaper products and thus decrease the consumption of the products with high carbon dioxide emission. Moreover, the producers incline to technologies and energy sources with less carbon emission to decrease the costs. Besides, the carbon tax based on the polluter pays principle creates a new financing resource for decreasing the gas emissions causing the greenhouse effect. The carbon tax is quite crucial for Turkey. Because the EU is on the

88 milyar dolar ile ihracatımızdan % 41,3 oranında pay alarak toplam ihracatımızda ilk sırada yer almaktadır. AB ile olan ihracatımızda en önemli yeri tutan tarım, elektronik, ambalaj, plastik, tekstil ve inşaat gibi sektörlerde karbon vergisinden sorumlu tutulmamız Ülkemiz açısından yeni bir külfet oluşturabilecektir. Dolayısıyla bu dönüşüm Türkiye'yi de yakından ilgilendirmektedir. Yeşil Mutabakat, Türkiye için sürdürülebilir kalkınma için yeni bir fırsat olarak değerlendirilebilecektir. Ülkemiz, bu sektörlerde Yeşil Mutabakat'a uyum sağlanması halinde uluslararası ticarî rekabette diğer gelişmekte olan ülkelere göre bir adım öne geçebilecektir.

Türkiye, 1999 yılında Helsinki Zirvesi'nde "aday ülke" statüsünü elde etmesinden bu yana, resmi olarak bu sıfatı taşımaktadır. AB'ye katılım için gerekliliklerden biri de mevzuat uyumlaştırılması olup mevzuatımızın "Yeşil Mutabakat" ile de uyumlu hâle getirilmesi önem taşımaktadır. AB'nin IPA III Dönemi için hazırladığı Stratejik Cevap Belgesi'nde 5 tematik pencere belirlenmiş olup her bir pencere için ayrı gösterge bütçe belirlenmektedir. Bunlardan birisi de "Yeşil Gündem ve Sürdürülebilir Bağlantısallık (Green Agenda and Sustainable Connectivity)" tematik penceresi olup bu kapsamda çeşitli projeler yapılması öngörülmektedir. Bu durum AB'nin, Ülkemiz gibi aday ve potansiyel aday ülkelerde çevreci politikalara verdiği önemi göstermektedir. IPA III döneminde AB'nin "Yeşil Gündem" ve "Dijital Dönüşüm (digital transition)" başlıklı proje önerilerine öncelik vereceği değerlendirilmektedir.

VI. SONUÇ

AB, uzun yıllardır iklim değişikliğiyle mücadele, sera gazı emisyonlarının azaltılması, yenilenebilir enerji kullanımı gibi çevresel konularda yaptığı çalışmalarla ön plana çıkmaktadır. AB Yeşil Mutabakatı, bu çalışmaların nihai hali olup, çevre konusunda adımlar atılmasının taahhüdü niteliği taşıyan bir büyüme stratejisidir. AB aday ülkesi olan Türkiye'nin, en büyük ticarî ortağı olan Birlik ile iş birliğini sürdürebilmesi için Mutabakat'ta yer alan düzenlemeleri takip ederek bu kapsamda oluşturulacak yeni standartlara uyum sağlamasında yarar bulunabileceği akla gelmektedir. Bir AB aday ülkesi olan Ülkemizin AB fonlarından yararlanırken de AB tarafından belirlenen bu öncelik alanlarına uygun proje önerilerinde bulunmasının önem taşıdığı düşünülmektedir.

top in our total exports with a share of 41,3 %, with 88 million dollars in 2020. The fact that we would be held responsible for the carbon tax in the sectors such as agriculture, electronic, packaging, plastic, textile and construction which take up a significant portion of our exportation to the EU might create a new burden for our country. Therefore, this transition concerns Turkey closely. The Green Deal could be a new opportunity for the sustainable development of Turkey. If our country harmonizes with the Green Deal, it will move ahead of the other developing countries in the international commercial competition.

Since Turkey received the status of "candidate country" in Helsinki Summit in 1999, it has been officially a candidate country to the EU. One of the requirements for the accession to the EU is the harmonization of the legislation, and it is of importance to harmonize our legislation with "the Green Deal". Five thematic windows have been specified in the Strategic Response Document prepared by the EU for IPA III Period, and separate indicative budgets are specified for each window. One of them is "the Green Agenda and Sustainable Connectivity" thematic window, and it is envisaged to carry out various projects in this scope. This indicates the importance that the EU attaches to the green policies in the candidate countries such as Turkey and the potential candidate countries. It is considered that the EU will give priority in the IPA III period to the projects titled "the Green Agenda" and "the Digital Transition".

VI. CONCLUSION

For many years, the EU has become prominent with its efforts on environmental issues such as combatting climate change, decreasing greenhouse gas emissions, and using renewable energy sources. The EU Green Deal is the final version of these efforts and is a growth strategy that is a commitment to taking steps in the issue of the environment. It would be beneficial for Turkey, an EU candidate country, to follow up the regulations under this Deal and harmonize to the new standards to be established in this scope to continue its cooperation with the EU, its biggest trade partner. As a candidate country, while our country benefits from the EU funds, it is crucial to offer projects suitable for these priority areas defined by the EU.

AGİT TEMSİLCİLERİNİN BAKANLIĞIMIZI ZİYARETİ THE VISIT PAID BY THE REPRESENTATIVES OF OSCE TO OUR MINISTRY

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) İnsan Kaçakçılığı ile Mücadele Özel Temsilcisi ve Koordinatörü Sayın Valiant RICHEY başkanlığındaki heyet, 7 Ekim 2020 tarihinde Bakanlığımızı ziyaret ederek, Genel Müdür Yardımcımız Sayın Abdullah AYDIN başkanlığındaki Bakanlığımız heyeti ile bir görüşme gerçekleştirmiştir.

İnsan ticareti suçu ile mücadele alanında Türk mevzuatı ve uygulamalarının ele alındığı toplantıda karşılıklı bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

Söz konusu görüşme sırasında, Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Sayın Hüseyin Serkan YILDIZ, Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Daire Başkanlığı Daire Başkanı Sayın Murat BİNİCİ, Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü Tetkik Hâkimi Sayın Nevzat ÖZMEN ve Ceza İşleri Genel Müdürlüğü Tetkik Hâkimi Sayın Kadir BAĞCI ile Ankara Cumhuriyet Savcısı Sayın Halis ÖZMEN de hazır bulunmuşlardır.

The delegation under the presidency of Mr. Valiant RICHEY - the OSCE Special Representative and Coordinator for Combating Trafficking in Human Beings, paid a visit to our Ministry on 7 October 2020 and had a talk with the Ministry delegation presided by Mr. Abdullah AYDIN.

Both delegations exchanged information in the meeting in which Turkish legislation and practices on combating human trafficking were discussed.

Mr. Hüseyin Serkan YILDIZ - Department Head in the Directorate General for Foreign Relations and European Union Affairs, Mr. Murat BİNİCİ - Head of the Department of Legal Support and Victim Services, Mr. Nevzat ÖZMEN - Rapporteur Judge in the Directorate General for Foreign Relations and European Union Affairs, Mr. Kadir BAĞCI - Rapporteur Judge in the Directorate General for Penal Affairs and Mr. Halis ÖZMEN - Ankara Public Prosecutor attended to the mentioned meeting.

GENEL MÜDÜRLÜĞÜMÜZÜN ATAUM ZİYARETİ THE VISIT OF THE GENERAL DIRECTORATE TO ATAUM

Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdür Yardımcısı Sayın Dr. Ahmet ULUTAŞ, Daire Başkanı İsa TOĞRUL ve AB Proje Uygulamaları Daire Başkanı Dr. Tamer SOYSAL'dan müteşekkil heyetle 7 Aralık 2020 tarihinde Ankara Üniversitesi, Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi'ne (ATAUM) bir ziyaret gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu ziyarette ATAUM Müdürü Doç. Dr. İlke GÖÇMEN, Dr. Feza Sencer ÇÖRTOĞLU ve Dr. Özlem ŞEKER hazır bulunmuşlardır. 1987 yılında Türkiye'nin AB üyelik sürecine katkıda bulunmak amacıyla kurulan ATAUM'a yapılan ziyarette, Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen AB projeleri ile eğitim çalışmaları hakkında bilgi verilmiş, önümüzdeki dönemde ATAUM ile birlikte gerçekleştirilebilecek eğitim ve işbirliği olanakları üzerinde durulmuştur. Keza, bu alanda yapılabilecek ortak çalışmalar ele alınmıştır. Oldukça verimli ve faydalı geçen ziyaret iyi temennilerle sona ermiştir.

A delegation, consisting of Dr. Ahmet ULUTAŞ, Deputy Director General of the Directorate General for Foreign Relations and EU Affairs, Mr. İsa TOĞRUL, Head of Department and Dr. Tamer SOYSAL, Head of Department of EU Project Implementations paid a visit to the European Union Research and Application Center of Ankara University (ATAUM) on 7 December 2020.

During the visit, in which Assoc. Prof. Dr. İlke GÖÇMEN, Director of the aforementioned Center, Dr. Feza Sencer ÇÖRTOĞLU and Dr. Özlem ŞEKER were also present.

In the meeting to the European Union Research and Application Center, established in 1987 to contribute to the process of Turkey's application for membership to the European Union, it was elucidated on the EU projects and training works conducted by the Directorate General for Foreign Relations and EU Affairs, and elaborated on further opportunities for training and collaboration, which may be realized together with ATAUM in the upcoming period. In addition, joint works to be conducted in this field were also addressed. The visit, which was quite efficient and effective, ended with many well wishes.

I.KURULUŞ

Yirminci yüzyıl, tarihin akışında dönüm noktası olarak nitelendirilebilecek, dünyanın seyrini ve devlet idare biçimlerini değiştiren, insanlığın büyük acılarla yüzleşmek mecburiyetinde kaldığı birçok vakaya sahne olmuştur. Zira bu asır, Birinci ve İkinci Dünya Savaşları, Orta Doğu, Balkanlar ve Kafkasya’da yaşanan savaşlar, soğuk savaş dönemi ve siyasal rejimlerin yıkılışlarıyla anılmaktadır.

Dünyadaki siyasal iklimin bu denli bozulması, liderleri yeni arayışlara yöneltmiş, barış için diyalog ve işbirliğinin önemini idrakiyle “uluslararası ilişkiler” kavramının bilhassa önem kazanması sonucunu doğurmuştur. İkinci Dünya Savaşı’nın ardından Birleşmiş Milletler Teşkilatı’nın kurulması ve İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi’nin yayınlanmasıyla açılan yolda birçok devlet, bölgesel ve küresel kuruluşlar vasıtasıyla diğer devletlerle olan ilişkilerini ve işbirliklerini geliştirmeye başlamıştır. Nitekim ağır savaşlarla tahrip olan ve toplumun refahı için öncül olan ekonomik düzenin yeniden tesisi için de devletlerin kararlı bir işbirliği içinde bulunmalarının elzem olduğu kanaati ağırlık kazanmıştır.

D-8 Ekonomik İşbirliği Teşkilatı, globalleşen dünyanın bu modern istikametinde, gelişmekte olan ülkelerin kuvvetli bir bütün halinde temsil edilmesi ve büyüme ivmesinin istikrarlı şekilde artırılması amacını haiz küresel bir projedir. Tıpkı gelişmiş ülkelerin kurdukları G-8 vasıtasıyla birbirleriyle olan ilişkilerini ilerletmeleri gibi, D-8 de gelişen ülkelerin birbirleriyle temasının ve işbirliğinin olabildiğince yakınlştırılmasını ve başta ekonomi olmak üzere her alanda gelişmenin azami seviyede sağlanmasını hedeflemektedir.

D-8 grubunun kuruluş süreci, 22 Ekim 1996 tarihinde

I.ESTABLISHMENT

Twentieth century witnessed many cases that can be qualified as milestones in the flow of history, altered the course of the world and means of state administration and where the humanity had to face great miseries. Because, this century is mentioned with the First and Second World Wars, the wars took place in the Middle East, Balkans and Caucasia, the cold war era and the collapses of the political regimes.

Such deterioration of the political climate in the world has directed the leaders to new searches and resulted with the notion of “international relationships” gaining importance in particular with the comprehension of importance of dialog and cooperation for the peace. Following the Second World War, many states commenced to develop their relation and cooperation with other states through regional and global foundations with the way paved by the foundation of United Nations Organization and the publication of the Universal Declaration of Human Rights. Hence, the conclusion that it is essential for the states to be in a determined cooperation for the constitution of the economic order damaged by the great wars and as the premise for the prosperity of the society, gained importance.

D-8 Organization for Economic Cooperation is a global project possessing the purpose of developing countries to be represented as a powerful whole and increasing their growth acceleration steadily in this modern course of the globalized world. Just as developed countries advance their relations with each other through G-8 they established, D-8 also aims the contact and cooperation of the developing countries with each other to be made familiar as much as possible and the improvement in any field, particularly economy, to be provided in the maximum level.

Merhum Başbakan Sayın Prof. Dr. Necmettin Erbakan (1926-2011) öncülüğünde İstanbul'da düzenlenen ve Bangladeş, İran, Pakistan, Mısır, Nijerya, Endonezya ve Malezya'nın katılım sağladığı "Kalkınmada İşbirliği Konferansı"yla başlamıştır. Bunu müteakip oluşturulan komisyonların icra ettiği hazırlık çalışmaları mahiyetindeki bir dizi toplantının akabinde D-8, 15 Haziran 1997'de Çırağan Sarayı'nda gerçekleştirilen "Devlet/Hükümet Başkanları Zirvesi" ile Türkiye'nin ev sahipliği ve öncülüğünde resmen kurulmuş ve İstanbul Deklarasyonu ile dünyaya duyurulmuştur (D-8 için bkz. <https://developing8.org/> ve Bülent Alan, D-8 Yeni Bir Dünya, Yörünge Yayınları, 2001).

II. AMAÇ VE TEMEL İLKELER

D-8 girişiminin başlatılmasındaki amaç, büyük bir ekonomik potansiyeli, çeşitli kaynakları, geniş bir nüfus ve coğrafi alanı temsil eden 8 ülke arasında ticaret ilişkilerinde yeni fırsatlar yaratmak ve çeşitlendirmek, uluslararası düzeyde karar alma sürecine katılımı artırmak, üye ülke vatandaşlarına daha iyi hayat şartları sağlamak, somut ortak projeler etrafında ekonomik işbirliğini geliştirmek ve gelişmekte olan ülkelerin dünya ekonomisindeki durumlarını güçlendirmektir.

D-8 için, bayrağında da sembolize edilen altı temel ilke tespit edilmiştir. Bu ilkeler: "1- Savaş değil, Barış 2- Çatışma değil, Diyalog 3- Çifte standart değil, Adalet 4- Tekebbür ve üstünlük taslamak değil, Eşitlik 5- Sömürü değil, İş birliği 6- Baskı ve tahakküm değil, İnsan hakları, Hürriyet ve Demokrasi" şeklinde ifade edilmiştir.

III. TEMEL ORGANLAR

D-8; Zirve, Konsey ve Komisyon'dan oluşan üç temel organa ve üye ülkeler arasında koordinasyonu sağ-

The establishment process of D-8 group began with the "Conference on Cooperation in Development" organized in Istanbul on 22 October 1996 with the participation of Bangladesh, Iran, Pakistan, Egypt, Nigeria, Indonesia and Malaysia, under the guidance of Honorable Prime Minister Prof. Dr. Necmettin Erbakan (1926-2011). Subsequent to a series of preparatory meetings executed by the commissions formed following the conference, D-8 was officially established with the "Summit of Heads of State/Government" hosted and led by Turkey in Çırağan Palace and pronounced to the world with İstanbul Declaration. (see also for D-8 <https://developing8.org/> ve Bülent Alan, D-8 Yeni Bir Dünya, Yörünge Yayınları, 2001).

II. PURPOSE AND FUNDAMENTAL PRINCIPLES

The purpose that the D-8 initiative was launched is to create and diversify new opportunities in trade relations among 8 countries representing a great economic potential, various sources, a vast population and a geographical field, increase participation in decision-making process at the international level, provide better standard of living for the citizens of member countries, improve the economic cooperation around concrete joint projects and strengthen the developing countries' position in the world economy

The six fundamental principles also symbolized in D-8's flag were determined for D-8 countries. These principles are expressed as: "1- Peace instead of conflict; 2- Dialogue instead of confrontation; 3- Justice instead of double-standard; 4- Equality instead of discrimination; 5- Co-operation instead of exploitation; 6- Human rights, freedom and Democracy instead of domination and oppression".

III. PRINCIPAL ORGANS

D-8 was established into a structure possessing three bodies consisting of the Summit, the Council and the Commission, and an Executive Directorship founded in İstanbul to provide coordination between the member countries. The summit consisting of State/Government Heads is the highest body and every meeting is set forth to be conducted in one of the member states alternately. The council composing of Ministers of Foreign Affairs conducts activities as the political

lamak üzere İstanbul'da kurulan İcra Direktörlüğü'ne sahip bir yapıda inşa edilmiştir. Devlet/Hükümet Başkanlarından oluşan Zirve en üst organ olup, her toplantının dönüşümlü olarak üye ülkelerden birinde gerçekleştirilmesi öngörülmüştür. Dışişleri Bakanlarından oluşan Konsey, siyasi karar organı sıfatıyla; hükümetlerin tayin ettiği yüksek dereceli memurlardan oluşan Komisyon ise yürütme organı olarak faaliyet göstermektedir. İlk dokuz yılında Emekli Büyükelçi Ayhan Kamel'in İcra Direktörlüğü görevini ifa etmesinin ardından 2006 yılında yapılan 9. Bakanlar Konseyi Toplantısı'nda, örgütün işlerliğinin hızlandırılması amacıyla İcra Direktörlüğü birimi Genel Sekreterliğe dönüştürülmüş ve dört yıl görev yapmak üzere ilk Genel Sekreter ataması Endonezya tarafından yapılmıştır. 2017'den itibaren D-8'in genel sekreterliğini Malezya'dan büyükelçi Dato' Ku Jaafar Ku Shaari sürdürmektedir. Dönem başkanlığının her Zirve'de değişmesi prensibini benimseyen kuruluşta bu vazifeyi ise 2017'den itibaren Türkiye yürütmektedir.

D-8 organizasyon ve faaliyet tasarıları için devlet/hükümet başkanlarının katılımıyla gerçekleştirilen zirveler yapılmıştır. Zirveler, birliğin en önemli toplantıları olup D-8'in kuruluşundan günümüze kadar dokuz zirve toplantısı gerçekleştirilmiştir. Bu toplantılarda, D-8'in amaç ve hedeflerine yönelik politikalar oluşturulmakta, işbirliği alan ve konuları belirlenmektedir.

Bu Zirve'ler sırasıyla şu şekildedir:

1. 15 Haziran 1997 İstanbul Zirvesi, 2. 1-2 Mart 1999 Dacca Zirvesi, 3. 25-26 Mart 2001 Kahire Zirvesi, 4. 18 Şubat 2004 Tahran Zirvesi, 5. 12-13 Mayıs 2006 Bali-Endonezya Zirvesi, 6. 8 Temmuz 2008 Kuala Lumpur-Malezya Zirvesi, 7. 8 Temmuz 2010 Abuja-Nijerya Zirvesi, 8. 21 Kasım 2012 İslamabad-Pakistan Zirvesi, 9. 20 Ekim 2017 İstanbul Zirvesi'dir.

Dönem başkanlığının ikinci kez Ülkemiz tarafından üstlenildiği son zirvede "D-8 Proje Destek Fonu"nun kurulması da onaylanmıştır. Buna göre, proje tekliflerini Sekreteryaya ileten D-8 ülkelerinin ön fizibilite ve fizibilite çalışmalarının desteklenmesi amacıyla fondan faydalanabilmeleri mümkün hale gelmiştir. Zirve sonunda ayrıca "İstanbul Bildirisi 2017" ve "İstanbul

decision making body and the Commission consisting of high level officials appointed by the governments of the countries conducts activities as the executive organ. After the retired Ambassador Ayhan Kamel executed the duty of D-8 Executive Director for the first 9 years, at the 9th Council of Ministers Meeting held in 2006, the Executive Directorship was transformed into Secretariat General with the purpose of accelerating the operability of the organization and the first Secretary General was appointed by Indonesia for him to hold office for 4 years. Ambassador Dato' Ku Jaafar Ku Shaari performs the duty of being the Secretary General of the Organization since 2017. Within this organization adopted the principle of the chairmanship changing at every Summit, Turkey carries out this obligation since 2017.

The summits held by the participation of state/government heads for the organization and activity drafts of D-8 were held. The summits are the most important meetings of the unity and nine summit meetings were held since the establishment of D-8. In these meetings, new policies are formulated for the purposes and targets of D-8 and also the fields and topics of the cooperation are also determined.

These summits are respectively as follows;

1. 15 June 1997 İstanbul Summit, 2. 1-2 March 1999 Dhaka Summit, 3. 25-26 March 2001 Cairo Summit, 4. 18 February 2004 Tehran Summit, 5. 12-13 May 2006 Bali-Indonesia Summit, 6. 8 July 2008 Kuala Lumpur-Malaysia Summit, 7. 8 July 2010 Abuja-Nigeria Summit, 8. 21 November 2012 Islamabad-Pakistan Summit, 9. 20 October 2017 İstanbul Summit.

Eylem Planı” başlıklı iki belge kabul edilmiştir. Bildiri’de, Türkiye’nin Zirve’nin temasını “İşbirliğiyle Fırsatları Çoğaltmak” olarak seçmesi takdir edilmiş, iklim değişikliği ve küresel ısınmanın etkilerini azaltmak için sergilenen çabalara değinilmiş, D-8 içindeki işbirliğinin güçlendirilmesi için özel sektörün öneme vurgu yapılmıştır. Çok taraflılığa, özellikle BM sistemine duyulan güçlü inanç ifade edilmiş, ortak çıkarları maksimize etmek için ilgili tüm bölgesel ve uluslararası örgütlerle işbirliği vurgulanmıştır. İran’ın Hamadan Üniversitesi’ne bağlı bir D-8 Üniversitesi kurulması girişimi memnuniyetle karşılanmış, İran bu üniversitenin çalışma usullerini belirlemeye davet edilmiş, üye ülkeler, insan kaynaklarını geliştirmek için üniversitenin imkânlarını kullanmaya teşvik edilmiştir.

10’uncu Zirve toplantısının yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını dolayısıyla ertelenmesi üzerine 4 Mart 2021 tarihinde sanal ortamda icra edilmesi kararlaştırılmıştır. Zirveye Dakka ev sahipliği yapacak ve dönem başkanlığı bu toplantıda Bangladeş’e devredilecektir. Halihazırda çalışmaları sürdürülen ve örgütün gelecek 10 yılına yön verecek vizyoner bir belge olması kararlaştırılan “2020-2030 Yol Haritası”nın da bu toplantıda kabul edilmesi beklenmektedir.

In the last summit where the chairmanship assumed by our country for the second time, “D-8 Project Support Fund” was approved to be established as well. In accordance with the Project, the D-8 countries who submit their project proposals to the Secretariat may benefit from the fund in order for their pre-feasibility and feasibility studies to be supported. In the end of the Summit, two documents with the titles “Istanbul Declaration 2017” and “Istanbul Plan of Action” were adopted too.

In the declaration, the Republic of Turkey was commended for choosing “Expanding Opportunities through Cooperation” as the theme of the Summit, the efforts to reduce the effects of climate change and global warming were addressed and, the role of private sector in the enhancement of cooperation within D-8 was emphasized. The strong faith in multilateralism, in particular the United Nations system was expressed and, the cooperation with all relevant regional and international organizations was emphasized to maximize the realization of the common interests. The initiative of the Islamic Republic of Iran for the establishment of D-8 University affiliated to the Hamadan University was welcomed; the Islamic Republic of Iran was invited to prepare modalities for working of the university and, Member States were

IV. ÇALIŞMA VE İŞBİRLİĞİ ALANLARI

D-8 kuruluş bildirgesi olan İstanbul Deklarasyonu'nda on bir işbirliği alanı belirlenmiş ve bu işbirliği alanlarında ülkelere koordinatörlükler verilmiştir. Ticaret dışında işbirliği alanı olarak endüstri, iletişim, telekomünikasyon ve bilgi, finans, bankacılık ve özelleştirme, kırsal gelişme, bilim ve teknoloji, yoksulluğu azaltma ve insan kaynakları gelişimi, tarım, enerji, çevre, sağlık, turizm, kültür ve spor olarak tespit edilmiştir. Bu temel başlıklar, 2008 yılında beş genel başlık altında toplanarak örgütün temel işbirliği alanları belirlenmiştir. Bunlar ticaret, ulaşım, sanayi, tarım ve gıda güvenliği ile enerji ve madenlerdir. D-8 girişimi sektörel bazda dağılım yaparak, her ülkenin belirlenmiş alanlarda öncülük edeceği bir modelde faaliyet göstermeyi ilke edinmiştir. Bu doğrultuda Türkiye sanayi, sağlık ve çevre; Bangladeş kırsal kalkınma; Endonezya yoksullukla mücadele ve insan kaynakları; İran bilim ve teknoloji; Malezya finans, bankacılık ve özelleştirme; Mısır ticaret; Nijerya enerji; Pakistan ise tarım ve balıkçılık alanındaki işbirliği çalışmalarını koordine etmektedir.

Bugün bir milyarı aşkın bir nüfusa sahip olan D-8 grubu, ekonomik olarak da yaklaşık 4 trilyon dolarlık büyüklüğe sahip durumdadır. Kanıtlanmış petrol rezervlerinin yüzde 15'e yakınına sahip olan bu ülkeler yıllık petrol üretiminin yaklaşık yüzde 10'unu, tüketiminin de yüzde 6'sını yapmaktadırlar. Yine kanıtlanmış doğal gaz rezervlerinin yüzde 23'üne sahip olan D-8 ülkeleri, doğal gaz üretiminin yüzde 13'ünü, tüketiminin ise yüzde 11'ini gerçekleştirmektedirler. 1997 yılından günümüze değin D-8 ülkelerinin dünya ekonomisindeki payları da artmıştır. 2001 yılında

encouraged to utilize its capacities for human resource development.

Upon the 10th Summit was postponed due to the novel coronavirus (Covid-19), it was decided that the Summit will be held online virtually on 4 March 2021. The summit will be hosted by Dhaka and the chairmanship will be assigned to Bangladesh. "Roadmap for the Decennial 2020-2030" of which activities are currently conducted and decided to be visionary document to direct the next 10 years of the organization is anticipated to be adopted at this meeting.

IV. AREAS OF WORK AND COOPERATION

Eleven fields of cooperation were determined in İstanbul Declaration which is the founding statement of D-8 and the coordinators in these fields of cooperation have been given to the countries. Industry, communication, telecommunication and information, finance, banking and privatization, rural development, science and technology, poverty alleviation and human resources development, agriculture, energy, environment, health, tourism, culture and sports were designated as the cooperation fields apart from trade. These main titles were gathered under five general titles in 2008 and the fundamental cooperation fields of the organization were determined. These are trade, transportation, industry, agriculture and food security, and energy and mine resources. The D-8 initiative adopted the principle of conducting activities in a model where each country will pioneer in designated fields, by distributing its purposes. Accordingly, Turkey coordinates cooperation activities in industry, health and environment; Bangladesh in rural development; Indonesia in fight against poverty and human resources; Iran in science and technology; Malaysia in finance, banking and privatization; Egypt in trade; Nigeria in energy; and Pakistan in agriculture and fisheries.

With the population over one billion today, D-8 group possesses the size of approximately 4 trillion dollars economically. These countries that have almost 15% of proven oil resources make almost 10% of annual oil production and 6% of oil consumption. D-8 countries that have 23% of the proven natural gas reserves

17,4 milyar dolar olan iç ticaret hacmiyse, 2019 yılı verilerine göre 110 milyar dolar seviyesine yükselmiştir.

D-8 ülkelerinin en çok önem verdiği dış ticaret konusundaki başarılı işbirliği başlıklarından en önemlisi kabul edilen “D-8 Üyesi Ülkeler Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması” 13 Mayıs 2006 yılında Bali’de yapılan 5. Zirve’de imzalanmış ve Bangladeş ve Mısır hariç olmak üzere altı ülke, ticareti daha serbest hale getiren bu anlaşmayı onaylamışlardır. Belirli ürünler üzerindeki gümrük vergilerini azaltmayı öngören anlaşmanın 1 Temmuz 2016 itibariyle uygulamaya konulması kararlaştırılmıştır. Söz konusu anlaşmanın tam kapasiteyle uygulanması halinde işbirliğini artıran çok önemli bir dönüm noktası olacağı belirtilmektedir.

D-8, kurulduğu günden bu yana çeşitli alanlarda bölgesel ve küresel işbirlikleri yapmaya devam etmektedir. 2014 yılından beri Birleşmiş Milletler’de (BM) gözlemci statüsüne de sahip olan D-8, BM Ticaret ve Kalkınma Konferansı, İslam Kalkınma Bankası, Chatham House, İslam İşbirliği Teşkilatı, Afrika-Asya Kırsal Kalkınma Teşkilatı, İslam Bilimsel Araştırmalar Merkezi, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA), BM Kentler ve Yerel Yönetimler Orta Doğu ve Batı Asya Bölge Teşkilatı ve Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı gibi kuruluşlarla temas halinde çalışmalarını sürdürmektedir.

V.SONUÇ

Gelişmekte olan ülkelerin kalkınmasına öncülük etmek üzere diğer uluslararası kuruluşlar ile çatışma değil, diyalog ve işbirliği üzerine kurulan D-8 bünyesinde birçok Zirve, Konsey ve Komisyon toplantısı yapılmıştır. Bunun yanı sıra sektörel bazda ve Bakan düzeyinde gerçekleştirilen toplantılar ile özel sektör toplantıları da kesintisiz olarak sürdürülmektedir. Kuruluşun son toplantısı olan “6. Tarım ve Gıda Güvenliği Bakanlar Toplantısı” ise 15-16 Aralık 2020 tarihlerinde ilgili Bakan’ların katılımıyla gerçekleştirilmiştir. 2021 yılı içinde D-8’in 10’uncu Zirve Toplantısı’nın yapılması planlanmaktadır.

make 13% of the natural gas production and 11% of the natural gas consumption. Since 1997, the shares of the D-8 countries in the world economy have increased. The domestic trade volume which was 17,4 billion dollars in 2001, have increased to the level of 110 billion dollars according to the data of 2019.

“Preferential Trade Agreement Among D-8 Member States” acknowledged as the most important title of the successful cooperation titles on foreign trade given the most importance by the D-8 countries, was signed at the 5th summit held in Bali on 13 May 2006 and this agreement allowing the trade to be more free was approved by the six countries except from Bangladesh and Egypt. The agreement that prescribes reducing the custom tariff rates on specific products was decided to be taken into effect on 1 July 2016. It is stated that in the case the mentioned agreement is exercised in full capacity, it will be a crucial turning point enhancing the cooperation.

D-8 continues to conduct regional and international collaborations in various fields since the day it was established. D-8, having the observer status in United Nations as well since 2014, carries on its works in contact with establishments as United Nations Conference on Trade and Development, Islamic Development Bank, Chatham House, Organization of Islamic Cooperation, African-Asian Rural Development Organization, Research Center for Islamic Studies, Turkish Cooperation and Coordination Agency, United Cities and Local Governments Middle East and West Asia Section and Black Sea Economic Cooperation.

V.CONCLUSION

Within the body of D-8 established over dialog and cooperation instead of conflict with the other international establishments to pioneer the progress of the developing countries, many meetings of Summit, Council and Commission were held. Besides, the private sector meetings are sustained along with the meetings held on sectoral basis and Ministerial level. “6th Ministerial Meeting on Agriculture and Food Security” was held on 15-16 December 2020 with the participation of relevant ministers. The 10th Summit Meeting of D-8 is planned to be held in 2021.

RUSYA FEDERASYONU BAŞSAVCILIĞI İLE ÇEVİRİMİÇİ TOPLANTI YAPILDI AN ONLINE MEETING WAS HELD WITH THE RUSSIAN FEDERATION CHIEF PUBLIC PROSECUTION OFFICE

Genel Müdürlüğümüz ile Rusya Federasyonu Başsavcılığı Uluslararası Hukuki İşbirliği Müdürlüğü arasında, karşılıklı olarak adli sistemlerin tanıtılması ve uluslararası adli yardımlaşma işlerinin işleyişi hakkında bilgi alışverişi amacıyla, 14 Ekim 2020 tarihinde bir video-konferans düzenlenmiştir.

Açılış konuşmalarını, Genel Müdürümüz Sayın Kasım Çiçek ve Rusya Federasyonu Başsavcılığı Uluslararası Hukuki İşbirliği Genel Müdürü Sayın Petr Petrovich Gorodov'in yaptığı toplantıda, Genel Müdür Yardımcımız Sayın Dr. Yavuz Yılmaz ile Tetkik Hâkimlerimiz Sayın Hayriye Keser ve Sayın Engin Sağlam, Türk adli teşkilat yapısı, suçluların iadesi ve cezai konularda uluslararası adli işbirliği konularında birer sunum yapmıştır. Rus tarafınca da benzer konularda sunum yapılmıştır. Toplantıya Moskova Adalet Müşavirimiz Sayın Mehmet Yerlikaya da katılmıştır.

A video-conference was held on 14 October 2020 between our Directorate General and the Directorate General of International Legal Assistance of the Russian Federation Chief Public Prosecution Office for the purpose of mutually introducing the judicial systems and exchanging information about the functioning of international legal assistance procedures.

Opening speeches were made by our Director General Mr. Kasım Çiçek and Mr Petr Petrovich Gorodov, Director General of International Legal Cooperation of the Russian Federation Chief Public Prosecution Office

Our Deputy Director General Dr. Yavuz Yılmaz and our Rapporteur Judges Ms. Hayriye Keser and Mr. Engin Sağlam made presentations on the structure of the Turkish judicial organization, extradition and international judicial cooperation in criminal matters. Presentations on similar topics were also made by the Russian side. Our Moscow Justice Counselor Mr. Mehmet Yerlikaya also attended the meeting.

GENEL MÜDÜRLÜĞÜMÜZÜN FİSAUM ZİYARETİ THE GENERAL DIRECTORATE VISITS FISAUM

Genel Müdür Yardımcımız Dr. Ahmet ULUTAŞ, Daire Başkanı İsa TOĞRUL ve AB Proje Uygulamaları Daire Başkanı Dr. Tamer SOYSAL'dan müteşekkil heyetçe 14 Aralık 2020 tarihinde Ankara Üniversitesi Fikri ve Sınai Haklar Araştırma ve Uygulama Merkezi'ne (FİSAUM) bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Söz konusu ziyarette FİSAUM Müdürü Prof. Dr. Arzu OĞUZ ile birlikte Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Dr. Zehra ÖZKAN ve Dr. Selin ÖZDEN MERHACI da hazır bulunmuşlardır. Türkiye'de fikri ve sınai hakların geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi bünyesinde 1997 yılında kurulan FİSAUM'a yapılan ziyarette, önümüzdeki dönemde FİSAUM ile birlikte gerçekleştirilebilecek çalışma ve projeler üzerinde durulmuş, geleceğe dönük olarak yapılacak eğitim programları dâhil karşılıklı işbirliğinin sürdürülmesinin önem taşıdığı ifade edilmiştir.

The Deputy Director General Dr. Ahmet ULUTAŞ, the Head of Department İsa TOĞRUL and Head of the EU Project Implementation Department Dr. Tamer SOYSAL paid a visit on 14 December 2020 to the Intellectual and Industrial Rights Research and Application Center (FISAUM) of Ankara University. The Director of FISAUM, Prof. Dr. Arzu OĞUZ, the lecturers of the Faculty of Law of Ankara University Dr. Zehra ÖZKAN and Dr. Selin ÖZDEN MERHACI were also present during the visit. During the visit to the FISAUM, which was established in 1997, within the Faculty of Law of Ankara University with the purpose of contributing to the development of intellectual and industrial property rights in Turkey, works and projects that can be carried out together with FISAUM in the upcoming period were discussed as highlighting the importance of maintaining the cooperation, including in the sphere of future educational programs.

I. GİRİŞ

Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Bölgesi (AfCFTA) 1 Ocak 2021 tarihinde fiilen uygulanmak üzere, 2018 yılında Afrika Birliği Serbest Ticaret Bölgesi Antlaşması ile kurulmuştur. Antlaşma, Afrika Birliğinin (AfB) Eritre dışındaki tüm üyeleri tarafından imzalanmıştır.

2012 yılında Etiyopya'nın başkenti Adis Ababa'da gerçekleştirilen Afrika Birliği (AfB) zirvesinde Afrika Devlet liderleri tarafından, 2017 yılında Yeni Afrika Serbest Ticaret Bölgesi kurulması yönünde ortak bir karara varılmıştır. 2015 yılında Johannesburg'da yapılan AfB zirvesinde ise, sonraki üç yıllık süreçte müzakereleri başlatma kararı alınmıştır. Bu kararın alınmasının ardından, bir dizi müzakere toplantısı yapılmıştır. İlk müzakere forumu şubat 2016 tarihinde yapılmış ve bu kapsamda Mart 2018 tarihinde gerçekleştirilen AfB zirvesine kadar sekiz toplantı daha gerçekleştirilmiştir.

21 Mart 2018 tarihli Kigali'de gerçekleştirilen zirvede 44 AfB üyesi Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Bölgesi Antlaşması'nı imzalamıştır. Antlaşma'nın yürürlüğe girmesi için 22 ülkenin onaylaması aranmaktadır. Antlaşma'ya göre, 22 nci ülkenin onayından sonraki 30 günlük sürenin sonunda yürürlüğe gireceği öngörülmüştür. 02.04.2019 tarihinde Gambiya Antlaşma'yı onaylayan 22 nci ülke olmuştur. 29 Nisan 2019 tarihinde, Saharawi Cumhuriyeti'nin onay belgelerini tevdi etmesiyle, Antlaşma 30 günlük sürenin sonunda 30 Mayıs 2019 tarihinde yürürlüğe girmiş ve 7 Temmuz 2019 tarihinden itibaren operasyonel aşamaya geçilmiştir. Antlaşma'nın uygulanması sonrasında, Temmuz 2020 tarihinden itibaren AfCFTA kapsamında ticari faaliyetlerin başlaması da öngörülmüş ise de, dünya genelinde yaşanan Covid-19 pandemisi nedeniyle gecikme yaşanmış ve ancak 1

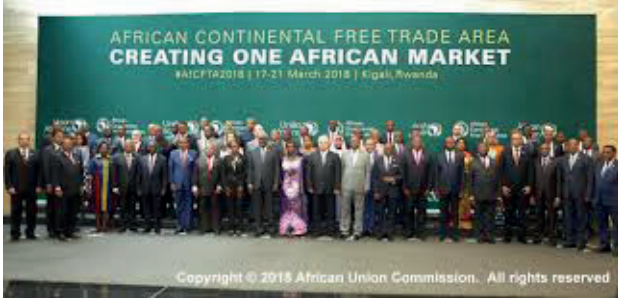
I. INTRODUCTION

The African Continental Free Trade Area (AfCFTA) was founded by the African Continental Free Trade Area Agreement in 2018, with trade commencing as of January 1st, 2021. The Agreement was signed by all of the members of the African Union (AU), except for Eritrea.

At the AU Summit held in the capital of Ethiopia, Addis Ababa, in 2012, the leaders of African States agreed to establish the New African Free Trade Area in 2017. At AU Summit held in Johannesburg in 2015, the African states decided to start the negotiations in the three years to come. Following the aforementioned decision, a series of negotiation meetings were held. The first negotiation forum was held in February 2016 and within this scope, eight more meetings were organized until the AU Summit in March 2018.

44 members of the AU signed the African Continental Free Trade Area Agreement at the summit held in Kigali on March 21st, 2018. 22 countries needed to ratify the agreement for it to come into effect. The Agreement provides that it will enter into force at the end of the 30-day period following the ratification of the 22nd country. The Gambia became the 22nd country to ratify the agreement on April 2nd, 2019. The Sahrawi Arab Democratic Republic deposited the ratification documents on April 29th, 2019 and the Agreement entered into force on May 30th, 2019, at the end of the 30-day period. The operational stage has begun as of July 7th, 2019. Although the commercial activities within the scope of the AfCFTA were expected to start as of July 2020 after the implementation of the Agreement, there were delays due to the Covid-19 pandemic affecting

Ocak 2021 tarihinden itibaren ticari faaliyetlerin başlaması planlanmıştır.

AfCFTA, Dünya Ticaret Örgütü'nün kuruluşundan itibaren, katılımcı ülke sayısı açısından dünyanın en büyük serbest ticaret bölgesidir. Genel Sekreterliği Gana'nın başkenti Akra'da bulunmaktadır. Birleşmiş Milletler Afrika Ekonomik Kurulu, AfCFTA'nin kurulmasıyla 2022 yılında Afrika kıtasında ticaretin %52 oranında artacağını öngörmektedir.

Antlaşma ile kıtada ekonomik entegrasyonu derinleştirerek tek ve özgür bir pazar oluşturmak, kişi, mal ve hizmetler ile sermayenin serbest dolaşımını kolaylaştırmak, gelecekte Gümrük Birliği inşa etmek üzere temelleri atmak, üye devletlerin Afrika kıtasında ve küresel pazarda rekabet gücünü artırmak ve sanayinin gelişmesini teşvik etmek amaçlanmıştır.

Söz konusu hedefleri gerçekleştirmek amacıyla, ticareti kısıtlayan gümrük ve benzeri engellerin aşamalı bir şekilde ortadan kaldırılması, hizmet dolaşımının aşamalı bir şekilde serbestleştirilmesi, yatırım, fikri ve sınai haklar ile rekabet politikası konularında dayanışmanın güçlendirilmesi öngörülmektedir.

II. AFRİKA KITASAL SERBEST TİCARET BÖLGESİ ORGANLARI

AfCFTA'nin Kurucu Antlaşması'nın 9'uncu maddesinde AfCFTA'nin temel organları sayılmıştır. Buna göre Birlik, çalışmalarını aşağıda sayılan organlar aracılığıyla yürütecektir;

- Meclis
- Bakanlar Konseyi
- Üst Düzey Ticaret Memurları
- Sekreteryaya

a. Meclis: Meclis en yüksek karar alma organıdır. Af-

the world and it was planned to commence the commercial activities as of January 1st, 2021.

The AfCFTA is the largest free trade area of the world in terms of member countries since the establishment of the World Trade Organization. Accra, the capital of Ghana, serves as the General Secretariat of the AfCFTA. The United Nations Economic Commission for Africa estimates that the agreement will boost intra-African trade by 52 percent by 2022.

The Agreement aims to create a single free market, deepening the economic integration of the continent, aid the movement of people, goods, services and capital, lay the foundations for the establishment of a future Trade Union, enhance competitiveness of member states within Africa and in the global market and encourage industrial development.

In order to achieve the aforementioned objectives, it is planned to gradually eliminate customs-related and similar obstacles that limit trade, gradually liberalise the movement of services and strengthen solidarity in the matters of investment, intellectual and industrial property rights as well as competitiveness policy.

II. ORGANS OF THE AFRICAN CONTINENTAL FREE TRADE AREA

Article 9 of the Agreement establishing the AfCFTA lists its fundamental organs. Accordingly, The Union will conduct its works through the organs indicated below:

- Assembly
- The Council of Ministers

The Committee of Senior Trade Officials

- The Secretariat

a.Assembly: The Assembly is the highest decision-

CFTA'ya gözetim ve stratejik rehberlik sağlamak ve Afrika içi ticareti artırmak için eylem planı belirleme görevleri bulunmaktadır. Meclis, Bakanlar Konseyi'nin tavsiyesi üzerine Antlaşma'nın yorumlanması konusunda münhasır yetkiye sahiptir.

b. Bakanlar Konseyi: Ticaretten sorumlu bakanlar, diğer bakanlar veya taraf devletlerce usulüne uygun olarak tayin edilen görevlilerden oluşur. Bakanlar Konseyinin görevleri başlıca şu şekilde sıralanabilir:

- Yürütme Kurulu aracılığıyla Meclise rapor vermek,
- Antlaşma'ya uygun karar almak,
- Antlaşma'nın etkili bir şekilde uygulanmasını sağlamak,
- Afrika Birliğinin ilgili organ ve kurumlarıyla işbirliği içinde çalışmak,
- Antlaşma'nın etkili bir şekilde uygulanması için uygun politikalar ve stratejiler geliştirmek,
- AfcFTA'nın uygulanması için oluşturulmuş organların usul ve kurallarını belirlemek ve onay için Yürütme Konseyine sunmak,
- Antlaşma uyarınca komite ve çalışma gruplarını denetlemek,
- Antlaşma'nın hükümlerine uygun olarak yasal düzenlemeler yapmak ve direktif çıkarmak,
- AfcFTA ve kurumlarının bütçelerini değerlendirmek ve Yürütme Konseyi aracılığıyla Meclise sunmak, Antlaşma'yı yorumlama konusunda Meclise tavsiye vermek ve Meclis tarafından Antlaşma kapsamında talep edilen başka görevleri yerine getirmek.

Konsey yılda iki kez toplanmakta olup ayrıca gerekli görüldüğünde olağanüstü toplantı yapılabilir. Yasal, yapısal veya mali sonuçları olan kararlar, Meclis'in de kabul etmesi koşuluyla taraf devletler için bağlayıcıdır.

c. Üst Düzey Ticaret Memurları Komitesi: Taraf devletlerce belirlenen sekreterler veya diğer görevlilerden oluşur. Bakanlar Konseyi'nin kararlarını uygulamak, Antlaşma'nın uygulanması için plan, program ve eylemlerin geliştirilmesinden sorumlu olmak, gerekli komite veya diğer çalışma gruplarını kurmak

making organ. Its duties include providing supervision and strategic guidance for the AfCFTA and creating an action plan to increase intra-African trade. The Assembly has exclusive authority to interpret the Agreement upon recommendation by the Council of Ministers.

b.The Council of Ministers: It is composed of the ministers responsible for trade, other ministers or officials duly designated by the state parties. The duties of the Council of Ministers are mainly as follows:

- Reporting to the Assembly through the Executive Council
- Taking decisions in accordance with the Agreement
- Ensuring the effective implementation of the Agreement
- Working in cooperation with the relevant organs and institutions of the AU
- Developing policies and strategies for the effective implementation of the Agreement
- Determining rules for the procedures of organs created to apply the AfCFTA and presenting these to the Executive Council for approval
- Supervising the committee and working groups pursuant to the Agreement
- Making legal regulations and issuing directives in accordance line with the provisions of the Agreement.
- Considering the budget of the AfCFTA and its institutions and presenting them to the Assembly through the Executive Council and providing the Assembly with recommendations on the interpretation of the Agreement and performing other duties requested by the Assembly within the scope of the Agreement.

The Council shall meet twice a year and can organize extraordinary meetings when deemed necessary. The decisions with legal, structural or financial consequences are binding for state parties on condition that the Assembly accepts these.

c.Committee of Senior Trade Officials: It is composed of the secretaries or other officials designated by state parties. Implementing the decisions of the Council of

Komitenin görevleri arasında sayılmıştır. Komite yılda en az iki kez toplanır ve her toplantıdan sonra Bakanlar Konseyine rapor sunar.

d. Sekreteryaya: Meclis, sekreteryayı kurar ve niteliği, yapısı ve bütçesini belirler. Sekreteryaya, Afrika Birliği sistemi içerisinde işlevsel olarak özerk ve bağımsız bir tüzel kişiliğe sahiptir. Sekreteryanın görev ve sorumlulukları Ticaret Bakanları Konseyi tarafından belirlenir.

III. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Bölgesi Antlaşması, katılımcı ülke sayısı bakımından dünyanın en büyük serbest ticaret alanını oluşturmaktadır. Antlaşmanın, toplamda 3,4 trilyon dolar değerinde gayri safi milli hasılaya sahip 54 ülkede yaşayan 1,3 milyar insanı birbirine bağlayacağı öngörülmektedir. Dünya Bankasına göre Antlaşma, 2035 yılı itibariyle 30 milyon insanı aşırı yoksulluktan kurtaracak potansiyele sahiptir. Antlaşma'nın, Afrika Kıtasının gelirini 2035 yılı sonuna kadar 450 milyar dolar; dünyanın geri kalanının gelirini ise 76 milyar dolar kadar artırması öngörülmektedir. Afrika'da yeni serbest ticaret düzeni kuran Antlaşma gerek kıtada gerekse dünyada yaratacağı etkiler yönünden önem arz etmektedir. Son yıllarda sanayi alanında yatırımlarını artıran ve Afrika ülkelerine ihracatını büyüten Çin ve Türkiye gibi ülkeler açısından da Antlaşma'nın önemli fırsatlar ortaya çıkarması beklenmektedir. AfCFTA ile Afrika kıtasında piyasa verimliliğinin artırılması ve iş yapma maliyetlerinin azaltılması hedeflenmektedir. Bu sayede oluşacak teknoloji aktarımı, sanayi gelişimi ve büyüme, kaynakları çeşitlendirecek ve kıta ülkelerinin de daha rekabetçi bir konuma taşınmasına vesile olacaktır. Bu hareketlilik Ülkemiz ile Afrika ülkeleri arasındaki ticari ilişkileri artırmanın yanı sıra hukuki ilişkilerin ve bilhassa adli yardımlaşma konularının da gelişmesini sağlayacaktır.

Ministers, developing plans, programs and actions for the implementation of the Agreement, and setting up the necessary committees and other working groups are among the duties of the Committee. The Committee shall meet at least twice a year and reports to the Council of Ministers after each meeting.

d.The Secretariat: The Assembly establishes the Secretariat and determines its nature, structure and budget. The Secretariat is a functionally autonomous and independent legal entity within the AU system. The duties and responsibilities of the Secretariat are designated by the Council of Ministers of Trade.

III. CONCLUSION AND EVALUATION

The African Continental Free Trade Agreement composes the largest free trade area of the world in terms of the number of member countries. It is foreseen that the Agreement will connect 1.3 billion people living in 54 countries with a gross national product of 3.4 trillion dollars. According to the World Bank, the Agreement has the potential to save 30 million people from extreme poverty by 2035. The Agreement is expected to increase the income of the African Continent by 450 billion dollars and the income of the rest of the world by 76 billion dollars by the end of 2035. The Agreement, which establishes a new free trade order in Africa, is important in terms of the effects it will create not only in the continent, but also in the world. The Agreement is expected to present important opportunities for countries such as China and Turkey which have been increasing their investments in the industrial area in the recent years and expanding exportation to African countries. The AfCFTA aims to boost market efficiency and reduce business costs in the African continent. The exchange of technology, industrial development and growth to be ensured in this way will diversify resources and help the countries of the continent to be more competitive. This will not only enhance the commercial relations between Turkey and African countries, but also improve certain areas, especially judicial cooperation.

HOLLANDA ADALET VE GÜVENLİK BAKANLIĞI İLE ÇEVİRİMİÇİ TOPLANTI YAPILDI

AN ONLINE MEETING WAS HELD WITH THE MINISTRY OF JUSTICE AND SECURITY OF THE NETHERLANDS

Genel Müdürlüğümüz ile Hollanda Adalet ve Güvenlik Bakanlığı yetkilileri arasında, karşılıklı olarak uluslararası adli işbirliği konusunda bilgi alışverişinde bulunmak amacıyla, 17 Aralık 2020 tarihinde video-konferans yöntemiyle teknik düzeyde bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

Toplantının açılış konuşmaları, Genel Müdürümüz Sayın Kasım Çiçek ve Hollanda Adalet ve Güvenlik Bakanlığı Hukuk ve Operasyon İşleri Direktörü Gerard van Ballegooij tarafından yapılmıştır. Genel Müdür Yardımcımız Sayın Hatice Seval Arslan'ın başkanlık ettiği ve iki ülke arasında cezaî konularda adli yardımlaşma, suçluların iadesi ve hükümlülerin nakli konularının tartışıldığı görüşmeye, Lahey Adalet Müşavirimiz Sayın Yetkin Ergün de iştirak etmiştir.

Toplantı kapsamında, iki ülke arasında adli işbirliğinin geliştirilmesi konusunda yapılabilecek çalışmalara ilişkin değerlendirme yapılmış ve sorunların çözümüne yönelik önerilerde bulunulmuştur. 17 Aralık 2019 tarihinde Hollanda'da yapılan toplantının devamı niteliğinde gerçekleştirilen toplantı neticesinde, Kovid-19 pandemisinin bitmesi sonrasında Hollanda delegasyonu ile Türkiye'de yüz yüze toplantı yapılması konusunda görüş birliğine varılmıştır.

A meeting on a technical level was held via video-conferencing on 17 December 2020, between the officials of our Directorate General and Ministry of Justice and Security of the Netherlands, with the purpose of exchanging information on international judicial cooperation.

The opening speeches of the meeting were made by the General Director, Mr. Kasım Çiçek and the Director of the Legal and Operations Affairs Department of the Netherlands' Ministry of Justice and Security, Gerard van Ballegooij. The meeting between the two countries was chaired by the Deputy General Manager, Ms. Hatice Seval Arslan. The topics, discussed during the meeting, were mutual legal assistance in criminal matters, extradition and transfer of sentenced persons. The Justice Counsellor to Hague, Mr. Yetkin Ergün, also participated in the meeting.

During the meeting, an assessment was made on the works that can be done to improve judicial cooperation between the two countries, and suggestions were made for solution of the problems. At the end of the meeting, which was held as a continuation of the meeting held in the Netherlands on December 17, 2019, the participants unanimously agreed to hold a face to face meeting in Turkey with the Dutch delegation, post Covid-19 pandemic.

AVUSTRALYA BÜYÜKELÇİLİĞİ İLE ÇEVİRİMİÇİ TOPLANTI YAPILDI AN ONLINE MEETING WAS HELD WITH THE AUSTRALIAN EMBASSY

Ülkemiz ile Avustralya arasında imzalanması öngörülen “Cezaî Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşması” taslağı ve cezaî konularda adli yardımlaşmaya ilişkin hususları görüşmek üzere, Genel Müdürlüğümüz ile Avustralya Büyükelçiliği arasında; 22 Ekim 2020 tarihinde bir video konferans düzenlenmiştir. Toplantıya Dışişleri Bakanlığında da katılım sağlanmıştır.

Söz konusu toplantıda, iki ülke arasında imzalanması öngörülen anlaşma taslağının maddeleri müzakere edilmiş ve cezaî konularda adli işbirliği konuları ele alınmıştır.

With a view to discussing the “Draft of Agreement on Mutual Legal Assistance in Criminal Matters”, planned to be concluded between Turkey and Australia, and the issues relating to the legal assistance in criminal matters, a video-conference meeting was conducted between the Directorate General for Foreign Relations and EU Affairs and the Australian Embassy on 22 October 2020. The meeting was also attended by the Ministry of Foreign Affairs.

During the meeting, the articles of draft agreement, planned to be concluded between the two countries, were discussed and the issues relating to the legal assistance in criminal matters were addressed.

I.GİRİŞ

Avrupa Konseyi (AK), Avrupa çapında insan hakları, hukukun üstünlüğü ve çoğulcu demokrasi ilkelerini korumak amacıyla 5 Mayıs 1949 tarihinde Londra’da imzaya açılan ve 3 Haziran 1949 tarihinde yürürlüğe giren AK Statüsü ile kurulmuş, Türkiye dâhil 47 ülkenin üyesi olduğu uluslararası bir kuruluştur. AK’nın söz konusu üç temel fonksiyonu arasında yer alan hukukun üstünlüğünün korunmasına ilişkin fonksiyonu, kendi içerisinde “adalet”, “ortak standartlar ve politikalar” ve “hukukun üstünlüğüne yönelik tehditler” adı altında alt başlıklara ayrılmaktadır. AK Hukuk İş Birliği Komitesi (European Committee on Legal Cooperation-CDCJ) ise bu organizasyon yapısı içerisinde ortak standartlar ve politikalar başlığı altında yerini bulmaktadır.

CDCJ, kurulduğu tarih olan 1963 yılından bu yana kamu ve özel hukuk alanında standart belirleyen ve geniş yetki alanına sahip bir organ olarak faaliyet göstermektedir. Ayrıca kamu ve özel hukuk alanında yapılan tüm bu çalışmalar, AK Bakanlar Komitesi’ne sunulmak üzere hazırlanan anlaşma ve tavsiyelerin birçoğunun da temelini oluşturmaktadır.

II.CDCJ’NİN MİSYONU VE YAPISI

A.MİSYON

CDCJ, yürütme komitesi olarak; kamu ve özel hukuk alanında medenî hukuk ve usule ilişkin tüm sorular için ana referans noktası olmaktan, bu alanlarda standart belirlemekten ve üyeler arasındaki işbirliğini kolaylaştırmaktan sorumludur. Faaliyet gösterdiği alanlarda, bağlayıcı ve bağlayıcı olmayan hukukî metinler için teklifler hazırlamaktadır. Talep üzerine söz konusu hukukî metinlerin uygulanmasına yönelik tavsiye ve uzmanlık sağlamaktadır.

CDCJ, AK Bakanlar Komitesi tarafından AK Statüsü’nün 17nci maddesi ve uluslararası komiteler ve alt organlar, bunların görev tanımları ve çalışma yöntemleri hakkındaki 9 Kasım 2011 tarihli “CM/Res(2011)24 sayılı” Kararı uyarınca faaliyetlerine devam etmektedir.

I.INTRODUCTION

Comprised of 47 member states including Turkey, Council of Europe (CoE) is an international establishment which was set up by the Statute of the Council of Europe ratified on 5 May 1949 and entered into force on 3 June 1949, to uphold the principles of human rights, democracy and the rule of law. Its function regarding the protection of rule of law ranked among the three fundamental functions of the CoE is divided into sub-titles “justice”, “common standards and policies”, and “threats to the rule of law”. European Committee on Legal Cooperation-CDCJ takes place under the title of common standards and policies within this organization.

CDCJ conducts activities as standard-setting body, with a wide scope of competence in the field of public and private law since its establishment in 1963. Besides, all these works carried out in the field of public and private law, form the basis of the most of the agreements and advices prepared to be presented to the Committee of Ministers of CoE.

II.MISSION AND STRUCTURE OF CDCJ

A.MISSION

As the steering committee, CDCJ is responsible for being the key point of reference for all questions of civil law and procedure in the areas of public and private law, and setting standards and facilitating co-operation between member states in these areas. In the fields where it conducts activities, it draws up proposals for binding and non-binding legal instruments. On request, it provides advice and expertise for the implementation of the mentioned legal instruments.

CDCJ continues to conduct activities pursuant to Article 17 of Statute of the Council of Europe set up by the Committee of Ministers of CoE and Resolution “CM/RES (2011)24” dated 9 November 2011 on intergovernmental committees and subordinate bodies, their terms of reference and working methods.

B.YAPISI

CDCJ üyeleri, ulusal düzeyde hükümet politikasının tüm unsurlarını planlama, geliştirme, koordine etme ve uygulama yetkinliği ve sorumluluğuna sahiptir. Bu nedenle, üye Devletler CDCJ'nin çalışmaları ile ilgili politikaların planlanması, geliştirilmesi ve uygulanmasından ulusal düzeyde sorumlu olan, kamu ve özel hukuk alanında üst düzey katılım seviyesinde bir veya daha fazla temsilci atamaya davet edilir. CDCJ'nin her üyesi bir oy hakkına sahiptir ve üye Devletlerin birden fazla üye atadığı durumlarda, bu üyelere sadece birinin oylamaya katılma hakkı bulunmaktadır.

AK Bakanlar Komitesinin CM/Del/Dec(2013)1168/10.2 kararına uygun olarak, AK'ya üye olmayan ülkeler de taraf oldukları sözleşmelerde katılıma davet edilir ve taraf oldukları sözleşmelere ilişkin CDCJ toplantılarında oy kullanabilirler.

AK üyesi olmayan devletlerden veya uluslararası kuruluşlardan temsilciler, CDCJ'ye gözlemci statüsünde kabul edilebilirler.

Gözlemcilerin oy hakkı bulunmamaktadır. Bununla birlikte müzakere edilen konularda CDCJ Başkanının izniyle ve bir üyesinin teklifi halinde oylamaya sunulabilecek sözlü veya yazılı beyanlarda bulunabilirler.

III.CDCJ'NİN ÇALIŞMA ESASLARI

CDCJ, AK'nin Strazburg'daki merkezinde yılda bir defa olmak üzere genel kurul toplantısı yapmaktadır. Genel kurul toplantıları, uzman çalışma grupları ve uzman komiteler tarafından CDCJ Sekreteryası'nın desteği ile yürütülmektedir. CDCJ üyeleri, ulusal makamları temsil eder; çalışmalara uzmanlıklarıyla katkı sağlarlar. Yürütme komitesi olarak CDCJ, yetkinlik, gelecekteki çalışmalar ve görev tanımı alanlarında taslak metinler hazırlar, kabul edilmek üzere Bakanlar Komitesi'ne taslak metinler ve rapor sunarlar. Bunların yanında, CDCJ, aşağıdaki hususlarda çalışmalar yapmaktadır:

B.STRUCTURE

The members of CDCJ have the competence and responsibility of planning, enhancing, coordinating and implementing the government policy at the international level. Thus, the member States are invited to designate one or more than one representatives responsible for planning, enhancing and implementing the policies regarding the works of CDCJ at national level, with the high level participation in the field of public and private law. Each member of CDCJ shall be entitled to one vote and where a government designates more than one member, only one of them is entitled to take part in the voting.

In accordance with decisions CM/Del/Dec (2013)1168/10.2 of the Committee of Ministers, in cases where there is no convention-based body including all the Parties, non-member States are invited to take part, with a right to vote, in the committee meetings pertaining to the conventions to which they are Parties.

Representatives from non-member states of the Council of Europe or from intergovernmental or non-governmental international organizations may be admitted to the CDCJ as observers. Observers do not have the right to vote but may, on subjects under discussion and with the permission of the Chair of the Committee, make oral or written statements that may be put to vote, if put forward by a committee member.

III.WORKING METHODS OF CDCJ

CDCJ meets in yearly plenary sessions at the headquarters of the Council of Europe in Strasbourg. Its work is carried out, with the support of its Secretariat, in plenary meetings and by specialist working groups and committees of experts. CDCJ members represent their national authorities; provide their personal expertise to its work. As the steering committee, CDCJ

- Çalışmaların, sunumların ve konferansların planlanması, denetimi ve organizasyonu,
- Taslak sözleşmelerin, anlaşmaların, protokollerin veya tavsiyelerin hazırlanması ve kabulü,
- Standart belirleme faaliyetlerinin değerlendirilmesi,
- Yetki alanına giren konularda hukukî görüşlerin onaylanması,
- CDCJ'nin faaliyet programına ilişkin tekliflerin Bakanlar Komitesi adına kabulü,
- Yetki alanına giren uluslararası belgelerin işleyişinin ve uygulanmasının teşvik edilmesi ve kolaylaştırılması,
- Üye devletler arasında iş birliği ve anlayışın geliştirilmesi ve kolaylaştırılması,
- Avrupa Suç Sorunları Komitesi (The European Committee on Crime Problems-CDPC) ve İnsan Hakları Yürütme Komitesi (Steering Committee on Human Rights of the Council of Europe-CDDH) ile iş birliği içinde, AK Adalet Bakanları Konferanslarının hazırlanması ve kararların takibi,
- Kişisel verilerin korunması ve özel hayata saygı hakkına ilişkin standart belirleme çalışmalarına diğer AK organlarıyla yakın ilişki içinde katkı sunulması.

CDCJ tarafından yıllık genel kurul toplantılarında çeşitli konular gündeme alınmaktadır. CDCJ bünyesinde yedi üyeden oluşan Büro tarafından toplantı öncesi hazırlık yapılmaktadır. Büro, CDCJ'nin genel toplantıları arasındaki çalışmaların sorunsuz bir şekilde yürütülmesini sağlar.

IV.CDCJ'NİN KATKILARI

CDCJ, kuruluşundan bugüne AK üye devletlerinin kamu ve özel hukuk alanında ihtiyacı olan çok sayıda ve geniş kapsamlı hukuk standartlarını oluşturmuştur. Bu standartlar ile gerek bireyin, ailenin, sivil toplumun, mahkemelerin ve yargının korunması ve gerekse yargıya, kamu idaresine veya özel sektöre erişim ile ilgili hızla değişen toplumsal ihtiyaçlara karşılık verebilmeyi amaçlamaktadır. CDCJ, bugüne kadar 60 sözleşme, 90'ın üzerinde tavsiye, karar ve öneri sunarak hukukî reforma katkı sağlamıştır.

Son yıllarda CDCJ'nin aşağıdaki alanlarda katkı sağla-

prepares draft texts on competence, future work and terms of reference, and also presents draft texts and reports to the Committee of Ministers to be adopted. Besides, CDCJ conducts works on the following issues:

- The planning, supervision and organization of the work, colloquies and conferences.
- The preparation and adoption of draft conventions, agreements, protocols or recommendations.
- The evaluation of these standard-setting activities.
- The adoption, for the Committee of Ministers, of opinions on legal matters coming within its competence.
- The adoption, for the Committee of Ministers, of proposals for the programme of activities of the CDCJ.
- The promotion and the facilitation of the functioning and implementation of the international instruments coming within its field of competence.
- The promotion and the facilitation of co-operation and understanding between member states.
- The preparation, in co-operation with the European Committee on Crime Problems (CDPC) and the Steering Committee for Human Rights (CDDH), of Council of Europe Conferences of Ministers of Justice, and, as appropriate, the follow-up of any decision taken by the Committee of Ministers subsequent to Conferences.
- The contribution to standard-setting work in respect of the protection of personal data and the right to private life, in close association with other relevant Council of Europe bodies.

Various topics are placed on the agenda in the yearly plenary sessions by CDCJ. The Bureau, consisting of seven CDCJ members, handles its business between plenary meetings. The bureau ensures the smooth running of the committee's work between plenary sessions.

IV.ACHIEVEMENTS OF CDCJ

Since its creation in 1963, the European Committee on Legal Co-operation (CDCJ) has developed a large and wide-ranging number of civil law standards in

dığı söylenebilecektir:

- Hukukun Üstünlüğü Alanında

- Yargı Alanında

Bağımsızlık-AK Yargı Bağımsızlığının ve Tarafsızlığının Güçlendirilmesine Yönelik 5 Yıllık Eylem Planı (2016-2021)

Savcılar-Bakanlar Komitesi Savcıların Ceza Yargı Sistemi Dışındaki Rolüne İlişkin Tavsiye Kararı(CM/Rec (2012)11)

Hâkimler-Bakanlar Komitesi Hâkimler Hakkındaki Tavsiye Kararı: Bağımsızlık, Etkinlik ve Sorumluluklar CM/Rec (2010)12)

- İdare Hukuku Alanında

Kamu yönetimi-İyi Yönetime İlişkin Bakanlar Komitesi Tavsiye Kararı(CM/Rec (2007)7)

“Yönetim ve Siz” El Kitabı (2018)

- Aile hukuku ve Çocuk Hakları Alanında

Evlat Edinme-Çocukların Evlat Edinilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesi (Gözden Geçirilmiş) (CETS No.202), 1 Eylül 2011

the field of public and private law. By these standards, it aims at helping Council of Europe member states meet the challenges of rapidly evolving societies, whether they concern protection of the individual, the family, civil society, the courts and the judiciary, access to justice, the public administration, or private business. With an output of 60 conventions and over 90 recommendations, resolutions or guidelines, the committee has provided a solid contribution to legal reform at European level. Its most recent key achievements include:

-In the Field of Rule of law

-Judiciary

Independence- 5-year Plan of Action on strengthening judicial independence and impartiality in Europe (2016-2021)

Public Prosecutors- Recommendation of the Committee of Ministers on the role of public prosecutors outside the criminal justice system (CM/Rec (2012)11)

Judges- Recommendation of the Committee of Ministers on Judges: independence, efficiency and responsibilities (CM/Rec (2010)12)

-In the Field of Administrative Law

Public administration- Recommendation of the Committee of Ministers on good administration (CM/Rec (2007)7)

Handbook “The Administration and You” (2018)

-In the Field of Family Law and Children’s Rights

Adoption- European Convention on the Adoption of Children (Revised) (CETS No. 202), 1 September 2011

Child-friendly justice- Guidelines of the Committee of Ministers of the Council of Europe on child-friendly justice (2010)

Child relocation- Recommendation of the Committee of Ministers on preventing and resolving disputes on child relocation (CM/Rec (2015)4)

Çocuk Dostu Adalet-AK Bakanlar Komitesi'nin Çocuk Dostu Adaletle İlişkin Yönergesi (2010)

Çocukların Yer Değiştirmesi -Çocukların Yer Değiştirmesi İle İlgili Uyuşmazlıkların Önlenmesi ve Çözümü Hakkında Bakanlar Komitesi Tavsiyesi Kararı (CM/Rec (2015)4)

-Vatandaşlık Alanında

Genel Kurallar- Avrupa Vatandaşlık Sözleşmesi (CETS No. 166), 1 Mart 2000

Devlet Halefiyeti- Devlet Halefiyeti ile İlgili Olarak Vatanlılığın Önlenmesine İlişkin AK Sözleşmesi (CETS No. 200), 1 Mayıs 2009

Çocuklar - Çocukların Vatandaşlığı Üzerine Bakanlar Komitesi Tavsiyesi Kararı(CM/Rec (2009) 13)

V.CDCJ'NİN GÜNCEL FAALİYETLERİ

CDCJ'nin görev yönergesi, CDCJ'nin asli görevlerini, kendisinden beklenen sonuçlarını, çalışma yöntemlerini, çalışma gruplarının üyelelerinin oluşumunu ve niteliklerini ortaya koymaktadır.

A. E-Adalet: Yaşamakta olduğumuz dijital çağda adalete erişimin güçlendirilmesi CDCJ'nin temel hedeflerinden birisidir. Uyuşmazlıkların online çözüm mekanizmalarının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6 ve 13 üncü maddelerine uygun olarak tasarlanmasını sağlamayı amaçlayan rehber ilke üzerinde çalışılmaktadır. Keza, adli ve idari işlemlerde elektronik delillerin kullanımına ilişkin CDCJ tarafından hazırlanan rehber ilkeler Bakanlar Komitesi tarafından 2019 yılında kabul edilmiştir.

B. Adli Yardım: Adli yardım kurumu adalete erişimin önemli bir unsurudur. Bununla birlikte, üye ülkelerde adli yardım müesseseleri giderek daha fazla mali baskı altına girmekte ve üye devletler arasında adli yardımın kapsamı bakımından önemli farklılıklar görülmektedir. CDCJ, adli yardım programlarının etkinliğini ve verimliliğini artırmayı amaçlayan politikaların geliştirilmesi üzerinde çalışmaktadır.

C. Göçmenlerin İdarî Gözetimi: CDCJ, göçmenlerin idarî gözetim altında tutulduğu koşullarla ilgili mev-

-In the Field of Nationality

General rules- European Convention on Nationality (CETS No. 166), 1 March 2000

State succession- Council of Europe Convention on the avoidance of statelessness in relation to State succession (CETS No. 200), 1 May 2009

Children- Recommendation of the Committee of Ministers on the Nationality of Children (CM/Rec (2009)13)

V.CURRENT AREAS OF INTEREST TO CDCJ

The duty directive of CDCJ presents the main duties of CDCJ, the outcomes expected from CDCJ, their working methods, the formation of the members in the working groups and their qualities.

A.E-Justice: Ensuring access to justice in the digital age is a key concern for CDCJ. It is working on guidelines aimed at ensuring that online dispute resolution mechanisms are designed in compliance with Articles 6 and

13 of the European Convention on Human Rights. Guidelines on the use of electronic evidence in civil and administrative proceedings were prepared by CDCJ and adopted by the Committee of Ministers in 2019.

B.Legal Aid: Legal aid is fundamental for access to justice. Yet civil legal aid schemes are increasingly under financial pressure and their scope varies greatly between member states. CDCJ is working on policy guidance aimed at improving the efficiency and effectiveness of legal aid schemes (civil and administrative law).

C.Administrative detention of migrants: CDCJ is codifying existing international standards relating to the conditions in which migrants are held in administrative detention. The outcome of this work will enable national authorities and migrants' representatives to refer to a common set of standards in this area.

cut uluslararası standartları bütünleştirmektedir. Bu çalışmanın sonucunda, ulusal makamların bu alandaki ortak standartlara atıfta bulunmaları sağlanabilecektir.

D. Aile Hukuku ve Çocuk Hakları: CDCJ, Çocuk Hakları Yürütme Kurulu (Committee for the Rights of the Child-CD-ENF) ile birlikte, ebeveynin ayrılması ve korumaya prosedürlerinde çocuğun üstün yararının korunması için rehber ilkeler hazırlamaktadır.

E. Üye Devletlerde Yargı Reformu ve Hukukî İşbirliği: AK, üye devletlerle kendi ülkelerindeki yargı reformlarını desteklemek için birçok iş birliği projesi yürütmektedir. CDCJ ve üyeleri bu projelerin başarısına uzmanlık alanları doğrultusunda katkı sağlamaktadır. Bu alanlara, medenî hukuk ve ticaret hukuku, yargı reformu, çocuk dostu adalet, idare hukuku, arabuluculuk ve uyuşmazlıkların alternatif çözümü ve medenî hukuk usulü örnek gösterilebilir.

VI.SONUÇ

Yukarıda yapısı, işleyişi ve faaliyetleri incelenen CDCJ, esasen AK'nın en kıdemli yürütme komitesidir. Bu noktada CDCJ, dinamik yapısı sayesinde herkesin günlük yaşamının neredeyse tüm yönlerine dokunmakta ve çalışmalarının büyük çoğunluğu uluslararası mevzuatın temelini oluşturmaktadır.

Birimimizce CDCJ toplantılarına katılım sağlanmasının yanı sıra Türk mevzuatı ve uygulamasıyla ilgili gelişmeler yeri geldikçe paylaşılmaktadır. Bu kapsamda CDCJ çalışmalarının takip edilmesi ve gelişmelerden Bakanlığımız ilgili birimlerinin bilgilendirilmesi önem taşımaktadır.

D.Family law & children's rights: Together with the Steering Committee for the Rights of the Child (CDENF), the CDCJ is preparing guidelines to protect the best interests of the child in situations of acrimonious parental separation and in domestic law proceedings to limit parental responsibilities or place a child in care.

E.Legal Co-Operation in The Member States: The Council of Europe implements many cooperation projects with member states to support their justice sector reform. CDCJ and its members contribute to the success of these projects with their expertise, for example in the areas of; civil and commercial law, judicial reform, child-friendly justice, administrative law, mediation and alternative dispute resolution, civil law procedure.

VI.CONCLUSION

CDCJ, of which its structure, operation and activities are examined above, is mainly the senior steering committee of the CoE. At this point, CDCJ touches almost all aspects of everyone's daily life thanks to its dynamic structure and many of its works constitutes the grounds of the international legislation.

In addition to participating in the CDCJ meetings, the developments regarding the Turkish legislation and its implementation are shared by our unit as the occasion arises. Within this scope, following the works of CDCJ and informing the relevant units of our Ministry of the developments has importance.

BM İZLEME BİRİMİNİN ZİYARETİ VISIT OF UN MONITORING TEAM

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK) DEAŞ ve El-Kaide Yaptırımlar Komitesi Analitik Destek ve Yaptırımları İzleme Birimi heyeti, 20 Kasım 2020 tarihinde Genel Müdürlüğümüze bir çalışma ziyareti gerçekleştirmiştir.

Toplantıda terör suçlarına ilişkin Ülkemiz mevzuatı, uygulamaları ve adli iş birliği ile ceza infaz kurumlarımızın işleyişi konularında konuk heyetle tecrübe ve bilgi paylaşımında bulunulmuştur.

A delegation from the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team of DAESH and Al- Qaida Sanctions Committee of UN Security Council paid a working visit to the Directorate General for Foreign Relations and EU Affairs on 20 November 2020.

During the meeting, the delegations had an exchange of experience and information on Turkey's legislation, implementations and judicial cooperation relating to the terrorist offences as well as functioning of the penal execution institutions in Turkey.

GENEL MÜDÜRLÜĞÜMÜZ İLE İSVİÇRE FEDERAL ADALET DAİRESİ YETKİLİLERİ ARASINDA TEKNİK DÜZEYDE BİR TOPLANTI GERÇEKLEŞTİRİLMİŞTİR A TECHNICAL LEVEL MEETING WAS HELD BETWEEN OUR DIRECTORATE GENERAL AND THE AUTHORITIES OF THE SWISS FEDERAL JUSTICE DEPARTMENT

Genel Müdürlüğümüz ile İsviçre Federal Adalet Dairesi yetkilileri arasında, karşılıklı olarak uluslararası adli yardımlaşma sistemlerinin işleyişi hakkında bilgi alışverişinde bulunmak amacıyla, 24 Kasım 2020 tarihinde video-konferans yöntemiyle teknik düzeyde bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

Genel Müdür Yardımcımız Sayın Dr. Yavuz Yılmaz ve İsviçre Uluslararası Adli Yardımlaşma Dairesi Başkan Yardımcısı ve Adli Yardımlaşma 2. Birimi Başkanı Sayın Raphaël Mauro'nun başkanlığında iki ülke heyetleri arasında gerçekleştirilen toplantıda, suçluların iadesi ve uluslararası adli işbirliği sistemleri konularında karşılıklı sunumlar yapılmıştır. Cenevre'de bulunan Birleşmiş Milletler Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliğinde görevli Adalet Müşavirimiz Sayın Ali Murat Nas da toplantıya iştirak etmiştir.

A technical level meeting was held on 24 November 2020 by video-conference method between our Directorate General and the authorities of the Swiss Federal Justice Department to exchange information about the functioning of international legal assistance systems.

At the meeting held between the delegations of the two countries under the chairmanship of our Deputy Director General Dr. Yavuz Yılmaz and the Vice Head of the Swiss International Legal Assistance Section and the Head of the 2nd Unit of Legal Assistance Mr. Raphaël Mauro, mutual presentations were made on the issues of extradition and international judicial cooperation systems. Our Justice Counsellor Mr. Ali Murat Nas, who is Turkey's Permanent Representative at the United Nations in Geneva, also participated in the meeting.

ÇOCUK NAFKASI VE DİĞER AİLE NAFKA TÜRLEİNİN ULUSLARARASI TAHSİLİNE İLİŞKİN LAHEY SÖZLEŞMESİ

Mustafa AKSOYAK
Tetkik Hâkimi
Rapporteur Judge

CONVENTION ON THE INTERNATIONAL RECOVERY OF CHILD SUPPORT AND OTHER FORMS OF FAMILY MAINTENANCE

Uluslararası unsurlu nafaka alacaklarında, alacağın tahsilinin gecikmesi veya tahsil edilememesi uygulamada oldukça sık görülmekte olan bir sorundur. Nafaka alacaklısı ve borçlusunun farklı ülkelerde ikamet etmesi veya bir devlette verilen nafaka kararının başka bir ülkede uygulanması, alacağın tahsilinde maliyeti artırmakta, nafaka alacağının etkin ve hızlı şekilde tahsil imkânını da aynı ölçüde azaltmaktadır. Nafaka alacağının uluslararası tahsilinde yaşanan zorlukların aşılması amacıyla bugüne kadar birçok milletlerarası sözleşme hazırlanmıştır. Bu sözleşmelerin başlıcası, Türkiye'nin de tarafı olduğu "Nafaka Alacaklarının Yabancı Memleketlerde Tahsili ile İlgili 1956 tarihli Birleşmiş Milletler (BM) Sözleşmesi"dir. Ancak zamanla 1956 tarihli BM Sözleşmesi'nin uygulanmasına ilişkin birçok sorun ortaya çıkmış, anılan sözleşmenin öngördüğü sistemin yavaş işlemesi ve maliyetli olması sebebiyle birçok konuda ihtiyaçları karşılamadığı görülmüştür. Bunun üzerine, dünyadaki yeni gelişmeleri dikkate alan, nafakanın uluslararası tahsilini kolaylaştıracak yeni bir sözleşme akdedilmesi fikri ortaya çıkmış, Lahey Uluslararası Özel Hukuk Konferansı çatısı altında yapılan çalışmaların sonucunda "Çocuk Nafakası ve Diğer Aile Nafaka Türlerinin Uluslararası Tahsiline İlişkin Sözleşme" hazırlanarak 2007 yılında imzaya açılmıştır. Sözleşmenin Türkiye tarafından onaylanması 05.04.2016 tarihli ve 6708 sayılı Kanun ile uygun bulunmuştur. Sözleşme 1 Şubat 2017 tarihi itibarıyla Türkiye bakımından yürürlüğe girmiştir. Birçok Avrupa ülkesinin yanı sıra Avrupa Birliği de kurumsal olarak Sözleşmeye taraf olmuştur.

Esasen 2007 tarihli Sözleşme, alacaklısı ve borçlusu farklı ülkelerde ikamet etmekte olan çocuk nafakası ve aile ilişkisinden kaynaklanan diğer nafaka türlerinin etkin, hızlı, kolay ve az maliyetli şekilde tahsilinin

Related with international maintenance, there are problems of delay in the recovery of the maintenance or non-recovery of the maintenance, which are frequently observed. If the maintenance creditor and the maintenance debtor are residing in different countries or if the maintenance decision, rendered in any state, is enforced in another state; this not only increases the costs in the recovery of the maintenance, but also decreases the possibility of the efficient and rapid recovery of the maintenance to the same degree.

In order to overcome the difficulties towards the international recovery of the maintenance, many international conventions have been prepared so far. One of these main conventions is "The United Nations Convention dated 1956 on the Recovery Abroad of Maintenance", of which the Republic of Turkey is one of the parties. However, many problems gradually occurred related with the application of the UN Convention dated 1956. As the

system, prescribed in the afore-mentioned Convention, was a costly and slow-functioning system, it was observed that the Convention did not meet the needs in many fields. Afterwards, it was put forward an opinion of concluding a new convention, which took recent developments into attention, in order to facilitate the recovery of maintenance in international level. As a result of the efforts made under the umbrella of Hague Conference on Private International Law, "Convention on the International Recovery of Child Support and Other Forms of Family Maintenance" was prepared and it was opened for signature in 2007. The Convention was approved with the Law numbered 6708 and dated 05.04.2016 in the Republic of Turkey. The Convention was entered into force in the Republic of Turkey as of 1st of February 2017. In addition to many European countries, the European Union became a party to the Convention institutionally.

sağlanmasını amaçlamaktadır. Sözleşme, bu amacı gerçekleştirmek için, âkit devletler arasında kapsamlı bir işbirliğini tesis etmeyi, nafaka kararlarının uygulanmasını sağlamak amacıyla elverişli uygulamalar yapmayı ve nafaka kararlarının tanıma ve tenfizini de sağlamak suretiyle nafakanın tahsiline yönelik bütün tedbirlerin alınmasını hedeflemektedir (2007, Lahey Sözleşmesi, m.1).

Sözleşme üç tür nafakayı kapsamaktadır. Bunlar, çocuk nafakası, eş nafakası ve bunlar dışında kalan diğer nafakalar olarak belirlenmiştir. Sözleşme, kural olarak 21 yaşın altındaki kişilere yönelik olmak kaydıyla ebeveyn-çocuk ilişkisinden kaynaklanan nafaka yükümlülüklerine, bu nitelikteki bir nafaka kapsamındaki talep ile birlikte yapılmak kaydıyla eşe yönelik nafaka kararlarına ve Sözleşme'nin ikinci ve üçüncü bölümleri hariç olmak üzere yalnızca eşe yönelik nafaka taleplerine uygulanacaktır (m.2). Bu kapsamın dışında kalan hususlarda ise âkit devletlere, çekince koymak ve beyanda bulunmak suretiyle değişiklik yapma hakkı tanınmıştır. Buna göre âkit devletler, Sözleşmenin çocuk nafakası yönünden sadece 18 yaşını doldurmamış kişilere uygulanacağına dair çekince koyabileceği gibi, üçüncü fıkraya göre bu Sözleşmenin tümünün veya bir bölümünün, özellikle korunmaya muhtaç kişilere ilişkin yükümlülükler de dâhil olmak üzere, aile ilişkisi, ebeveynlik, evlilik veya kayın hısımlığından doğan herhangi bir nafaka yükümlülüğüne kadar genişleteceğini de beyan edebilir. Türkiye ebeveyn-çocuk ilişkisinden kaynaklanan nafaka yükümlülüğünü, eğitimi devam etmek şartıyla 25 yaşını doldurmamış kişilere teşmil ettiğini beyan etmiştir. Buna ek olarak Sözleşmenin tamamı eşe yö-

As a matter of fact, the Convention dated 2007 aims the recovery of child support and other forms of maintenance arising from family relationships, the creditors and debtors of which are residing in different countries, in an efficient, rapid, easy and low-cost manner. In order to realize this aim, the Convention targets to establish a comprehensive system of co-operation among the Contracting States, to make available applications for the establishment of maintenance decisions, to provide for the recognition and enforcement of maintenance decisions and to require effective measures for the prompt enforcement of maintenance decisions. (2007, Hague Convention, Article 1).

The Convention covers three forms of maintenance. These are child support, spousal support and other forms of maintenance, apart from the aforementioned forms. As a rule, the Convention shall apply to maintenance obligations arising from a parent-child relationship towards a person under the age of 21 years, to recognition and enforcement or enforcement of a decision for spousal support when the application is made with a claim within the scope of the aforementioned form of maintenance obligations and to spousal support with the exception of Chapters II and III of the Convention (Article 2). Related with the issues other than the aforementioned scope, the Contracting States are entitled to make amendments by means of making reservations and making declarations. Accordingly, the Contracting States may reserve the right to limit the application of the Convention to the persons, who have not attained the age of 18 years, in terms of child support. According to the third paragraph of the Article 2, the Contracting States may declare that it will extend the application of the whole or any part of the Convention to any maintenance obligation arising from a family relationship, parentage, marriage or affinity, including in particular obligations in respect of vulnerable persons.

The Republic of Turkey declares that the maintenance obligations arising from a parent-child relationship shall be extended to the children who have not attained the age of 25 years, provided that the education of the children continues. In addition, the application of the whole of the Convention shall be extended to the maintenances towards spouses, mentally and

nelik nafakalar ile herhangi bir yaş sınırı gözetmeksizin hayatını idame ettiremeyecek derecede fiziksel veya zihinsel engelli çocuklar ve bakıma muhtaç ana babaya yönelik nafakalara da teşmil edilmiştir. Dolayısıyla Türkiye yönünden Sözleşme, eğitiminin devam etmesi şartıyla 25 yaşını doldurmamış çocuklara yönelik nafaka ile eşe yönelik nafakalar ve herhangi bir yaş sınırı gözetmeksizin hayatını idame ettiremeyecek derecede fiziksel veya zihinsel engelli çocuklar ve bakıma muhtaç ana veya babaya yönelik nafakalara uygulanabilecektir. Kardeşler arasındaki nafakalar, bakıma muhtaç durumda olmayan ana veya babaya yönelik nafakalar ile yansoy ve kayın hısımlığından kaynaklan nafakalar başta olmak üzere diğer nafakalar ise Türkiye yönünden Sözleşme kapsamında değildir.

Âkit devletlere Sözleşme kapsamının beyan ve çekinceler ile genişletme veya daraltabilme imkânı tanınması sebebiyle, alacaklılarca bir talepte bulunulurken, başvuru yapılan ülkenin Sözleşmenin kapsamına ilişkin çekince ve beyanlarının dikkate alınması önem arz etmektedir. Bununla birlikte, Sözleşmenin 2 nci maddesine göre, Türkiye'nin yaptığı bu beyanların hüküm ifade edebilmesi için diğer âkit devletin de aynı şekilde beyanda bulunmuş olması şarttır. Talepte bulunulan devletin Sözleşmenin 2 ve 3 üncü bölümlerini eşe yönelik nafakalara uygulayacağına dair bir beyanda bulunmamış olması halinde ise bu bölümler haricindeki hükümler yine uygulama alanı bulacak, fakat başvuru merkezî makamların sağladığı hizmetlerden yararlanamayacak ve yetkili makama doğrudan başvuru yapmak zorunda bilecektir.

Sözleşme kapsamında nafaka alacaklarının uluslararası tahsilini sağlamak ve Sözleşme tarafından verilen görevlerin yerine getirilmesi için âkit devletler bir

physically disabled children - who cannot sustain their lives - without any age limits and mothers and fathers who are in need of care. For this reason, in terms of the Republic of Turkey, the Convention can be applied to the maintenances towards the children who have not attained the age of 25 years, provided that the education of the children continues; spouses; mentally and physically disabled children - who cannot sustain their lives - without any age limits; and mothers and fathers who are in need of care. Other forms of maintenance, particularly the maintenances among the siblings, the maintenance towards mothers or fathers who are not in need of care and the maintenances arising from collateral kinship and affinity, are not within the scope of the Convention in terms of the Republic of Turkey.

As the Contracting States are entitled to limit or extend the scope of the application of the Convention through declarations and reservations, it is important for the creditors to take the reservations and declarations of any Contracting State towards the scope of the Convention, while making a request. In addition, according to the Article 2 of the Convention, any such declaration shall give rise to obligations between two Contracting States only in so far as the declarations of the Republic of Turkey cover the same maintenance obligations and parts of the Convention in another Contracting State. In case that the requested state does not declare that the Chapters II and III of the Convention shall be applied to the maintenances towards spouses; the provisions, except for these chapters, are applied; but the applicant cannot benefit from the services provided by the central authorities and the applicant is obliged to apply to the competent authorities directly.

A Contracting State shall designate a Central Authority in order to enable the international recovery of the maintenance within the scope of the Convention and to discharge the duties that are imposed by the Convention on such an authority. Central Authorities shall co-operate with each other and promote co-operation amongst the competent authorities in their States to achieve the purposes of the Convention. The Ministry of Justice - The Directorate General for Foreign Rela-

merkezî makam tayin eder. Merkezî makamlar, diğer merkezî makamlar ile iş birliği halindedir ve Sözleşmenin amaçlarına ulaşabilmek için devletlerinde bulunan yetkili makamlar arasında iş birliğini teşvik eder. Türkiye bakımından merkezî makam olarak belirlenen Adalet Bakanlığı Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü, Sözleşme tarafından verilmiş görevleri Cumhuriyet Başsavcılıkları aracılığıyla yerine getirmektedir.

Nafaka tahsili amacıyla yapılacak başvuru ve işlemler merkezî makamlar aracılığı ile yapılabileceği gibi, talep edilen devletin yetkili makamlarına doğrudan başvuru yapılması da mümkündür. Merkezî makam aracılığıyla yapılacak olan başvurular, başvuranın yerleşim yerinin bulunduğu âkit devletin merkezî makamı aracılığıyla talepte bulunulan ülkenin merkezî makamına yapılır.

Başvuru yapmak isteyen nafaka alacaklısı, 11 inci maddede belirtilmiş olan bilgi ve belgeler ile doğrudan Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğüne başvuru yapabileceği gibi; Cumhuriyet Başsavcılıkları aracılığıyla da Genel Müdürlüğe başvurusunu iletebilir. Cumhuriyet Başsavcılıkları, gerekli belgeleri Sözleşmenin öngördüğü şekilde düzenlettirerek yabancı ülke makamlarına gönderilmek üzere Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğüne iletir. Merkezî makam, yapılan başvurunun gerekli bütün bilgi ve belgeleri ihtiva edip etmediğini inceleyecek, eksiklik tespit edilmesi halinde 12 nci madde uyarınca, gerekli olduğu bilinen tüm bilgi ve belgelerin eklenmesi hususunda başvurana yardımcı olacaktır. Talep eden ülkenin merkezî makamı, başvurunun eksiksiz olduğuna kanaat getirirse, başvuruyu başvuran adına talep edilen devletin merkezî makamına iletacaktır.

tions and European Union Affairs, designated as a central authority by the Republic of Turkey, fulfils the duties, which are imposed by the Convention, via the Chief Public Prosecutor's Offices.

On the one hand, the application and legal transactions for the recovery of maintenance can be made via central authorities; but on the other hand, it is possible to make application to the competent authorities of the requested state directly. The applications through Central Authorities shall be made through the Central Authority of the Contracting State, in which the applicant resides, to the Central Authority of the Requested State.

The creditor, who wants to make an application, can either apply directly to the Directorate General for Foreign Relations and European Union Affairs with the information and documents listed in the Article 11, or can submit his/her application to the Directorate General via the Chief Public Prosecutor's Offices. The Chief Public Prosecutor's Offices shall ensure that the application is prepared with the documents, prescribed in the Convention, and shall submit them to the Directorate General for Foreign Relations and European Union Affairs in order to be sent to the competent authorities of the Contracting States. The Central Authority shall examine whether the application includes all necessary information and documentation; and if the application does not comply with the requirements of the Convention, the Central Authority shall assist the applicant in ensuring that the application is accompanied by all the information and documents known by it to be necessary for consideration of the application, in accordance with the Article 12. When satisfied that the application complies with the requirements of the Convention, the Central Authority of the Requesting State shall transmit the application on behalf of the applicant to the Central Authority of the Requested State.

Within the scope of the application to be made through the central authority, the following requests can be made:

- recognition or enforcement of a decision;
- establishment of a new decision, if there is no existing decision, including where necessary the establishment of parentage;

Merkezî makam aracılığıyla yapılacak başvuru kapsamında,

- Bir kararın tanınması veya tenfizini,
- Soy bağının belirlenmesinin gerekli olduğu hallerde dâhil olmak üzere, hiçbir kararın mevcut olmadığı hallerde, yeni bir karar için başvuru yapılmasını,
- Daha önce verilmiş olan bir kararın değiştirilmesini talep edilebilir.

Bu taleplere ek olarak nafakaya ilişkin olarak henüz bir karar alınmamış veya karar alınmış ancak herhangi bir başvuru yapılmamış olsa dahi başvuruya yardımcı olmak ya da başvurunun yapılıp yapılmayacağını belirlemek amacıyla bir merkezî makam diğerinden bazı taleplerde bulunabilir. Özel önlem talepleri başlığı altında sayılan bu talepler kapsamında, borçlu veya alacaklının yerinin tespiti, nafaka borçlusunun malvarlığının tespiti, delillerin elde edilmesinin kolaylaştırılması, nafakanın tahsili için gerektiğinde soy bağının kurulmasına yardımcı olunması, dava ve tebligat işlemlerinin kolaylaştırılması talep edilebilir (2007, Lahey Sözleşmesi, m.7). Talepte bulunulan merkezî makam, söz konusu önlemlerin bir başvuruya yardımcı olacağına veya böyle bir başvurunun başlatılıp başlatılmamasını belirlemede gerekli olduğuna kanaat getirmesi halinde talebi yerine getirebilir.

Görüldüğü üzere, 2007 tarihli Sözleşme, nafaka alacaklarının uluslararası tahsili konusunda önemli yenilikler getirmiş, gerek nafaka alacaklısına gerekse nafaka borçlusuna yeni haklar ihdas etmiştir. Sözleşme kapsamında nafaka hükümleri içeren bir kararın tanınması veya tenfizi veyahut icrasının yanında, soy bağının tespiti de dâhil olmak üzere nafakaya ilişkin bir kararın ihdasının da talep edilmesi mümkündür. Bunlara ek olarak merkezî makamlar nafaka alacaklarının etkin, hızlı ve az maliyetli şekilde tahsilini sağlamak amacıyla adres tespiti, delil elde edilmesinin kolaylaştırılması gibi etkin tedbirleri almakla yükümlü kılınmıştır. Sözleşme kapsamında başvuru yapmak isteyen nafaka alacaklısı, 11 inci maddede belirtilmiş olan bilgi ve belgeler ile doğrudan veya Cumhuriyet Başsavcılıkları aracılığıyla, Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğüne başvuru yapabilir. Başvurunun yapılmasını müteakip merkezî makam olan Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü nafakanın tahsiline yönelik gerekli işlemleri yürütecektir.

- modification of a previously-made decision.

In addition to the afore-mentioned requests, even if any decision towards the maintenance has not been given yet or the decision has been given but no application is pending, in order to assist the application or to determine whether such an application should be made, a central authority may make a request to another central authority. Within the context of requests, listed under the title of requests for specific measures, it may be requested to locate the debtor or the creditor, to obtain relevant information concerning the assets of the debtor, to facilitate the obtaining of evidence, to provide assistance in establishing parentage where necessary for the recovery of maintenance and to facilitate the institution of proceedings and service of documents (2007, Hague Convention, Article 7). The requested Central Authority shall take such measures as are appropriate if satisfied that they are necessary to assist a potential applicant in making an application or in determining whether such an application should be initiated.

As it is seen, the Convention dated 2007 introduces new and important amendments related with the international recovery of the maintenance, and it creates new rights for both creditors and debtors. Within the scope of the Convention, it is possible to make a request for the establishment of a decision towards maintenance, including the establishment of parentage, as well as the recognition or enforcement of a decision including maintenance obligations. In addition, the central authorities are entitled to take effective measures such as the detection of address, the facilitation of obtaining evidence in order to enable the recovery of maintenance in an efficient, rapid and low-cost manner. The creditor, who wants to make an application within the context of the Convention, can apply to the Directorate General for Foreign Relations and European Union Affairs directly or through the Chief Public Prosecutor's Offices with the information and documents listed in the Article 11. Following the application, as the central authority, the Directorate General for Foreign Relations and European Union Affairs shall carry out necessary procedures towards the recovery of the maintenance.

MOZAMBİK ADLİ MAKAMLARIYLA ÇEVİRİMİÇİ TOPLANTI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

AN ONLINE MEETING WAS HELD WITH THE JUDICIAL AUTHORITIES OF THE REPUBLIC OF MOZAMBIQUE

Genel Müdürümüz Sayın Kasım ÇİÇEK başkanlığında ve Ülkemizin Maputo Büyükelçisi Sn. Zeynep KIZILTAN'ın da katılımıyla, Mozambik yetkili makamlarıyla 06 Ocak 2021 tarihinde çevrimiçi bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımız heyeti ile Mozambik Adalet Bakanlığı Bakan Yardımcısı Sn. Filimão J. SUAZI ve Mozambik Ülke Başsavcılığı Adli ve Hukuki İş Birliğinden Sorumlu Başsavcı Yardımcısı Sn. Amélia MACHAVA başkanlığındaki Mozambik heyeti arasında gerçekleştirilen görüşmelerde, ikili ilişkiler ile ülkeler arası adli yardımlaşma konuları ele alınmış ve iş birliğinin geliştirilmesinin yolları müzakere edilmiştir.

Bu kapsamda, Türkiye ve Mozambik arasında imzalanması öngörülen, suçluların iadesine ilişkin ikili anlaşma konusunda görüş teatisinde bulunulmuştur. Ülkemizin Mozambik makamları nezdindeki iade taleplerine ilişkin olarak sürecin takibi de masaya yatırılmıştır. İki ülkenin adli ilişkileri gündeminde bulunan meselelerle ilgili ilerleme kaydedilebilmesi ve teknik toplantıların yapılması amacıyla Mozambik'ten bir heyetin ilerleyen süreçte ülkemize bir ziyaret gerçekleştirmesi konusunda da mutabık kalınmıştır.

An online meeting with the judicial authorities of the Republic of Mozambique was held under the chairmanship of Mr. Kasım ÇİÇEK, Director General for Foreign Relations and EU Affairs and with the participation of Ms. Zeynep KIZILTAN, Turkey's Ambassador to Maputo, on 06th January 2021.

During the talks held between our delegation of the Ministry and the delegation of the Republic of Mozambique, chaired by Mr. Filimão J. SUAZI, Deputy Minister of Ministry of Justice of Mozambique, and Ms. Amélia MACHAVA, Deputy Attorney General, responsible for the judicial and legal cooperation of Attorney General's Office of Mozambique, bilateral relations and mutual legal assistance between the two countries were addressed and means of fostering cooperation were discussed.

In this regard, the delegations had an exchange of views on the bilateral agreement on extradition, foreseen to be concluded between Turkey and Mozambique. The matter of follow-up on the status of our requests for extradition at the authorities of Mozambique was also discussed. With a view to making progress in the issues on the agenda of judicial relations of the two countries and conducting further technical meetings, it was agreed that a delegation from Mozambique would pay a visit to Turkey in the upcoming period.

I.GİRİŞ

Uluslararası hukukun güncel ve en tartışmalı meselelerinden birisi, yerel ve geleneksel toplulukların fikri mülkiyet mirasları olan geleneksel bilginin korunmasıdır. Özellikle batı endüstrisi giderek artan bir biçimde, geleneksel topluluklara ait geleneksel bilgiye başvurarak, bu bilgileri ve kaynakları kendi ürünlerini geliştirmek ve dünya pazarında etkin olmak amacıyla ‘ara girdi’ olarak kullanmaktadır. Bu kullanımda, çoğu zaman geleneksel toplulukların izni ve onayı da alınmamaktadır. Bu nedenle geleneksel topluluklar, adil olmadığına inandıkları bu eylemlere karşı yerel düzeyde örgütlenmekte ve dünya kamuoyunun dikkatini çekmeye çalışmaktadırlar. Bu çabalar kapsamında, geleneksel bilgi açısından zengin olarak nitelendirilebileceğimiz gelişmekte olan ülkeler geleneksel bilginin korunması kapsamında ulusal düzeyde düzenlemelere yönelmiş ve uluslararası platformlarda da konu tartışmaya açılmıştır.

II.GELENEKSEL BİLGİ VE FOLKLOR

Geleneksel bilgi; yüzyıllar boyunca edinilen deneyimlerle geliştirilen, yerel kültüre ve çevreye uyarlanarak, tarihsel süreçte devamlı bir pratikle, nesilden nesile yazılı olmaktan ziyade sözlü olarak aktarılan öğretiler, yetenek ve teknik bilgiden oluşan canlı ve değişken bir bilgi birikimidir. Bu birikimi geçmişten günümüze aktarılmasını sağlayarak muhafaza eden yerel toplulukların kolektif mülkiyetinde olan geleneksel bilgi; bitki türlerinin ve hayvan ırklarının ıslahı da dahil olmak üzere hikayeler, şarkılar, geleneksel danslar, atasözleri, kültürel değer ve inanç sistemleri, ritüeller, topluluk yasaları, yerel dil ve tarımsal uygulamalar, zanaat, balıkçılık, tıbbi uygulamalar, ormancılık ve genel olarak çevre yönetimi gibi çok farklı biçimlerde gündelik hayatımızda yer almaktadır.

Geniş anlamda geleneksel bilgi kavramına, folklor ve kültürel miras olarak karşımıza çıkan geleneksel kül-

I.INTRODUCTION

One of the current and most disputed issues of international law is the protection of traditional knowledge which is the intellectual property heritage of local and traditional communities. Particularly, the western industry increasingly makes use of traditional knowledge belonging to traditional communities and uses this knowledge and sources as ‘intermediate input’ in order to develop their own products and be effective in the world market. In this kind of a use, the permission and the approval of the traditional communities are generally not taken. Thus, traditional communities get organised at a local level against these actions which they believe are not fair and try to draw the attention of the public opinion in the world. Within the scope of these efforts, developing countries which can be described as rich in terms of traditional knowledge tend to national regulations in order to protect the traditional knowledge and this issue has been opened to debate on international platforms.

II.TRADITIONAL KNOWLEDGE AND FOLKLORE

Traditional knowledge is an organic and flexible know-how which consists of teachings, skills and technical information that are developed based on the experiences acquired throughout centuries, adapted to the local culture and environment, with continuous practice in the historical process and which is handed down from one generation to the other generation orally instead of in writing. Traditional knowledge which is the collective property of local communities who protect and hand down this know-how from the past to the present plays a role in our daily lives in various manners such as stories, songs, traditional dance, proverbs, cultural values and belief systems, rituals, laws of community, local language and agricultural practices, craftsmanship, fishery, medical practices, forestry, and environmental management in general, including plant and animal breeding.

In a broad sense, it is accepted that the concept of traditional knowledge involves traditional-cultural

türel ifade biçimleri ve biyo çeşitlilik ile ilgili bilgilerin de dahil olduğu kabul edilir. Bu açıdan bakıldığında, 19 uncu yüzyılın sonlarında Almanya tarafından İzmir'den Berlin'e götürülen Bergama Sunağı (Pergamon Altar) gibi somut kültürel miras örnekleri ile Dede Korkut gibi somut olmayan kültürel miras örnekleri ve geleneksel tasarım uygulamaları, danslar, semboller, el sanatları gibi folklorik değerler de geniş anlamda geleneksel bilgi kapsamında kabul edilecektir. Yine yerel topluluk tarafından nesilden nesile aktarılarak günümüze kadar ulaşan ve başta tıbbi uygulamalarda kullanılan biyo çeşitlilik ile ilgili bilgiler de önemli geleneksel bilgi türlerinden birisidir. Nitekim, ilaç endüstrilerince bilgiyi elinde tutan yerel toplumun aydınlatılmış rızası (informed consent) alınmadan bu bilgiler

patent korumasına konu edilerek, firmalar veya bireyler tarafından geleneksel bilgi üzerinde tekeli haklar elde edilmekte ve elde edilen ekonomik fayda yerel toplulukla paylaşılmaksızın medikal, kozmetik ve ilaç endüstrisi

gibi birçok alanda ara girdi olarak kullanılmaktadır. Biyokorsanlık olarak adlandırılan bu olgunun engellenerek, başkalarının emekleri üzerinden haksız faydalanmanın önüne geçilmesi ve söz konusu bilginin günümüze ulaşmasını sağlayan yerel toplulukla adil bir paylaşımın sağlanması geleneksel bilginin korunması kapsamında uluslararası hukukun gündemini oluşturan bir diğer önemli husustur (Geleneksel bilgi ve biyokorsanlık için bkz. Tamer Soysal, Bir Fikri Mülkiyet Hak Kategorisi Olarak Geleneksel Bilgi ve Geleneksel Bilginin İstismarı Olarak Biyolojik Korsanlık, Terazi Hukuk Dergisi, Ağustos 2019, s. 1630-1644).

III. GELENEKSEL BİLGİNİN KORUNMASI

Geleneksel bilginin hukuken korunması ihtiyacı hakkaniyetin bir gereği olarak ortaya çıkmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü'nün verilerine göre dünya üzerindeki insan nüfusunun yüzde 80'i birincil tıbbi ihtiyaçla-

ways of expression which appear to be folklore and cultural heritage, and the knowledge regarding biodiversity. From this point of view, examples of tangible cultural heritage such as the Pergamon Altar which was taken from İzmir to Berlin by Germany at the end of the 19th century and examples of intangible cultural heritage such as Dede Gorgut, and folkloric values like traditional design practices, dances, symbols, and handicrafts can be accepted to be within the scope of traditional knowledge in a larger sense. Similarly, the knowledge about bio-diversity which was handed down from one generation to the other and persist in the present and mainly used in medical practices are also among the important traditional knowledge. However, such knowledge is subjected to the protection of patent by the pharmaceutical industry

without the informed consent of the local communities which have the knowledge and monopolistic rights are acquired with the use of the traditional knowledge by companies or individuals. The resulting economic benefit is not shared with the local community and they are used as intermediate input in

many areas such as medical, cosmetic and pharmaceutical industries. This phenomenon which is called as bio-piracy is an important issue in the agenda of the international law within the scope of prevention of these actions and unrightful use of efforts of others, ensuring a fair share with the local community which ensured that the knowledge in question persists in the present day, and protection of traditional knowledge (for traditional knowledge and bio-piracy, see Tamer Soysal, Traditional Knowledge as an Intellectual Property Right Category and Biological Piracy (Bio-Piracy) as Exploitation of Traditional Knowledge, Terazi Hukuk Dergisi, August 2019, p. 1630-1644).

III. PROTECTION OF TRADITIONAL KNOWLEDGE

The need for protecting traditional knowledge arises from the need for equity. According to the data provided by the World Health Organisation, 80% of the world's population satisfy their primary medical

rını geleneksel ilaçlarla sağlamakta, böylelikle gelişmekte olan ülkelerin dar ekonomik gelirli kesimine mensup insanlar için geleneksel bilgi bir hayatta kalma koşulu olarak ortaya çıkmaktadır. Geleneksel bilginin, bilgiyi elinde bulunduran yerel topluluğun olduğu kadar ülkenin ekonomik gelişmesine katkı sağladığı da görülmektedir. El işlemleri, tıbbi ve zirai ürünler, kültürel değerler gibi geleneksel bilgi ve bu bilginin maddi dünyadaki yansıması geleneksel kültürel ifade biçimleri olan folklor ve kültürel miras hem iç hem de dış pazarda söz konusu ülke için önemli bir ekonomik gelir oluşturmaktadır. Nitekim, geleneksel bilginin ekonomik değerine ilişkin yapılan istatistiksel çalışmalarda, Avustralya yerlilerinin sanat eserlerinin ülke ekonomisine yılda 200 milyon Avustralya doları çapında katkı sağladığı tespiti yapılmıştır.

Geleneksel topluluklar, geleneksel bilginin onlar için önemli kültürel ve manevi değerler ihtiva etmesi nedeniyle, yabancıların bu bilgiyi herhangi bir şekilde kullanmalarını önlemenin bir yolu olarak yasal koruma talep edebilmektedir. Aynı zamanda, bazı yerel topluluklar ise, batı dünyasının öncülük ettiği fikri mülkiyet hukukunun küresel genişlemesinden yararlanarak geleneksel bilgiye uluslararası hukuki koruma sağlamak ve bundan yarar elde etmek istemektedir.

Bu itibarla, yerel toplulukların geleneksel bilginin korunması için, pozitif koruma ve önleyici koruma olmak üzere iki kategoride koruma talep ettikleri görülmektedir. Eğer yerel topluluk, geleneksel bilgi üzerinde fikri mülkiyet korumasından faydalanarak ekonomik değer elde etmek istiyorsa, pozitif korumadan faydalanır. Bu nedenle, geleneksel bilginin ticarileşmesi sürecinde, karşılıksız kullanımın önlenmesi ve adil paylaşım sağlanarak yerel toplulukların refahına katkı sağlanması sürecinde pozitif koruma tedbirleri önem taşımaktadır.

Diğer durum ise, yerel topluluğun, yabancılar tarafından geleneksel bilginin izinsiz kullanılması sonucu elde ettiği fikri mülkiyet korumasının uygulanmasını engellemek veya geçersiz kılmak için önleyici korumadan faydalanmasıdır. Ayrıca, geleneksel bilgini

needs by traditional medicines, which make traditional knowledge a survival requirement for the poor people in the developing countries. It is seen that traditional knowledge belongs to the community which has the knowledge as much as it makes a contribution to the economic development of the country. Traditional knowledge and its material representations such as handicrafts, medical and agricultural products, cultural values, folklore and cultural heritage which is traditional-cultural ways of expression make up an important income for the country in question both in the domestic and in the foreign market. In fact, it is determined in statistical studies in relation to the economic value of the traditional knowledge that works of art by the native people in Australia make a contribution of about 200 million Australian Dollars to the economy of the country in a year.

Traditional communities can request legal protection as a way of prevent the use of traditional knowledge by foreign people in any manner because traditional knowledge has important cultural and moral values for these people. On the other hand, some local communities are willing to bring international legal protection to the traditional knowledge and thereby, to get benefits by making use of the global expansion of the law on intellectual property which is led by the western world.

In this respect, it is seen that local communities request protection under two categories which are positive protection and preventive protection. If the local community wishes to gain economic value by making use of the protection of intellectual property on the traditional knowledge, it makes use of the positive protection. Therefore, prevention of unpaid use and ensuring a fair share in order to make a contribution to the welfare of the local community in the commercialisation process of the traditional knowledge are important in terms of positive protection measures.

In the other case, the local community makes use of preventive protection in order to prevent or invalidate the intellectual property protection that is acquired by the foreign people as a result of the use of traditional knowledge without permission. Moreover, seeking preventive protection measures to protect the tra-

korunması için önleyici koruma tedbirlerine başvurulması, geleneksel bilginin kutsal olduğu için sahiplenilmemesi veya geleneksel topluluk dışına sunulmaması yoluyla sağlanabilmektedir.

A.Geleneksel Bilginin Fikri Mülkiyet Çerçevesinde Korunması

Yukarıda bahsedilen bilgilerden de anlaşılacağı üzere, geleneksel bilginin korunmasında en önemli enstrüman daima fikri mülkiyet hukuku olmuştur. Ancak bu konuda ortaya çıkan teorik ve pratik sorunların irdelemesi gerekmektedir.

Geleneksel bilginin korunmasında ilk akla gelen koruma yöntemlerinden birisi telif hakkı korumasıdır. Nitekim yerel toplulukların el sanatları, tasarımları, dansları, müzikal veya dini performansları izinleri olmadan çoğaltılmış ve hatta yabancılar tarafından ticari ürün haline getirilerek piyasaya sunulmuştur. Fakat telif hakkı korumasının kimliği belirli bir eser sahibinin varlığını şart koşması, sağlanan korumanın belirli bir zamanla sınırlı oluşu, telif hakları koruması yararlanacak eserin tespit edilmiş olması ve eserin özgün olması gibi koşulları geleneksel bilgi, doğası gereği karşılayamamaktadır. Ayrıca, batı toplumlarında bireysel yaratıcılığın sonucunda ortaya çıkan eserin son sahibi eser sahibi olarak anılırken, geleneksel bilgi yerel toplulukların kolektif yaratıcılığın eseri olmakla, kuşaktan kuşağa aktarılarak sürekli bir evrim halinde olması ve bu nedenle bireysel mülkiye-

ditional knowledge can be ensured when the traditional knowledge is not adopted or presented to the outer spheres other than the local community since it is sacred.

A.Protection of Traditional Knowledge within the Scope of Intellectual Property

As it can be understood from the information provided above, the most important instrument in the protection of traditional knowledge has always been the law on intellectual property. However, theoretical and practical problems that arise in this issue needs to be examined.

One of the first methods that come to mind for the protection of traditional knowledge is copyright protection. Nevertheless, handicrafts, designs, dances, musical or religious performances have been reproduced and even commercialised by foreign people to be released to the market as commercial products. However, requirements such as the fact that the copyright protection requires the existence of an owner of the work in question whose identity is known, that the protection provided is limited to a timeframe and other requirements such as the identification of the work that will make use of copyright protection and work's being genuine are not satisfied by traditional knowledge by its nature. Furthermore, while the end-owner of a work which is created as a result of an individual creativity is called as the owner in the western societies, it is evident that traditional knowledge cannot be a subject of individual property since it is

te konu edinilmesi de mümkün olmadığı açıktır.

Geleneksel bilginin kolektif olarak kullanılması nedeniyle patent hukuku kapsamında da korunmasının mümkün olmayacağı görülmektedir. Nitekim, patent koruması buluş sahibinin bireysel çabasını korumaktadır. Fakat geleneksel bilginin ilk üretene belli değildir. Bir buluşun patent başvurusuna konu edilebilmesi için, yenilik arz etmesi ve teknik nitelik taşıması da aranmaktadır. Nitekim, geleneksel bilgi yenilik içermez, aksine yüzyıllardır bilinmekte ve kullanılmaktadır. Benzer sebeplerden dolayı, geleneksel bilginin diğer fikri mülkiyet haklarının sağladığı koruma kapsamına giremeyeceğinden bahsedilebilir.

Bu itibarla, geleneksel bilginin kolektif niteliği, değişken oluşu, nesilden nesile sözlü olarak aktarılan doğası ve yerel topluluklar için ihtiva ettiği manevi değerler dikkate alındığında, batı toplumlarının modern iktisadi ve bireysel mülkiyet bazında ekonomik faydacılığı temel alan fikri mülkiyet hukuku kapsamında korunmasına yönelik arayışlar olsa da, bahsedilen bu yapısal ve teknik nedenlerden dolayı fikri mülkiyet hukukunun uzun vadede bir çözüm olamayacağı öngörülebilir.

B.Sui Generis Koruma Sistemi: Avustralya Örneği

Geleneksel bilginin korunmasında fikri mülkiyet haklarının yanında örf adet hukuku, kültürel mirasın korunması hukuku, insan hakları ve benzeri düzenlemelerden de faydalanılarak ortaya konulacak bir sui generis koruma rejiminin, amaca en iyi hizmet edecek yöntem olarak karşımıza çıktığı söylenebilecektir. Bu hususta yapılan ilk çalışmalar Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) tarafından farklı ülkelerdeki sui generis koruma rejimlerinin incelenerek hazırlanan “Geleneksel Bilginin Korunması Hakkında Tasarı” ve “Geleneksel Kültürel Eserlerin (Folklor) Korunması Hakkında Tasarı” çalışmalarıdır. WIPO bu tasarı çalışmaları ile geleneksel bilgi ve kültürel ifade biçimlerinin korunmasına ilişkin temel prensipler belirleyerek, geleneksel bilgi sahibi yerel toplulukların haklarına saygı gösterilmesi ile fikri mülkiyetin yenilik ve yaratıcılığı teşvik edici yanının uyumlaştırılarak uygun bir koruma mekanizması oluşturulması hususunda devletlere yol göstermeyi amaçlamıştır.

the work of the collective creativity of local communities and is in a continuous process of evolution as it is handed down from one generation to another.

It is seen that protection of traditional knowledge is not possible within the scope of patent law since traditional knowledge is used collectively. In fact, the patent protection protects the individual efforts of the inventor. However, the first creator of the traditional knowledge is not known. In order for an invention to be a subject of a patent application, it needs to be innovative and have a technical nature. However, traditional knowledge does not have an innovative nature; on the contrary, it has been known and used for centuries. It can be said that traditional knowledge does not fall into the scope of protection provided by other intellectual property rights for similar reasons.

In this respect, considering the collective nature of traditional knowledge, its flexibility, its nature where it is handed down from one generation to another orally, and its moral values for local communities, it can be foreseen that the law on intellectual property cannot be a long-term solution due to the above-mentioned structural and technical reasons although there is a search for protection within the scope of law on intellectual property which draws on economic utilitarianism based on modern concept of financial and individual property of the western societies.

B.A Sui Generis Protection System: The Example of Australia

In the protection of traditional knowledge, it can be suggested that a sui generis protection regime is the method that serves best for the purpose which is created by benefitting from customary law, law on the protection of cultural heritage, human rights and similar regulations in addition to the intellectual property rights. The first works on this matter are ‘Draft on the Protection of Traditional Knowledge’ and ‘Draft on the Protection of Traditional Cultural Expressions (Folklore)’ which are prepared by the World Intellectual Property Organisation (WIPO) by analysing sui generis protection regimes in different countries. With these drafts, WIPO identifies fundamental principles in the protection of traditional knowledge and cultural expressions and leads the way for coun-

Geleneksel bilgiyi korumaya yönelik oluşturulacak sui generis bir koruma seçeneği, her biri kendi karmaşık kavramsal ve pratik sonuçlarına sahip varyasyonları olan çok sayıda çözüm önerisi sunar. Genel olarak, sui generis koruma rejimine olan ihtiyaç, geleneksel bilginin sahip olduğu kültürel ve manevi unsurlarının ön planda tutulması fikrinden ortaya çıkmaktadır. Böylelikle, paylaşılmak istenmeyen veya kutsallık addedilen geleneksel bilgi ve folklorun korunması, geleneksel bilgi ve folklorun yok edilmesinin veya geleneksel değerlere aykırı bir biçimde kullanılmasının önlenmesi ve yerel toplulukların ekonomik çıkarlarının göz önüne alınarak adil paylaşımın sağlanması gibi yaklaşımların dikkate alınarak oluşturulacak bir sui generis koruma rejimi, batı dünyası ve yerel toplulukları birleştirebilecek bir sonuç ortaya koyabilecektir.

Yerel toplulukların ve geleneksel bilginin korunması ihtiyacının ön planda olduğu Avustralya 'sui generis koruma' yönteminin en başarılı örneklerinden birisini uygulamaktadır. Eylül 2020'de Avustralya Sanat Bakanlığı'nın ulusal sanat finansmanı ve danışma organı olan Avustralya Sanat Konseyi tarafından, Sanatta Yerli Toplulukların Kültürel ve Fikri Mülkiyetinin Kullanımına ilişkin yeni Protokolü yayınlanmıştır. Avustralya'da bu protokoller, geleneksel bilginin korunması konusunda var olan yasal boşluğu doldurmaya, geleneklere aykırı kullanımın engellenerek yerel toplulukların beklentilerini saygı gösterilmesine ve geleneksel bilginin bu çerçevede korunmasının sağlanmasına yönelik iyi uygulama örneklerini içeren bir kılavuz mahiyeti taşımaktadır. İlk olarak 2002'de yayınlanan ve daha önce 2007'de revize edilen bu protokoller, yerel toplulukların kültürel miraslarına ilişkin haklarını tasdik ederek geleneksel yaratıcı uygulamalarını desteklemektedir. Böylelikle, yerel topluluklara sahip oldukları geleneksel bilgi hakkında karar alma yetkisi vererek güçlü ve çeşitli bir yerel sanat üretim sektörü oluşturmak hedeflenmektedir.

Protokoller, Avustralya sanat sektöründe geleneksel bilginin ve bunun ürünü olan kültürel materyalin kullanımına ilişkin temel yasal, etik ve ahlaki hususları ele almaktadır. 2020 yılında güncellenen son pro-

tries in respecting the rights of local communities having traditional knowledge and in harmonisation of intellectual property for its innovative and creative requirements, thus creating a suitable protection mechanism.

A sui generis protection alternative which will be created to protect traditional knowledge offers many solutions each of which has variations having their own complex conceptual and practical results. In general, the need for a sui generis protection regime arises from the idea that cultural and moral elements of traditional knowledge should be prioritised. Therefore, a sui generis protection regime created by taking into account approaches such as the protection of traditional knowledge and folklore which is not wished to be shared or deemed sacred, the prevention of destruction of traditional knowledge and folklore or their use against traditional values, and ensuring a fair share considering the economic interests of local communities will be able to provide a result which will unite the western world and local communities.

Australia, where the need for protecting local communities and traditional knowledge is at the forefront, is implementing one of the most successful examples of the method of 'sui generis protection'. The new Protocol on the Use of Cultural and Intellectual Property of Local Communities in Arts was published in September 2020 by the Australian Council for the Arts which is the national arts financing and advisory body under the Ministry of Arts in Australia. In Australia, these Protocols are of a guideline nature which includes good practice examples to fill a legal gap in terms of the protection of traditional knowledge, to show respect to the expectations of local communities by preventing unconventional use, and the protection of traditional knowledge within this scope. These protocols which were first published in 2002 and previously revised in 2007 confirm the rights of local communities regarding their cultural heritage and support traditional creative practices. Hence, the purpose is to give the authority to local communities to make decisions on the traditional knowledge they have and to create a diverse sector for creation of local arts.

tokol ile Avustralya yerel topluluklarının geleneksel bilgi ve kültürel ifadelerinin korunması için 10 temel ilke benimsenmiştir:

Saygı gösterilme (respect) bilgi üzerinde karar alabilme hakkı (self-determination), iletişim, danışma ve rıza alınması (communication, consultation and consent), yorumlama (interpretation), kültürel bütünlük ve özgünlüğün korunması (cultural integrity and authenticity), gizlilik ve mahremiyet (secrecy and confidentiality), atıfta bulunma (attribution), fayda paylaşımı (benefit sharing), kültürlerin devamlılığı (continuing cultures) ve tanıma ve koruma (recognition and protection)

Protokol, ayrıca, yerel bir topluluğun önceden aydınlatılmış rızasının alınması ve geleneksel bilginin kullanılacağı projede ortak olarak hak sahibi olduğundan elde edilecek ekonomik faydadan pay almasını sağlayacak bir takım açıklama ve örnek anlaşma metinleri de içermektedir.

Bu itibarla, protokollerin yerel toplulukların ihtiyaçlarını ve beklentilerini yansıtarak, geleneksel bilginin korunmasına ilişkin uluslararası hukuktaki tartışmalara rehberlik etmesi bakımından temel bir görevi üstlendiğinden bahsedilebilir.

IV.SONUÇ VE TÜRK HUKUKU BAKIMINDAN BİR DEĞERLENDİRME

Yerel toplulukların kültürel kimliklerinin ayrılmaz bir parçası olan geleneksel bilginin korunması noktasında, geleneksel bilginin doğası, nitelikleri ve unsurları gereği fikri mülkiyet hukukunun elverişli bir yöntem olmadığı görülmektedir. Bireysel mülkiyetin ön plana çıkarıldığı, batılı iktisadi temeller üzerine kurulu olan klasik fikri mülkiyet hakkı türleri ile geleneksel bilginin korunması kısmen sağlanabilir gözükse de yapısal güçlükler ve diğer bilgi çeşitlerinden farklı doğasından ötürü tam anlamıyla bir korunma sağlanamamaktadır.

Geleneksel bilginin sahibi veya elinde tutan yerel toplulukların istek ve ihtiyaçları ile bu bilgiyi modern endüstrilerde girdi olarak kullanan büyük iktisadi aktörlerin önceliklerinin oldukça farklı olduğu, bu iki taraf arasında dengenin sağlanmasında kısa vadeli

The Protocols address fundamental legal, ethical and moral matters in the arts sector in Australia in relation to the use of traditional knowledge and cultural materials that are the product of such knowledge. With the latest protocol updated in 2020, 10 fundamental principles were adopted for the protection of traditional knowledge and cultural expressions of Australian local communities:

Respect; self-determination; communication, consultation and consent; interpretation; cultural integrity and authenticity; secrecy and confidentiality; attribution; benefit sharing; continuing cultures; and recognition and protection.

In addition, the Protocol also includes a series of explanations and example agreement texts to ensure that informed consent of the local community is taken and that it gets a share from the acquired economic benefit since the local community is a right holder as a partner in the project where the traditional knowledge will be used.

In this respect, it can be stated that the protocols play a fundamental role since they guide the debates in the international law regarding the protection of traditional knowledge by representing the needs and expectations of the local communities.

IV.CONCLUSION AND AN EVALUATION FROM THE ASPECT OF TURKISH LAW

In relation to the protection of traditional knowledge, an integral part of the cultural identities of local communities, it is seen that the law on intellectual property is not suitable due to the nature, characteristics and elements of traditional knowledge. Although it seems to partially protect traditional knowledge by means of different variations of intellectual property rights which promotes individual property and is based on western financial foundations, a full protection cannot be ensured due to the structural difficulties and its different nature from other types of knowledge.

It is seen that the desires and needs of local communities which have or possess traditional knowledge and the priorities of large economic actors who use this knowledge as inputs in the modern industry is different. It is not possible for short-term solutions to bring about fair consequences in striking a balance

çözümlerin adil sonuçlar doğurmasının mümkün olmadığı görülmektedir. Bu itibarla, yerel toplulukların hassasiyetinin ve menfaatinin gözetildiği, geleneksel bilginin kullanılması hususunda hakkaniyet ve adil paylaşımın sağlandığı ve bu çerçevede etkin bir şekilde korunduğu sui generis bir sistemin oluşturulması gerektiği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, kültürel koruma odaklı protokollerin sui generis bir koruma rejim olarak etkin bir biçimde kullanılabilmesi ortaya çıkmaktadır. Avustralya tarafından yerel toplulukların geleneksel bilgisinin ve kültürel ifade biçimlerinin korunması için ilk olarak 2002 yılında yayımlanan, 2007 yılında ve son olarak da 2020 yılında revize edilen Sanatta Yerli Toplulukların Kültürel ve Fikri Mülkiyetinin Kullanımına İlişkin Protokoller bu koruma rejiminin uygulanması hususunda iyi ülke uygulamalarından birisi olarak kabul edilebilir. Bu protokoller yasal olarak bağlayıcı olmasalar da başta WIPO'ya üye ülkeler olmak üzere, birçok ülkenin uygun bir politika belirlemede yardımcı olacak rehber niteliğindedir.

Türkiye geleneksel bilgi birikimi olarak oldukça zengin ülkelerden birisidir. Milletimiz ve binlerce yıldır bu coğrafyada yaşamış toplulukların ortak geçmişinden filizlenerek yıllar içerisinde kümülatif bir şekilde gelişen halıcılık, dokuma, yerel kıyafetler, Dede Korkut, Nasreddin Hoca, halk efsaneleri ve ezgileri, Hacivat-Karagöz gibi orta oyunları ve geleneksel tıbbi uygulamalar başta olmak üzere kültürümüzün öğeleri ve Anadolu coğrafyasının sahip olduğu çeşitlilik geleneksel bilgi konusunda zenginliğimizi ortaya koymaktadır.

Türk fikri mülkiyet hukukunda geleneksel bilgi ve folk-

between these two parties. In this regard, it is understood that a sui generis system needs to be created in order to show respect to the sensitivities and interests of local communities, to ensure equity and fair share in the use of traditional knowledge, and to effectively protect it within this scope.

Within this context, it appears that protocols focusing on cultural protection can be used effectively as a sui generis protection regime. The Protocols on the Use of Cultural and Intellectual Property of Local Communities in Arts which was first published in 2002 and revised in 2007 and finally in 2020 by Australia in order to protect traditional knowledge and cultural expressions of local communities should be accepted as one of the good practice examples in the countries in terms of the implementation of this protection regime. Although these protocols are not legally binding, they are of a guidance nature which can provide assistance to many countries, particularly the member states to WIPO, in identifying suitable policies.

Turkey is one of the countries that are rich in terms of traditional knowledge and know-how. The elements of our culture and diversity of the Anatolian geography such as, particularly carpet weaving, textile weaving, local dresses, Dede Gorgut, Nasreddin Hodja, folk legends and songs, Hacivat-Karagöz and similar theatres, and traditional medical practices, which developed in a cumulative manner throughout the years, sprouting from the joint past of our nation and the communities that lived in this geography for thousands of years, demonstrate our richness in terms of traditional knowledge. In addition to the fact that there are no provisions in relation to the protection of traditional knowledge and folklore in the Turkish law of intellectual property, a special legislative regulation on this matter is not also present. However, it is observed that awareness on this matter has increased and the importance of the matter is understood in our country during the recent years.

Our Country adopted the Convention on Biodiversity, to which 196 countries are parties and which entered into force on 29 December 1993, by Law No. 4177 on 29 August 1996 and approved it with the Decision of Council of Ministers dated 21 November 1996 and Numbered 96/8857 and put the Convention into force on 14 May 1997. 16th Conference of the Parties of

lorun korunmasına ilişkin hükümler bulunmamakla birlikte, bu konuda özel bir mevzuat düzenlemesi de mevcut değildir. Bununla birlikte, son zamanlarda bu konuda Ülkemizde de bilincin arttığı ve konunun öneminin kavrandığı da gözlemlenmektedir.

196 ülkenin taraf olduğu 29 Aralık 1993 tarihinde yürürlüğe giren Biyoçeşitlilik Sözleşmesi'ni Ülkemiz, 29 Ağustos 1996 tarihinde 4177 sayılı Kanun ile onaylamış ve 21 Kasım 1996 tarih ve 96/8857 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla onaylanarak, 14 Mayıs 1997 tarihinde yürürlüğe koymuştur. Sözleşme'nin 16 ncı Taraflar Konferansı 2022 yılının son çeyreğinde Ülkemizde düzenlenecek olup 2022-2024 yılları arasında Sözleşme Dönem Başkanlığı'nı Türkiye yürütecektir. Bu kapsamda 2 Ağustos 2019 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan 2019/15 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile Ulusal Biyoçeşitlilik Koordinasyon Kurulu oluşturulmuş ve 17 Kasım 2020 tarihinde Ulusal Biyoçeşitlilik Koordinasyon Kurulu Yönergesi (Yönerge) yürürlüğe girmiştir. Yönerge'nin 'Tanımlar' başlıklı üçüncü maddesinde "biyokaçakçılık", "biyokorsanlık", "geleneksel bilgi", "genetik kaynak" gibi kavramların mevzuatımızda ilk kez tanımlandığı görülmektedir. Kurulun bünyesindeki alt kurullarla birlikte biyolojik çeşitliliğin korunması, kontrol ve denetimi çalışmalarında eş güdüm sağlanarak, biyokaçakçılık ve biyokorsanlıkla mücadelenin ve geleneksel bilginin kayıt altına alınması ile ilgili koordinasyon oluşturulmasının amaçlandığı görülmektedir. Bunun yanı sıra biyolojik çeşitliliğin ekonomimize kazandırılması, genetik kaynaklarımıza dayalı fikri mülkiyet haklarından ülkemizin faydalanmasının önü açılması da diğer amaçlardandır. Söz konusu Yönerge'ye göre geleneksel bilgi "geleneksel yaşam içerisinde herhangi bir özellikli teknik alan ile sınırlanmayan, nesilden nesile geleneksel olarak devamı sağlanan bilgi, ustalık, beceri, tecrübe ve uygulamalar" olarak tanımlanmıştır. Biyokaçakçılık, herhangi bir canlının parçasının, türevinin, genetik kaynaklarının türevleri veya bütününün izin alınmadan veya izne aykırı olarak yabancı uyruklu kişiler ya da bunlar adına faaliyet gösterenler tarafından elde edilmesi veya bu kişilere temin edilmesi, genetik kaynakların veya genetik

the Convention will be held in our Country in the last quarter of 2022 and the Term-President for the Convention will be Turkey for the period of 2022-2024. Within this scope, The National Biodiversity Coordination Board was established with the Presidential Circular numbered 2019/15 which was published in the Official Gazette dated 2 August 2019 and The Directive on The National Biodiversity Coordination Board (The Directive) entered into force on 17 November 2020. It is seen that concepts such as "bio-smuggling", "bio-piracy", "traditional knowledge", and "genetic resource" are defined for the first time in our legislation under Article 3 entitled 'Definitions' of the Directive. It is seen that the purpose of the Board is to ensure coordination in the works of protection, control and supervision of biodiversity, and in struggle against bio-smuggling and bio-piracy, and registering traditional knowledge by sub-committees under its body. Furthermore, other purposes include bringing biodiversity into our economy and ensuring that our country can make use of intellectual property rights based on the genetic resources. According to the said Directive, traditional knowledge is defined

kaynaklara ait nükleik asit dizi bilgisi veya genetik kaynaklarla bağlantılı geleneksel bilgilerin erişim ve fayda paylaşımına aykırı olarak kullanılması olarak ifade edilmiştir. Biyokorsanlık ise genetik kaynaklar veya genetik kaynaklara ait nükleik asit dizi bilgisine veya genetik kaynaklarla bağlantılı geleneksel bilgilere izinsiz erişim veya amaç dışı kullanım sonucunda elde edilen sınai mülkiyet hakları gibi tekelleşmeye olanak veren uygulamalar ile genetik kaynaklar ve bağlantılı geleneksel bilgiler üzerindeki orijin ülke haklarının ihlali şeklinde tanımlanmıştır. Bu şekilde Yönerge ile biyokorsanlık, biyokaçakçılık, biyolojik çeşitlilik, genetik kaynaklar ve geleneksel bilgi gibi kavramların tanımları yapılarak da söz konusu olguların mevzuatımızda hukuki bir altyapıya kavuşturulduğundan bahsedilebilecektir. Ayrıca anılan Yönerge’de Kurul bünyesinde faaliyet gösterecek olan Hukuk Alt Kurulunun görevleri arasında biyolojik çeşitlilik, genetik kaynaklarımız ve ilgili geleneksel bilgilerle ilgili biyokaçakçılık, biyokorsanlık, erişim ve fayda paylaşımı konularında mevzuattaki boşlukların giderilmesinin sayıldığı görülmektedir. Bu itibarla, Kurulun gelecekte geleneksel bilginin korunması için yapılacak çalışmalar için de önem taşıdığı değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, Ülkemiz açısından da konuya ilişkin farkındalığın oluşması ve yapılan çalışmalar ile konunun uluslararası hukukun da gündemine paralel bir şekilde tartışılmaya devam edeceği değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, Avustralya örneğinde de açıklanmaya çalışıldığı üzere geleneksel bilginin korunması için ayrı bir sui generis koruma modelinin bir iyi uygulama örneği olarak öne çıktığı da ifade edilmelidir.

as “knowledge, craftsmanship, skills, experience and practices which are not limited to a specific technical field within the traditional life and are handed down from one generation to another, thus ensuring its persistence”. Bio-smuggling is defined as the acquisition of a part of any organism, its variations, derivatives of genetic resources or the whole of the organism by foreign people or people action on behalf of them, or provision to such people, without permission or against a received permission, and the use of genetic resources or knowledge on the sequence of nucleic acids regarding the genetic resources, or traditional knowledge related to the genetic resources against the access and benefit-sharing. On the other hand, bio-piracy is defined as the violation of rights on genetic resources and related traditional knowledge of the origin country with practices such as industrial property rights acquired as a result of access without permission to or misuse genetic resources or knowledge on the sequence of nucleic acids regarding the genetic resources, or traditional knowledge related to the genetic resources, having the possibility to lead to monopolisation. In this way, it can be said that the phenomenon in question obtained a legal infrastructure in our legislation thanks to this Directive with the definitions of concepts such as bio-piracy, bio-smuggling, biodiversity, genetic resources, and traditional knowledge. In addition, it is seen in the said Directive that the duties of the Legal Sub-Committee that will function under the Board include making up for the gaps in the legislation in relation to the access and benefit-sharing, bio-smuggling and bio-piracy regarding biodiversity, our genetic resources and the related traditional knowledge. In this respect, it is considered that the Board has an importance in the works that will be carried out for the protection of traditional knowledge in the future.

In conclusion, it is considered that this matter will continue to be discussed in parallel with the agenda of the international law with an increase in the awareness on this matter and works that are being carried out in our country. Within this scope, as is explained with the example of Australia, it should be stated that a separate sui generis protection model stands as a good practice example for the protection of traditional knowledge.

AB'DEN HABERLER NEWS FROM THE EU

Dijital Avrupa: AB Konseyi, Delil toplanması ve Tebligat Konularında Adli İşbirliğini Modernize Etmek için Yeni Kurallar Kabul Etti

Avrupa Birliği Konseyince, 4 Kasım 2020 tarihinde ilki delil toplanması ikincisi ise belgelerin tebliği olmak üzere yetkililer arasındaki adli işbirliğini dijitalleştirme yoluyla modernize etmek için iki yeni Tüzük Tasarısı kabul edilmiştir. Üzerinde uzlaşılan metinler nihai kabulü için Avrupa Parlamentosuna sunulacaktır.

Modernize edilen tüzükler, dijitalleşme ve modern teknolojinin imkânlarından yararlanarak sınır ötesi adli işlemlerin verimliliğini ve hızını artırmayı ve bu yolla taraflar için adalete ve adil yargılamaya erişimi geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Her iki Tüzük, Üye Devletler arasında belge ve taleplerin iletimi için birbirine bağlı ulusal bilgi teknolojileri sistemlerinden oluşan merkezi olmayan bir bilgi teknolojisi sisteminin zorunlu kullanımını içermektedir.

Belgelerin tebliğiyle ilgili olarak, yeni kurallara göre belgeler, önceden açık rızalarını vermiş olmaları halinde, başka bir Üye Devlette bilinen bir adresi olan muhataplara elektronik olarak ve doğrudan iletilebilecektir. Hizmet, nitelikli elektronik tescilli teslimat hizmetleri aracılığıyla veya ek koşullar altında e-posta ile gerçekleştirilebilecektir.

Yeni kurallar ayrıca, başka bir üye devlette bulunan bir tanığı, tarafı veya uzmanı dinlemeyi gerektiren delil toplama işlemlerinde video konferans veya diğer uzaktan iletişim teknolojilerinin kullanımını teşvik etmektedir.

Digital Europe: The Council of the EU adopted new rules to modernise judicial cooperation in taking of evidence and service of documents

On 4 November 2020, the Council of the European Union adopted two recast regulations, one on the taking of evidence and a second on the service of documents, to modernise cross-border exchanges between authorities through digitalisation. After reaching a political agreement, the texts will be submitted to the Parliament for their final adoption.

The modernised regulations seek to improve the efficiency and speed of cross-border judicial proceedings by taking advantage of digitalisation and the use of modern technology, and by these means to advance access to justice and fair trial for the parties.

Changes in both regulations include the mandatory use of a decentralised IT system, composed of interconnected national IT systems, for the transmission of documents and requests between member states.

Regarding the service of documents, under the new rules, the documents can be served electronically and directly to an addressee with a known address in another member state, when their express consent is given in advance. The service can be performed through qualified electronic registered delivery services or, under additional conditions, by e-mail.

The new rules also promote the use of video-conferencing or other distance communication technology in the taking of evidence which implies hearing a witness, party, or expert located in another member state.

AB'nin Yargı Sistemini Modernize Edecek Yeni Paket Kabul Edildi

Adalet erişim ve Üye Devletler arasında işbirliğini kolaylaştırmak, AB'nin Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Anlaşma'da yer alan özgürlük, güvenlik ve adalet alanının temel hedefleri arasındadır. Geçtiğimiz dönemde Komisyon ve Üye Devletler etkili adalet sistemine duyulan ihtiyacı kabul ederek adaletin dijitalleştirilmesine ilişkin adımlar atmışlardır. KOVİD-19 salgını ile birlikte, adalet erişimde gecikmeler ve engellerle karşılaşmış, uluslararası adli işbirliği de bundan etkilenmiştir. Bu durum, yargının dijitalleştirilmesine yönelik adımların hızlandırılması ihtiyacını artırmıştır. Vatandaşların ve işletmelerin adaletle çevrimiçi erişebilmeleri ihtiyacı açık hale gelmiştir. Bu ihtiyaç yargı kurumlarının davaları dijital olarak yürütmesi, tarafların ve avukatların dijital olarak bilgi ve belge değişimi yapması ve herkesin adaletle kolayca erişebilmesini kapsamaktadır.

Avrupa Birliği Komisyonu, 2 Aralık 2020 tarihinde AB adalet sistemlerini modernize etmek için bir girişimler paketini kabul etmiştir. Yeni paketin iki ana ayağı bulunmaktadır. Bunlardan ilki AB'de adaletin dijitalleştirilmesine ilişkin Bilgilendirme, ikincisi ise Avrupa yargı eğitimine ilişkin yeni stratejidir. Dijital adaletle ilişkin araçlar ulusal düzeyde Üye Devletlerin ulusal adalet sistemlerini dijital çağa doğru ilerletmeleri için daha fazla desteklemeyi, AB düzeyinde yetkili makamlar arasındaki AB sınır ötesi adli işbirliğini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Bunlar arasında özellikle kamu yargı hizmetlerinin daha da dijitalleştirilmesi, güvenli ve yüksek kaliteli uzaktan iletişim teknolojisinin (video konferans) kullanımının teşvik edilmesi, ulusal veri tabanlarının ve

New package was adopted for modernising EU justice systems

Access to justice and facilitating cooperation between the Member States are among the main objectives of the EU's area of freedom, security, and justice enshrined in the Treaty on the Functioning of the European Union. In the past decade, the Commission and the Member States have acknowledged the need for effective justice systems and have taken a number of initiatives as regards the digitalisation of justice. With the COVID-19 pandemic, there have been delays and obstacles to access to justice, and international judicial cooperation has adversely been affected. This situation has highlighted the need to accelerate the digitalisation of justice. There is a clear need for online access to justice in terms of the citizens and businesses. This need covers reforms to digitalise judicial institutions' handling of cases, parties' and lawyers', exchange of information and documents, and continued easy access to justice for all.

On 2 December 2020, the European Commission adopted a package of initiatives to modernise the EU justice systems. The two main pillars of the new package are the Communication on the digitalisation of justice in the EU, and the new Strategy on European judicial training. These digital justice tools aim at further supporting Member States to move ahead of their national justice systems towards the digital era at the national level and at improving EU cross-border judicial cooperation between competent authorities at the European level. This would concern in particular further digitalising public justice services, promoting the use of secure and high-quality distance commu-

kayıtların birbirine bağlanmasının kolaylaştırılması ve yetkili makamlar arasında güvenli elektronik aktarım kanallarının kullanılmasının teşvik edilmesi yer almaktadır. Avrupa yargı eğitimi ile Komisyon, hâkimleri, savcılar ve hukuk mesleği yürüten diğer kişileri dijitalleşme gibi 21. yüzyılın zorluklarına karşı hazırlamaktadır. Bu strateji ayrıca, hukukun üstünlüğü, temel haklar ve karşılıklı güvene dayalı ortak bir Avrupa yargı kültürünü teşvik etmeyi hedeflemektedir.

AB yargı sisteminin dijitalleştirilmesine ilişkin olarak dört araç sunulmaktadır.

Bunlar:

Sınır ötesi adli işbirliğinde dijitalin varsayılan seçenek haline getirilmesi: Uluslararası adli işbirliği dâhil birçok adli işlem kâğıt ve posta yoluyla yürütülmektedir. Avrupa Komisyonu, hukuki, ticari ve cezai konularda uluslararası adli işbirliği usullerini dijitalleştirmeye yönelik bir yasa teklifi üzerinde çalışacaktır.

Sınır ötesi suçla mücadele: Eurojust'ın Vaka Yönetim Sisteminin güncellenmesi ve buna ek olarak, Avrupa Savcılığı Ofisi (European Public Prosecutor's Office-EPPO) ile Europol arasında bağlantı kurulması gündemdedir. Komisyon 2021 yılında sınır ötesi terörizm vakalarında dijital bilgi alışverişi ve bir Ortak Soruşturma Ekipleri İşbirliği Platformunun kurulmasına ilişkin yasal girişimleri de sunacaktır.

Bilgiye daha iyi erişim: Üye Devletlerin sicillerini dijitalleştirmeleri ve bunları birbirlerine bağlı hale getirme yönünde çalışmalar yürütmeleri beklenmektedir.

Uluslararası adli işbirliğinde bilgi teknolojileri araçlarının kullanılması: Sadece bazı Üye Devletler tarafından kullanılan e-CODEX'in (Çevrimiçi Veri Alışverişi Yoluyla e-Adalet İletişimi) uluslararası adli işbirliğinde güvenli dijital iletişim için standart haline getirilmesi amaçlanmaktadır. 1 Temmuz 2023

nication technology (videoconferencing), facilitating the interconnection of national databases and registers, and promoting the use of secure electronic transmission channels between competent authorities. As regards European judicial training, the Commission equips judges, prosecutors, and justice professionals for the challenges of the 21st century, such as digitalisation. It further aims at promoting a common European judicial culture, based on the rule of law, fundamental rights, and mutual trust.

There are four tools presented related with the digitalization of the EU justice system. These tools are as follows:

Making digital the default option in cross-border judicial cooperation: To date, many judicial proceedings, including international judicial cooperation, still take place with paper and by post. The European Commission will work on a legislative proposal to digitalise cross-border judicial cooperation procedures in civil, commercial, and criminal matters.

Fighting cross-border crime: The Case Management System of Eurojust needs to be updated and in addition, the amendments to the Europol mandate will introduce a link between EPPO (European

Public Prosecutor's Office) and Europol. In 2021, the Commission will also present legislative initiatives on digital information exchange on cross-border terrorism cases and on the establishment of a Joint Investigation Teams Collaboration Platform.

Better access to information: It is expected from the Member States to strive to digitalise their registers and work towards their interconnections.

IT tools for international judicial cooperation: It is intended to make e-CODEX (e-Justice Communication via Online Data Exchange), which is used only by some Member States, as a standard for secure digital communication in international judicial coopera-

Bilgiye Daha İyi Erişim

itibariyle, Komisyon bu sistemi eu-LISA Ajansına devretmeyi planlamaktadır. Bu konuda kullanılan bir diğer dijital araç ise, bazı Üye Devletlerin Avrupa soruşturma emirlerini, karşılıklı adli yardım taleplerini ve bunlarla ilişkili kanıtları posta yerine dijital formatta hızlı ve güvenli bir şekilde değiştirmek için kullandıkları e-EDES'tir (e-kanıt dijital değişim sistemi). Komisyon, tüm Üye Devletleri e-EDES'e bağlanmaya teşvik etmektedir.

AB yargı eğitimi bakımından ise, hukukçulara yönelik eğitimin kapsamı dijitalleşme ve yapay zekâyı kapsayacak şekilde genişletilmektedir. Böylece, hukukçular, 21. yüzyılın zorluklarıyla yüzleşmek için gereken bilgi ve becerilerle donatılmaktadır. Bu kapsamda, 2024 yılına kadar hâkim ve savcılarının % 65'inin ve avukatların % 15'inin AB hukuku konusunda yıllık olarak eğitilmesi hedeflenmektedir. Strateji aynı zamanda Batı Balkanlar ve diğer AB ortağı ülkeler, Afrika ve Latin Amerika'daki hukukçuları da desteklemektedir. Buna ek olarak, AB hukuku ile ilgili eğitim kurslarının yer alacağı Avrupa Eğitim Platformu 2 Aralık'ta test aşaması olarak faaliyetine başlamıştır. 2021 yılında platformun tam faaliyete geçmesi beklenmektedir.

tion. As of 1 July 2023, the Commission entrusts this system to the Agency eu-LISA. Another digital tool is eEDES (e-evidence digital exchange system), which some Member States use to swiftly and securely exchange European Investigation Orders, mutual legal assistance requests, and associated evidence in digital format instead of by post. With this legislative proposal, the Commission encourages all Member States to connect to eEDES.

In terms of EU judicial training, the scope of training for legal professionals is expanded to include digitalization and artificial intelligence. Thus, lawyers are equipped with the knowledge and skills needed to face the challenges of the 21st century. In this context, it is aimed that, in this context, it is aimed to train 65% of judges and prosecutors and 15% of lawyers on EU law annually until 2024. The strategy also supports justice professionals in the Western Balkans and in other EU partner countries, in Africa and Latin America. In addition, the European Training Platform, where training courses on EU law will take place, started its activities as a test phase on December 2. In 2021, the platform is expected to be fully operational.

KOVID-19 DÖNEMİNDE RUH SAĞLIĞININ KORUNMASI İÇİN STRESLE BAŞA ÇIKMA YÖNTEMLERİ

I. GİRİŞ

Bilindiği üzere, 2020 yılı Kovid-19 salgını çerçevesinde olumsuz gelişmelerin yaşandığı bir yıl olarak hafızalarda yerini aldı.

Esasen insanlık tarihinde son yirmi yılda SARS, MERS, kuş gribi, domuz gribi(H1N1) gibi birçok salgınla mücadeleye edilmiştir. Şimdi ise karşımızda 2020'nin başından itibaren 1 milyondan fazla insanın yaşamını yitirmesine sebep Kovid-19 salgını bulunmaktadır. En son insanlığa bu kadar zarar veren salgın hastalık 100 sene kadar önce görülen, yıllar süren ve 50 milyona yakın insanın hayatını kaybetmesine sebep olan İspanyol gribi olmuştur.

Yeni tip Kovid-19 virüsünün yol açtığı Korona hastalığı, Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından Aralık 2019 tarihinden itibaren bulaşıcı hastalık olarak tanımlanmış, sosyal ve ekonomik etkileri sonucu yaşam koşullarını kökten değiştirerek milyarlarca insanın fiziksel ve ruhsal sağlığı üzerinde derin izler bırakmıştır.

II. KORONAVİRÜSÜN ORTAYA ÇIKARDIĞI PSİKOLOJİK SIKINTILAR VE KAYGI

Salgın hastalıkların bireyin içinde bulunduğu koşullara göre değişen; kişinin psikolojik durumu, aile ilişkileri, toplumsal yaşamı ve ekonomik hayatı üzerinde farklı düzeylerde etkiler bırakan olumsuz sonuçları olduğu bilinmektedir. Bireyler bu süreçte fiziksel güvenlik duygusunu, gündelik rutinini, mesleğini, gelecek algısını, yaşam üzerindeki kontrolünü, sevdiklerini ve yakınlarını kaybedebilmekte ve kayıp duygusunu maddi ve manevi biçimlerde yaşayabilmektedir. Bu kayıplar ya da değişiklikler sonucu kişiler şok, öfke, asabiyet ve tahammülsüzlük, aşırı evham gibi duygusal tepkiler verebilecekleri gibi kendisine ve sevdiklerine virüs bulaşacağı gibi önlenemeyen tekrarlayıcı düşünceler, kronik yorgunluk/bitkinlik,

I. INTRODUCTION

As it is known, the year 2020 took its place in memories as a year in which negative developments have been experienced within the framework of the Covid-19 outbreak.

In fact, many outbreaks such as SARS, MERS, bird flu, swine flu (H1N1) have been fought in the past two decades in the human history. Now, we have the Covid-19 outbreak which caused more than 1 million people to die since the beginning of 2020. The last outbreak that harmed mankind so much was the Spanish flu, which was seen 100 years ago, lasting for years and caused the death of nearly 50 million people.

Corona disease caused by the new type of Covid-19 virus has been defined as an epidemic disease by the World Health Organization (WHO) as of December 2019, and it has left deep marks on the physical and mental health of billions of people by radically changing the living conditions as a result of its social and economic effects.

II. PSYCHOLOGICAL PROBLEMS AND ANXIETY CAUSED BY THE CORONAVIRUS

It is known that epidemic diseases have negative consequences that vary according to the conditions of the individual and have different effects on the psychosocial well being family relations, social life and economic life of the person. Within this period, individuals can lose their sense of physical security, daily routine, occupation, future perception, feeling of control over life, loved ones and relatives, and experience the feeling of loss in material and psychosocial ways. As a result of these losses or changes, people may give emotional reactions such as shock, anger, irritability and intolerance, excessive anxiety, and may have unavoidable repetitive thoughts such as infection of themselves and their loved ones, or they may show different acute stress responses such as chronic fa-

METHODS OF COPING WITH STRESS FOR THE PROTECTION OF MENTAL HEALTH IN THE COVID-19 PERIOD

aşırı uyuma/ uyuyamama, sosyal ilişkilerde geri çekilme, aile üyeleriyle çatışma, ilişkilerdeki sorunların daha da büyümesi ya da Kovid-19 salgınına hatırlatan uyaranlardan kaçınma gibi farklı akut stres tepkileri gösterebilmektedir. Salgın durumlarında bireylerin duygularını kontrol etmekte güçlük yaşaması, yeni yaşam koşullarına uyum sağlamakta zorlanması, dolayısıyla yoğun kaygı ve stres yaşaması beklenen bir durumdur.

İnsanların korku ya da panik duygularını hissetmelerinin birçok sebebi vardır. Belirsizlik olumlu ve olumsuz yaşam deneyimlerinde insan için öngöremediği ve kontrol edemediği bir durumdur; korku, endişe ve panik duygularına neden olabilir. Günlük hayatımızda sahip olduğumuz bir rutin vardır ve çoğu zaman ertesi gün neler olacağını aşağı yukarı öngörebiliriz. İçinde bulunduğumuz salgın ise alışageldiğimiz hayat döngümüzü bozmakta ve belirsizliklere yol açmaktadır. Virüse bağlı gizem ve belirsizlikler temel bir insan korkusu olarak kabul edilen “bilinmeyenden korkmaya” neden olur. İşte salgın ile yaşanan bu etkenler insanı tam da anksiyete kavramını karşılar nitelikteki durumlara sokmaktadır, sonu gelmeyen belirsizlikler, insan hayatını tehdit eden durumlar, hayat rutininin tamamen değişmesi, insanın kontrol edemeyeceği sayısız durumlar zinciri... İnsanın kendisinin ve sevdiklerinin yaşamına, eğitimine, mesleğine, ekonomik durumuna, sosyal yaşantısına kadar yaşamının her alanında bir tehdit oluşturmaktadır süreç.

Gösterilen stres belirtilerinin şiddetini ve süresini bireyin yaşı, mesleği (sağlık çalışanı veya emniyet mensubu olma, işinin pandemiden yoğun şekilde etkilenmesi gibi), geçmişte herhangi bir psikiyatrik tedavi görüp görmediği, sahip olduğu bireysel, sosyal ve ekonomik kaynaklar ile salgınla birlikte yaşadığı kaybın düzeyi önemli ölçüde etkilemektedir. Zaman geçtikçe, alınan önlemlere ve salgının yayılma hızının azalmasına bağlı olarak bu yoğun duyguların şidde-

tigue, excessive sleep/insomnia, regression in social relationships, conflict with family members, growing the problems in relationships or avoiding stimulus reminding the Covid-19 outbreak. In epidemic situations, it is an expected situation for individuals to have difficulties in controlling their emotions, to have difficulty in adapting to new living conditions, and therefore to experience intense anxiety and stress.

There are many reasons why people feel fear or panic. Uncertainty is a situation that people cannot predict and control in positive and negative life experiences; it can cause feelings of fear, anxiety, and panic. There is a routine we have in our daily life and we can often predict more or less what will happen the next day. However, the outbreak we experience disrupts our usual life cycle and causes uncertainties. Virus-related mysteries and uncertainties cause “fear of the unknown”, which is accepted as a basic human fear. Here, these factors experienced with the outbreak put people in situations that totally meet the concept of anxiety: endless uncertainties, situations that threaten human life, a complete change of life routine, a chain of countless situations that people cannot control...The process poses a threat in every aspect of a person's life, from the life of himself and his loved ones, to his education, profession, economic status, and social life.

The severity and duration of the stress symptoms shown are significantly related on the individuals' age, profession (being a healthcare worker or law enforcement member, his/her job being heavily affected by the pandemic), whether they have received any psychiatric treatment in the past, their personal, social and economic resources, as well as the level of loss they have experienced due to the outbreak. As time passes, it is expected that these intense emotions will decrease in severity due to the measures taken and the decrease in the rate of spread of the outbreak. The anxiety we experience in this period is

tini azaltması beklenir. Bu süreçte yaşadığımız kaygı belli bir şiddete kadar fonksiyoneldir, bizlere tehlikelerden korunmak, canlılığımızı devam ettirmek ve önlem almak için gerekli olan enerjiyi ve motivasyonu sağlar ancak bazı durumlarda ortaya çıkan akut stres tepkileri kronikleşme eğilimi gösterir, depresyon ve anksiyete belirtileri etkilerini kaybetmek yerine psikiyatrik tanı alacak boyuta gelebilir.

Şekil 1. Koronavirüs Kaygısının Kısır Döngüsü

Tüm bunların yanında bu panik durumunu alevlendiren başka bir etken ise insanların birbirleriyle ve sosyal medyada etkileşimleriyle ortaya çıkan bilgi kirliliğidir. Bir film senaryosu gibi hayatımıza giren Koronavirüsün yarattığı belirsizlik insanları bilgi almak için takıntılı bir takip sürecine itmektedir. Kaynağı ve doğruluğu belli olmayan, yoğun ve sürekli felaket haberleriyle beslenen insan, bu bilgilerle ne yapacağını şaşırıp tekrar belirsizliğe sürüklenmekte ve bu döngünün içinde kaybolmaktadırlar.

III.SALGININ GETİRDİĞİ STRESLE BAŞA ÇIKMAK İÇİN ÖNERİLER

İçinde bulunduğumuz durum küresel bir salgın olduğundan yaşadığımız kaygıyı tamamen yok etmek mümkün olmamakla birlikte fiziksel sağlığımızı korumak için aldığımız önlemler gibi ruh sağlığımızı korumak ve stresle başa çıkabilmek için de önlemler almamız gerekir.

Kovid-19 döneminde ruh sağlığını korumak ve stresle başa çıkmak için çeşitli öneriler sunmak mümkündür. Bu öneriler:

- Evde yapılabilecek bir hobi edinmek. Böylece kötü stresi azaltabilir, kendinizi geliştirmek için motivasyon sağlamanız mümkün olabilir.
- Kronik stresin, korku ve paniğin bağışıklık sistemini zayıflattığını ve baskıladığını unutmayın. Bağışıklık sistemimiz iyi çalışmadığında hastalık adayı haline gelebiliriz.
- Değiştiremeyeceğimiz ya da kontrol edemeyeceğimiz şeyleri düşman gibi görmek yerine uyum sağlamak, hayatımızın bir parçası olarak görmek, tedbirleri uy-

functional up to a certain severity, it provides us with the energy and motivation to protect us from dangers, maintain our vitality and take precautions, but in some cases, acute stress reactions tend to become chronic depression and anxiety symptoms may come to a level that require a psychiatric help rather than losing their effects.

Figure 1. The Vicious Circle of Coronavirus Anxiety

In addition to all these, another factor that increase this panic situation is the information pollution caused by people's interactions with each other and on social media. The uncertainty created by the coronavirus, which entered our lives like a movie script, pushes people to an obsessive behaviours to get information. People who feed on intense and continuous disaster news of unknown origin and accuracy are confused about what to do with this information and are dragged into uncertainty again and lost in this cycle.

III.SUGGESTIONS FOR MANAGING THE STRESS CAUSED BY THE OUTBREAK

Since the situation we are in is a global outbreak, it is not possible to completely eliminate the anxiety we are experiencing, but we should take measures to protect our psychosocial well being and cope with stress, just like the measures we take to protect our physical health.

It is possible to offer various suggestions to protect psychosocial well being and cope with stress in the Covid-19 period. These suggestions are as follows:

- To take up a hobby that can be done at home. So you can reduce negative stress and provide motivation to improve yourself.
- Remember that chronic stress, fear and panic weaken and suppress the immune system. When our immune system is not working well, we can become disease candidates.
- To adapt to things that we cannot change or control, instead of seeing them as enemies, to see them as a part of our lives, to continue our routine work by taking precautions will help to reduce anxiety automatically over time.

gularak rutin işlerimize devam etmek anksiyetenin zamanla kendiliğinden azalmasına destek olacaktır.

- Fiziksel mesafeyi korurken bir yandan da sosyal bağları güçlendirmek, sosyal ilişkilerimizi muhafaza etmek ve sosyal işbirliğine açık olmak önem taşımaktadır.
- Beslenme ve uyku düzenine dikkat etmek.
- Güvenilir kaynaklardan haberler edinmek. Günümüz bir enformasyon çağıdır ve birey çok farklı kaynaklardan birbirinden farklı pek çok bilgiye maruz kalmaktadır. Bu süreçte edinilen bilgileri teyit etmek, bilhassa sosyal medyada yayılan her bilgiye itibar etmemek doğru bir yaklaşım olacaktır.
- Hastalıkla ilgili gündeme gereğinden fazla maruz kalıyorsanız bunu kontrol altına almak.
- Sosyal bağlarınızı telefonla arama, görüntülü konuşma ya da mesajlaşma ile devam ettirmeye gayret göstermek. Arkadaşlarınız ve aile bireyleriniz ile görüşerek onlara sosyal destek sunduğunuz gibi kendiniz de duygu ve düşüncelerinizi paylaşarak stresle daha iyi başa çıkabilirsiniz.
- Kendinize uygun bir egzersiz çeşidini düzenli olarak yapmak. Kaygıyla başa çıkmanın en etkili yollarından biri fiziksel aktiviteler yapmaktır. Düzenli ve sistemli yapılan sporun endorfin, dopamin ve serotonin gibi mutluluk hormonları salgılanmasını artırdığını unutmayın.
- Mutluluk ve olumlu duyguları hissetmenin bir yolu da başkalarını mutlu etmektir. İyilik yapmak sosyal ilişkileri artırdığı gibi pozitif düşünmeyi, yaşam doyumunu da artırır. İyilik yapmak için büyük şeylere gerek olmadığını gülümseyerek işe başlayabileceğinizi hatırlayın.
- Bazı kırılgan kişilik yapıları ve sağlık endişesi fazla olan kişiler bu süreçten daha fazla etkilenebilir. Sorunlarımızı kendimiz ve çevremizin yardımıyla aşmıyorsak profesyonel destek almalıyız.

IV.SONUÇ

Yaşamımızın dünyada meydana gelen değişikliklerden yoğun şekilde etkilendiği bu dönemde psikolojik sağlamlığımızı korumak her zamankinden zor görünüyor olabilir ancak değiştiremeyeceğimiz şeyleri kabul etmek ve diğerlerine ve kendimize karşı nezaketle muamele etmek bir başlangıç noktası oluşturacaktır. Bu zor dönemde yürütülen sağlık çalışmalarına güvenmek, her şeyi kontrol altında tutamayacağımızı bilmek ama tedbirlerimizi elden bırakmamak bu dönemi en hafif şekilde atlattırma yardımcısı olacaktır. Herkese sağlıklı ve mutlu günler diliyoruz.

• While maintaining physical distance, it is important to strengthen social bonds, preserve our social relations and be open to social cooperation.

- Paying attention to nutrition and sleep patterns.
- Getting news from reliable sources. Today is an information age and the individual is exposed to many different information from many different sources. It would be a correct approach to confirm the information obtained in this process and not to rely on every information, especially spread on social media.
- If you are being over exposed to the agenda about the disease, getting it under control.
- Trying to maintain your social bonds with phone calls, video calls or texts. By meeting with your friends and family members, you can offer them social support, as well as share your feelings and thoughts, and cope better with stress.
- Regularly doing a type of exercise that suits you. One of the most effective ways to deal with anxiety is to do physical activities. Remember that regular and systematic exercise increases the secretion of happiness hormones such as endorphins, dopamine and serotonin.
- One of the ways to feel happiness and positive emotions is to make others happy. Doing favor increases social relations as well as positive thinking and life satisfaction. Remember that you don't need big things to do a favor, you can just start with a smile.
- People with some fragile personality structures and high health concerns may be more affected by this period. If we cannot overcome our problems with the help of ourselves and our environment, we should seek professional help.

IV.CONCLUSION

In this period when our lives are heavily influenced by the changes in the world, preserving our psychological resilience may seem more difficult than ever, but accepting what we cannot change, as well as treating others and ourselves kindly will be a starting point. Trusting the health studies carried out in this difficult period, knowing that we cannot keep everything under control but+ not letting go of our measures will help us get through this period in the lightest way.

We wish healthy and happy days.

Berdal ARAL

KÜRESEL GÜVENLİKTEN KÜRESEL TAHAKKÜME
FROM GLOBAL SECURITY TO GLOBAL DOMINATION

Uluslararası hukuk ve insan hakları alanındaki çalışmaları ile tanınan İstanbul, Medeniyet Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü, Öğretim Üyesi Prof.Dr. Berdal Aral, 2016 yılında okuyucusu ile buluştuğu, 330 sayfadan müteşekkil “Küresel Güvenlikten Küresel Tahakküme: BM Güvenlik Sistemi ve İslam Dünyası” adlı eserinde, başta Güvenlik Konseyi olmak üzere, Birleşmiş Milletler örgütü karar mekanizmaları ile İslam dünyası arasında süregelen ilişkiyi, Soğuk Savaş sonrasında günümüze somut örneklerle ele almaktadır. Kuruluş amacı “uluslararası barış ve güvenliği sağlamak” olan bir örgütün dünya nüfusunun yaklaşık dörtte birini oluşturan Müslümanların yaşadıkları coğrafyaya ilişkin çelişkili duruşu, BM Güvenlik Konseyi kararları temelinde ele alınmaktadır. Müslümanların temsil ettiği nüfus, yüzölçümü, ekonomik ve askeri potansiyele mukabil, veto yetkisiyle mücehhez Güvenlik Konseyi üyeleri arasında temsilcileri addedilebilecek bir üye devletin bulunmadığı hususu, “Dünya, 5’ten Büyüktür (The World is Bigger Than Five)” doktrini ile uyumlu bir şekilde okuyucuya aktarılmaktadır. Bu bağlamda eser, yalnız bir durum tespiti yapmanın ötesinde, somut çözüm önerilerini de ortaya koymaktadır. Kuruluş amacına uygun biçimde BM Örgütünün karar alma süreçlerinin daha adil ve demokratik bir yapıya kavuşturulması, Güvenlik Konseyinin yıllar içinde Genel Kuruldan devraldığı yetkilerin yeniden ele alınarak Genel Kurula aktarılması ve Güvenlik Konseyinin küresel barış için artık tehdit haline gelmiş tekelinin kırılması, eserin temennileri arasında yer almaktadır.

In his book, titled as “From Global Security to Global Domination: United Nations Security System and Islamic World” and published in 2016, which consists of 330 pages; the Academician Prof. Berdal Aral from Istanbul Medeniyet University - the Department of International Relations, known as his studies in the fields of international law and human rights, discusses continuous relations between the decision-making mechanisms of the United Nations organization, especially the Security Council, and the Islamic World with concrete examples from the Cold War until today. The contradictory position of organization, the aim of which is “to maintain international peace and security”, towards the geography, where the Muslims - constituting nearly the one fourth of the world population - live, is addressed based on the resolutions of the UN Security Council. The fact that there is not any member state, which is regarded as the representative of the Muslims and which is equivalent to the population, surface area, economic and military potential represented by the Muslims, among the members of

the Security Council equipped with the veto power is conveyed to the readers in line with the doctrine “The World is Bigger Than Five”. In this regard, the book not only determines the current situation, but also puts forward concrete solution suggestions. The desires of the book are the transformation of the decision-making mechanisms of the UN organization into a fairer and more democratic structure in line with its establishment purposes, the transfer of authorities withdrawn from the General Assembly by the Security Council within the years to the General Assembly again and the elimination of the monopoly the Security Council, which has become a threat for the global peace recently.

BERDAL ARAL

**KÜRESEL
GÜVENLİKTEN
KÜRESEL
TAHAKKÜME**
BM GÜVENLİK SİSTEMİ
ve İSLAM DÜNYASI

Dr. Tamer SOYSAL

TARIMDA BİYOTEKNOLOJİ UYGULAMALARI VE PATENT HAKLARI
AGRICULTURAL BIOTECH PATENT LAW

Artan dünya nüfusunun beraberinde getirdiği tarım yapılabılır alan sayısının azalması, sanayi kaynaklı hava kirliliği, bozulan küresel iklim ve sağlıksız genetik kalıtım gibi sorunlar tarım uygulamalarında verimin arttırılması zorunluluğunu doğurmuştur. Avrupa Birliği de bu amaçla Yeşil Mutabakat (Green Deal) adı verilen süreci başlatmıştır. Bu durum genetik mühendisliği, doku kültürü ve canlıların genetiğinin değiştirilmesi gibi bilimsel araç ve tekniklerin kullanıldığı tarımsal biyoteknolojinin önemini giderek artmasına ve bu bilim dalının günümüzde olduğu gibi, geleceğin de en çok tartışılan bilim dallarından biri haline gelmesine sebep olduğu görülmektedir. Aralık 2020'den bu yana tüm dünyada yaşanan Covid-19 pandemisi de, biyoteknoloji ve gen teknolojilerinin önemini bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Dr. Tamer Soysal tarafından yazılan, 688 sayfadan teşekkül eden ve ilk baskısı Mayıs 2019 tarihinde yapılan eser ile uluslararası hukukun en güncel ve tartışılan konularından biri olan tarımsal alanda biyoteknolojik uygulamalar konusunun patent hukuku yönünden boyutu ortaya konulmaktadır. Yazar tarafından, biyoteknoloji endüstrisindeki fikri mülkiyet konularına ilişkin bir analiz niteliği de taşıyan çalışmayla, genetiği değiştirilmiş bitkilerin patentlenebilir olup olmadığı konusu teknik ve hukuki açıdan incelenmektedir. Oldukça kapsamlı olarak hazırlanan eser, tarımsal biyoteknoloji ve patent hakları konusunu altı bölüm halinde ele almaktadır. Bu kapsamda yeşil devrim, biyolojik korsanlık, canlıların patentlenmesi, genetik mühendislik, biyoteknoloji ve CRISPR teknikleri, genetiği değiştirilmiş organizmaların (GDO) risk ve faydaları, İslami açıdan GDO'lu ürünler, GDO ve Açlık ilişkisi gibi konular başarıyla işlenmektedir.

Eser, disiplinler arası yaklaşımla fikri mülkiyet korumasını biyoteknolojide yaşanan güncel gelişmelerle birlikte yasal, ticari ve kamu politikası açılarından ele almaktadır. Bu yönüyle eser, sadece hukukçular için değil, aynı zamanda biyoteknolojinin herhangi bir dalında çalışan ve biyoteknoloji sektöründeki fikri mülkiyet ile kesişim alanlarındaki son gelişmeler hakkında genel bir bakış açısı edinmek isteyen tüm ilgililer için oldukça faydalı bir başvuru kaynağı niteliği taşımaktadır.

The necessity of increasing the yields in the agricultural practices has arisen because of the problems such as the decrease in the farming areas brought about by the increasing population around the globe, the air pollution caused by the industry, the deterioration in the global climate and the unhealthy genetic inheritance. Therefore, the European Union initiated the process named the Green Deal. It is seen that agricultural biotechnology, which uses scientific tools and techniques such as genetic engineering, tissue culture, and the modification of the genetics of living things, has become one of the most discussed branches of science in the future, as it is today. The Covid-19 pandemic experienced across the world since December 2020 has revealed the importance of biotech and gen technology once again.

This book, written by Tamer Soysal, PhD, consists of 688 pages and was published in May 2019, and it presents agricultural biotech practices, one of the most current and discussed subjects in international law, from the perspective of patent law. In this work, which is also an analysis of the intellectual property issues in the biotech industry, the author deals with whether the genetically modified plants could be patented in technical and legal terms. This quite comprehensive work addresses the subject of agricultural biotech and the patent rights under six parts. In this regard, the subjects such as the green revolution, biopiracy, patenting the living things, genetic engineering, biotech and CRISPR techniques, risks and benefits of the genetically modified organisms (GMO), GMO in Islamic terms, GMO and the Hunger Relation are discussed successfully.

The book discusses intellectual property protection with an interdisciplinary approach along with the recent developments in the biotech, as well as, from the perspectives of the law, agriculture, commerce and the public policy. On this sense, the book is a useful reference guide not only for those from the legal profession but also for the interested persons who work in any branch of biotechnology and who wish to gain a general perspective concerning the recent developments in the common areas of the biotech sector and the intellectual property.

GENEL MÜDÜRLÜĞÜMÜZ'DEN

DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
DIRECTORATE GENERAL FOR FOREIGN RELATIONS & EU AFFAIRS

YENİ GÖREVE BAŞLAYANLAR

Psikolog Hasan ATMACAOĞLU,
Şube Müdürü Hasan KÜÇÜKKANDEMİR,
İstatistikçi Burcu SALAN,
Genel Müdürlüğümüzde göreve başlamışlardır.

Arkadaşlarımıza hoş geldiniz der, yeni görevlerinde başarılar dileriz.

GÖREVE YÜKSELENLER

Dr. Tamer SOYSAL
AB Proje Uygulamaları Dairesi Başkanı,
Nursal ERDEM
Daire Başkanı,
Emrah ÖZKAN
Daire Başkanı olarak atanmışlardır.

Arkadaşlarımıza başarılarının devamını diliyoruz.

BİRİNCİ SINIF OLAN TETKİK HÂKİMLERİ

Tetkik Hâkimi Yahya Kemal AKSU
terfi ederek birinci sınıf olmuştur.

Arkadaşımıza başarılarının devamını diliyoruz.

BİRİNCİ SINIFA AYRILAN YÖNETİCİ VE TETKİK HÂKİMLER

Adalet Müşaviri Yavuz ERASLAN,
Daire Başkanı Bayram ERDAŞ,
Tetkik Hâkimi Zehra Cansu ORHAN,
Tetkik Hâkimi Hikmet YILDIZ,
Tetkik Hâkimi Recep AKBAYIR,
Tetkik Hâkimi Didem Uyar USTALİ
terfi ederek birinci sınıfa ayrılmışlardır.

Arkadaşlarımıza başarılarının devamını diliyoruz.

NEWLY APPOINTED PERSONNEL TO THE MINISTRY

Psychologist Hasan ATMACAOĞLU,
Branch Chief Hasan KÜÇÜKKANDEMİR,
Statistician Burcu SALAN,
have been appointed to the General Directorate.

We take this opportunity to welcome them and wish them success in their new posts.

PROMOTED PERSONNEL

Dr. Tamer SOYSAL has been appointed as Head of Department for Implementation of EU Projects,
Nursal ERDEM
has been appointed as Head of Department,
Emrah ÖZKAN has been appointed as Head of Department.

We wish them continued success.

RAPPORTEUR JUDGES BECOMING THE JUDGE IN FIRST CATEGORY

Rapporteur Judge Yahya Kemal AKSU
have been promoted and become the judge in first category.

We wish him continued success.

MANAGERS AND RAPPORTEUR JUDGES DESIGNATED AS FIRST CATEGORY

Legal Counselor Yavuz ERASLAN,
Head of Department Bayram ERDAŞ,
Rapporteur Judge Zehra Cansu ORHAN,
Rapporteur Judge Hikmet YILDIZ,
Rapporteur Judge Recep AKBAYIR,
Rapporteur Judge Didem Uyar USTALİ have
been promoted and designated as first category.

We wish them continued success.

FROM THE DIRECTORATE GENERAL

DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
DIRECTORATE GENERAL FOR FOREIGN RELATIONS & EU AFFAIRS

BAŞKA GÖREVE ATANANLAR

Genel Müdür Yardımcısı Hülya ÇETİN
Ankara Bölge Adliye Mahkemesi
Cumhuriyet Savcısı olarak,
Zabıt Kâtibî Aliye KARACA
Yozgat Şefaati Adliyesine,
Zabıt Kâtibî Yağmur Leyla AYDIN
İcra Müdür Yardımcısı olarak,
Pedagog Naciye Gizem ÇOBAN
Adalet Akademisi Başkanlığına,
Sosyal Çalışmacı Aslı YÜZEL
Bakırköy Metris T Tipi
Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna atanmışlardır.

***Arkadaşlarımıza yeni görevlerinde
başarılar diliyoruz.***

GÖREVİNDEN AYRILANLAR

Bilgisayar İşletmeni Şerafettin ÖZTÜRK,
Emekli Olmuştur.

**Kendisine yeni hayatında
mutluluklar dileriz.**

PERSONNEL ASSIGNED TO OTHER POSITIONS

Deputy General Director Hülya ÇETİN
has been appointed as Public Prosecutor
at Ankara Regional Court of Justice,

Court Clerk Aliye KARACA
has been appointed to Yozgat Şefaati
Court House,

Court Clerk Yağmur Leyla AYDIN has
been appointed as Assistant Bailiff,

Pedagogue Naciye Gizem ÇOBAN has
been appointed to the Presidency of
Justice Academy,

Social Worker Aslı YÜZEL has been
appointed to Bakırköy Metris T Type
Closed Penitentiary.

***We wish them success in their new
posts.***

RETIRING PERSONNEL

Computer Operator Şerafettin
ÖZTÜRK,

has retired.

We wish him all the best.

DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

DIRECTORATE GENERAL FOR FOREIGN RELATIONS & EU AFFAIRS

Adalet Bakanlığı Ek Binası
Namık Kemal Mah. Milli Müdafa Caddesi No:22
Kızılay - Çankaya / ANKARA

www.diabgm.adalet.gov.tr

Twitter @diabgm_tr @diabgm_en

Baskı: Ankara Açık Ceza İnfaz Kurumu Matbaası
Adres: İstanbul Yolu 13.km Şaşmaz Hava Müzesi Karşısı Şaşmaz / ANKARA
Tel: 0.312 278 76 10 - Fax: 0.312 278 25 68 Mail: ancematbaa@gmail.com